

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет транспорту, менеджменту і логістики
Кафедра логістики

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри логістики
Григорак М.Ю.
(підпис, П.І.Б)
«07» грудня 2020 р.

ДИПЛОМНА РОБОТА

(ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА)

ВИПУСКНИКА ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ

«МАГІСТР»

ТЕМА: «Організація екологічно спрямованої логістичної діяльності корпоративного об'єднання»

зі спеціальності 073 «Менеджмент»
(шифр і назва)
освітньо-професійна програма «Логістика»
(шифр і назва)
форма навчання заочна

Виконавець: Потапінська Ганна Олександрівна
(прізвище, ім'я та по батькові) (підпис, дата)

Науковий керівник: Гриценко С.І.
(прізвище та ініціали) (підпис, дата)

Нормоконтролер: Кабан Н.Д.
(прізвище та ініціали) (підпис, дата)

Київ 2020

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет транспорту, менеджменту і логістики
Кафедра логістики

Освітнього ступеня магістр
Форма навчання заочна
Спеціальність 073 «Менеджмент»
(шифр найменування)
Освітньо-професійна програма «Логістика»
(шифр найменування)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри логістики
Григорак М.Ю.
(підпис, П.І.Б.)
«05» жовтня 2020 р.

ЗАВДАННЯ
НА ВИКОНАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА
Потапінська Ганна Олександрівна
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема дипломної роботи: «Організація екологічно спрямованої логістичної діяльності корпоративного об'єднання» затверджена наказом ректора від 06 жовтня 2020 р. № 1933/ст.
2. Термін виконання роботи: з 05.10.2020 р. до 31.12.2020 р.
3. Дата подання роботи на випускню кафедру 07.12.2020 р.
4. Вихідні дані до проекту: загальна та статистична інформація компанії ДП «ФМ ЛОЖІСТІК ДНІПРО», економічно-фінансові показники діяльності компанії, літературні джерела з управління доставки вантажу, ланцюги поставок підприємства, інтернет-джерела.
5. Зміст пояснювальної записки: оптимізація управління транспортуванням в ланцюзі поставок; дослідження ринку транспортно-логістичного сервісу; перспективи розвитку стратегічного аутсорсингу транспортування; можливості транспортного забезпечення угод.
6. Перелік обов'язкового графічного матеріалу: таблиці, діаграми, графіки, схеми, що ілюструють теперішній стан проблеми та методи їх вирішення.

7. Календарний план – графік

№ п/п	Завдання	Термін виконання	Відмітка про виконання
1	2	3	4
1.	Вивчення та аналіз наукових статей, літературних джерел, нормативно-правової документації, підготовка першого варіанту вступу та теоретичного розділу	05.10.20-18.10.20	виконано
2.	Збір статистичних даних, проведення хронометражу, виявлення, підготовка першого варіанту аналітичного розділу	19.10.20-01.11.20	виконано
3.	Розробка проектних пропозицій та їх організаційно-економічне обґрунтування, підготовка першого варіанту проектного розподілу та висновків. Редагування перших варіантів дипломної роботи	02.11.20-24.11.20	виконано
4.	Підготовка остаточного варіанта дипломної роботи, перевірка у нормо контролера	25.11.20-30.11.20	виконано
5.	Узгодження роботи з науковим керівником, одержання відгуку наукового керівника, подання на кафедру логістики для допуску до захисту, одержання внутрішньої та зовнішньої рецензій, довідки про успішність	01.12.20-06.12.20	виконано
6.	Подання дипломної роботи на кафедру логістики	07.12.20	виконано

Студент _____
(підпис)

Керівник дипломної роботи _____
(підпис)

8. Консультанти з окремих розділів роботи:

Розділ	Консультант (посада, П.І.Б.)	Дата, підпис	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Розділ 1	проф., д.е.н. Гриценко С.І.	05.10.20	05.10.20
Розділ 2	проф., д.е.н. Гриценко С.І.	19.10.20	19.10.20
Розділ 3	проф., д.е.н. Гриценко С.І.	02.11.20	02.11.20

9. Дата видачі завдання «05» жовтня 2020 р.

Керівник дипломної роботи: _____ Гриценко С.І.
(підпис керівника) (П.І.Б)

Завдання прийняв до виконання: _____ Потапінська Г. О.
(підпис випускника) (П.І.Б)

РЕФЕРАТ

Загальний обсяг пояснювальної записки до дипломної роботи на тему «Організація екологічно спрямованої логістичної діяльності корпоративного об'єднання» складає 148 сторінки та містить 11 рисунків, 27 таблиць, 109 використаних джерела.

Наукова новизна дослідження даної дипломної роботи полягає в тому, що отримані результати дозволяють сформулювати основні положення по організації екологічно-спрямованої логістичної системи підприємства, інтегрованого в глобальний ланцюг постачань, і реалізувати організаційну підтримку управління взаємодією ринкових суб'єктів в Україні і за кордоном.

Основні результати, які характеризують наукову новизну, полягають у такому:

- розроблено напрямки вдосконалення екологічних принципів і методів в логістичну діяльність корпоративного об'єднання;
- удосконалено уявлення управління екологічною діяльністю на транспортних підприємствах, що представляє собою систему екологічного планування, обліку, контролю, аналізу та аудиту, що дозволяє обґрунтувати альтернативні сценарії здійснення оперативного та стратегічного управління діяльності підприємства.

ABSTRACT

The explanatory note to the diploma on “Organization of the sustainable logistics of the corporate body”: 148 pages, 11 figures, 27 tables, 109 references.

The scientific novelty of the research is reflected through the obtained results that allow to form the basic regulations on the organization of the environmentally friendly logistic system of the enterprise which is integrated into the global supply chain, as well as to implement organizational support of the market agents interaction in Ukraine and abroad.

The main results to characterize the scientific novelty are as follows:

- the areas of the ecological notions and methods of the corporate body logistics improvement were developed;
- the understanding of the sustainable management of the transport enterprises was improved to include: environmental planning, accounting, control, analysis and audit, which allow to justify alternative scenarios of the implementation of operational and strategic management of the enterprise.

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ.....	8
ВСТУП	9
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКОЛОГІЧНО СПРЯМОВАНОЇ ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КОРПОРАТИВНОГО ОБ'ЄДНАННЯ	12
1.1 Концептуальні засади екологічно спрямованої логістичної діяльності.....	12
1.2 Інструменти екологізації в транспортно-логістичній діяльності.....	21
1.3 Стратегія реалізації еколого-орієнтованого управління логістичною системою підприємства	27
1.4 Висновки до розділу 1	41
РОЗДІЛ 2 ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ ЕКОЛОГІЧНО СПРЯМОВАНОЇ ВИРОБНИЧО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДП «ФМ ЛОЖІСТІК ДНІПРО» У СКЛАДІ КОРПОРАТИВНОГО ОБ'ЄДНАННЯ.....	42
2.1 Загальна характеристика екологічного менеджменту транспортних підприємств.....	42
2.2 Аналіз організації управління екологічною діяльністю на транспортних підприємствах.....	52
2.3 Оцінка рівня організації екологічно спрямованої логістичної діяльності підприємств транспорту відповідно до міжнародних вимог.....	66
2.4 Висновки до розділу 2	75
РОЗДІЛ 3 УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КОРПОРАТИВНОГО ОБ'ЄДНАННЯ НА ОСНОВІ ЕКОЛОГІЧНО СПРЯМОВАНОЇ КОНЦЕПЦІЇ	78
3.1 Обґрунтування доцільності запровадження екологічних принципів в логістичну діяльність	78

3.2	Визначення вибору логістичного оператора для перевезення з використанням екологічних принципів в логістичну діяльність	86
3.3	Економічне обґрунтування запропонованих пропозицій	100
3.4	Висновки до розділу 3	106
	ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ	109
	СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	115
	Додаток А Звіт про фінансовий стан.....	127
	Додаток Б Звіт про сукупний дохід	138

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

АСЕАН - Асоціація держав Південно-Східної Азії

ДП - дочірнє підприємство

ДСТУ - державний стандарт України

СЕМ – система екологічного менеджменту

ТДВ - товариство з додатковою відповідальністю

JIT – Just-in-Time

LP – Lean Productin

MRP – Materials Resurce Planning

MRP II – Manufacturing Requirements Resurce Planning

ERP – Enterprise Resurce Planning

ВСТУП

Актуальність обраної теми обумовлена тим, що в умовах економічного становлення українських виробників на конкурентні позиції, як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках, впливає ряд факторів, що обумовлені постійними та різкими змінами навколишнього економічного середовища. Так, виникають проблеми в ефективності функціонування логістичних систем в різних аспектах діяльності підприємства.

Сучасний етап розвитку підприємств характеризується застосуванням таких механізмів їх функціонування, як логістичне управління виробничими системами на основі принципів сталого розвитку і «зеленої» економіки. Логістизація управління виробничими процесами в системі «залучення ресурсів – виробництво – споживання – утилізація відходів» потребує формування й реалізації кола стратегічних, тактичних та оперативних рішень, які б забезпечували комплексне розв'язання еколого-економічних проблем промислового підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вагомий внесок у становлення та розвиток концептуальних засад логістики, інструментів екологічної («зеленої») логістики, логістики ресурсозбереження і відходів, а також методичних принципів щодо оцінки еколого-економічних наслідків функціонування логістичних систем і вироблення екологічно орієнтованих стратегій поведінки логістичних суб'єктів зробили такі зарубіжні, і зокрема російські вчені, як В. Борисова (2003), А. Альбеков (1998), К. Мечеріз (Macharis et al., 2014), А. МакКіннон (McKinnn et al., 2010), Лі Янбо і Ліу Сонсянь (Li Yanb & Liu Sngxian, 2008), С. Срівастава (Srivastava, 2007), Д. Роджерс та Р. ТіббенЛембке (Rgers & Tibben-Lembke, 2001), П. Мерфі (Murphy, 2000), С. Мельник (2000), Дж. Сток (Stck, 1998), і Л. Букринська (2006), В. Мешалкін (2003) та ін. Ці питання знайшли своє відображення у доробках вітчизняних науковців, серед яких: З. Герасимчук (2014), Н. Чорнописька (2014), Н. Хвищун (2012), Є. Крикавський (2011), І. Смирнов (2009), Н. Павліха (2004) та ін.

Метою роботи є розроблення концептуальних засад формування стратегії реалізації екологічно орієнтованого управління логістичною системою з позицій інтеграції принципів логістики і сталого екологічно збалансованого розвитку.

Для досягнення мети визначено такі **основні завдання**:

- дослідити концептуальні засади екологічно спрямованої логістичної діяльності;
- навести інструменти екологізації в транспортно-логістичній діяльності;
- розглянути стратегію реалізації еколого-орієнтованого управління логістичною системою підприємства;
- навести загальну характеристику екологічного менеджменту транспортних підприємств;
- провести аналіз організації управління екологічною діяльністю на транспортних підприємствах;
- оцінити рівень організації екологічно спрямованої логістичної діяльності підприємств транспорту відповідно до міжнародних вимог;
- обґрунтувати доцільність запровадження екологічних принципів і методів в логістичну діяльність корпоративного об'єднання;
- визначити вибір логістичного оператора для перевезення з дотриманням міжнародних екологічних вимог до транспортних засобів;
- здійснити економічне обґрунтування запропонованих пропозицій.

Об'єктом дослідження є процес організації екологічно спрямованої логістичної діяльності корпоративного об'єднання.

Предметом дослідження є теоретичні та методичні аспекти організації екологічно спрямованої логістичної діяльності корпоративного об'єднання.

Теоретичною і методологічною основою дослідження є наукові положення і висновки, сформульовані в працях вітчизняних і зарубіжних вчених з теорії екологічної логістики та сталої екологічної діяльності підприємства, методи економічного аналізу, системний підхід до аналізу економічних явищ і процесів екологічного вдосконалення на транспорті.

Методи дослідження. Теоретичною та методологічною основою дослідження стали фундаментальні положення логістики, законодавчі та нормативні акти України, монографії, наукові статті вітчизняних і зарубіжних вчених. В роботі використано як загальнонаукові, так і спеціальні методи досліджень. Під час розробки та впровадження напрямів удосконалення управління логістичною діяльністю використовувались методи систематизації – при дослідженні системи управління логістикою, алгоритмізації – при зображенні процесів екологічно спрямованої логістичної діяльності, тощо.

Інформаційною базою дослідження послужили статистичні дані Державного комітету статистики України, законодавчі та нормативно-правові акти, пов'язані з тематикою роботи, а також звітна документація підприємств.

Теоретична значимість роботи полягає в розвитку і уточненні теоретичних положень глобальної логістики як основи для формування логістичної системи підприємства при застосуванні концепції екологічного управління; визначені ролі логістики і її функцій в умовах глобальної «зеленої» економіки; дана характеристика і виявлені особливості взаємодії елементів логістичної системи в процесі координації функцій управління потоками глобальної логістики, що забезпечують збереження екологічно безпечного рівня дії на довкілля.

Практична значимість роботи полягає в тому, що запропоновані методичні рекомендації щодо організації екологічно спрямованої логістичної діяльності корпоративного об'єднання.

Формування та адміністрування логістичної системи підприємства в умовах глобалізації економіки; визначені основні компоненти і етапи формування логістичної системи підприємства в цих умовах; проаналізовані функції адміністрування логістичної системи, що реалізує експортно-імпортні потоки.

Структура роботи: дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаної літератури, додатків. Повний обсяг роботи - 148 сторінок.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКОЛОГІЧНО СПРЯМОВАНОЇ ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КОРПОРАТИВНОГО ОБ'ЄДНАННЯ

1.1 Концептуальні засади екологічно спрямованої логістичної діяльності

На сьогоднішній день в умовах поглибленої екологічної кризи актуальною стає реалізація нових напрямків розвитку економіки України, які відповідають екологічним інтересам суспільства. Підвищення обсягів вантажних перевезень і складської переробки вантажів, які складають основу транспортно-логістичної діяльності, сприяють збільшенню негативного впливу на навколишнє середовище. Передумовою вирішення суперечностей між економічним зростанням і збереженням стану навколишнього середовища є розвиток транспортно-логістичної діяльності з урахуванням екологічних імперативів. У зв'язку з цим, все більшого значення набуває екологізація логістичних процесів, що передбачає пошук і реалізацію таких напрямків розвитку, які б підтримували баланс соціальних, економічних і екологічних інтересів суспільства в цілому. Для цього необхідно визначити відповідні інструменти екологізації в транспортно-логістичної діяльності.

Згідно з твердженнями сучасних вчених П.М. Власової, Я.Я. Яндиганова, Н.Л. Нікуліної, «негативний вплив на навколишнє середовище, що посилюється, відбувається за рахунок непідготовленої приватизації як засобів виробництва, так і природних ресурсів; зниження контролю за природоексплуатацією; виходом на міжнародний рівень, використовуючи власні ресурси; відсутності системного фінансування» [80, с.144].

З огляду на зазначені причини, екологічна ситуація стримує соціально-економічний розвиток країни; відбувається втрата конкурентоспроможності як

одного з важливих чинників безпеки; регіони втрачають інвестиційну привабливість. Знижується інтегральний показник якості життя (тривалість життя). У підсумку, населенню загрожує екологічна небезпека [11].

Основним напрямком вирішення проблем виступає, в першу чергу, екологізація всіх сфер діяльності, в тому числі логістичної сфери. Крім того, важливо приділяти особливу увагу організаційно-економічного механізму природокористування; праву розпоряджатися природними ресурсами, враховуючи принципи демократії; місцевого самоврядування; екологічної свідомості, культури; формування єдиної екологічної політики [80].

На думку П. Мерфі, термін «зелена логістика» виник на початку 90-х років ХХ ст. як новий метод у логістиці, який скеровує стандартні логістичні вимоги до раціональності, ефективності і швидкості обробки і руху товару, та враховує заходи щодо охорони навколишнього середовища [103].

Проте, досліджуючи змістове наповнення цього терміну, встановлено, що існують різні підходи до його трактування. Так, Ж.-П. Родріге окреслює змістове наповнення категорії «зелена логістика» достатньо широко, безвідносно до предмета й об'єкта дослідження: «зелена логістика - це екологічно прийнятна та ефективна транспортна система розподілу»[5, с. 339].

Процес становлення «зеленої логістики» не був простим. Ж.-П. Родріге стверджує, що існують певні невідповідності понять «зелений» і «логістика», оскільки стратегії економії витрат, що переслідуються операторами логістики, часто суперечать принципам охорони навколишнього середовища, оскільки вони зазвичай не враховують природоохоронні (екологічні) витрати. Крім того, логістична діяльність, зазвичай, не оплачує повністю витрати, пов'язані з використанням інфраструктури. Як результат, логістичні компанії використовують найбільш забруднювальні, найменш енергетично ефективні і найбільш інфраструктурно-інтенсивні види транспортування для збільшення швидкості доставки. Дослідник зазначає, що глобалізація і глобальна логістика завдають шкоди навколишньому середовищу нерівномірно, оскільки в розвинених країнах суб'єкти господарства зобов'язані забезпечувати високі

стандарти якості навколишнього середовища, але можуть понизити їх менш розвинених [45].

Д. Роджерс, Р. Тіббен-Лембке потрактовують «зелену логістику» як сукупність дій, спрямованих на мінімізацію екологічних наслідків логістичної діяльності [83, с.130]. Втім, є незрозумілим, які саме дії мінімізують екологічні наслідки логістичної діяльності. Однак дослідники Лі Яньбо, Лю Сунсянь "зелену логістику" визначають як новий напрям, що передбачає застосування прогресивних технологій логістики та сучасного обладнання з метою мінімізації забруднень та підвищення ефективності використання логістичних ресурсів. Так, нагальною є необхідність мінімізації забруднення, підвищення ефективності використання логістичних ресурсів, але також потрібно звернути увагу на оптимізацію процесу прийняття управлінських рішень щодо використання матеріальних, фінансових та інших ресурсів. У зв'язку з викладеним «зелену логістику» варто розглядати в контексті цілісної системи, а тому заслуговує на увагу підхід вітчизняного вченого І. Г. Смирнова, який розглядає «зелену логістику» з позиції забезпечення екологічної безпеки окремої системи і для всього суспільства, і для окремого споживача [68].

Програма «зеленої логістики» ґрунтується на міжнародних принципах, проголошених на II Всесвітній конференції з питань навколишнього середовища та розвитку в Ріо-де-Жанейро у 1992 р. Перший - це принцип кругообігу: речовини, що беруться з природного середовища, мають бути використані з урахуванням вимоги сталого розвитку, тобто повторно, або перероблені в інші матеріали або енергію, чи відправлені у відходи з мінімальною додатковою витратою ресурсів і без шкоди для навколишнього природного середовища. Другий – принцип заміни: менш ефективні товари, технології, методи замінюються ефективнішими з моменту появи останніх. Відповідно до першого принципу програма «зеленої логістики» передбачає розділ, в якому йдеться про переробку використаних товарів і пакування. Товари збирають і перевозять до спеціальних пунктів утилізації, де їх сортують, розбирають і підготовлюють до подальшого використання з урахуванням

відповідних витрат («зворотна» логістика). Відповідно до другого принципу «зелена логістика» передбачає визначення транспортних потреб споживача, пропонування альтернативних логістичних схем і відповідних транспортних засобів на підставі застосування новітніх технічних і технологічних рішень.

Серед великої кількості логістичних систем найбільшої шкоди навколишньому середовищу завдає транспортна логістика. Транспортна логістика - це система з організування доставки, а саме з переміщення будь-яких матеріальних предметів, речовин тощо, з однієї точки в іншу за оптимального маршруту.

Відзначимо, що діяльність сучасних транспортних підприємств характеризується зростанням складності та різноплановості завдань, що стоять перед ними. Підприємствам доводиться працювати в умовах, які постійно змінюються, що вимагає пошуку нових резервів підвищення ефективності. Для суспільства екологічні питання стають більш актуальними. З метою сталого розвитку транспорту висувуються соціальні, політичні та економічні вимоги, які передбачають зниження рівня негативного впливу на навколишнє природне середовище всього ланцюжка постачань. Тому логістика, охорона навколишнього середовища та природні ресурси тісно взаємопов'язані між собою. Крім того, підхід до природокористування в логістиці повинен бути визначений системністю і цілісністю. У зв'язку з цим реалізація екологічних цілей може здійснюватися у взаємодії з іншими стратегічними і фінансовими цілями. Це і є основа величезного потенціалу нової логістичної проблеми. Дослідник А.В. Дмитрієв робить акцент на тому, що «за рахунок екологічного підходу в області логістики визначається глибина зіштовхування логістики та ланцюжків постачань компанії з потребою захистити навколишнє середовище і зберегти ресурси. Ланцюжки постачань залежать від різних факторів. У процесі складання логістичних схем компаній-перевізників повинні враховуватися такі показники, як зростання цін на енергоносії та сировину» [19].

Дослідник І.Г. Смирнов для того, щоб визначити вплив логістики на навколишнє середовище, пропонує розглянути окремі функціональні сфери логістики, які представлені в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1 – Екологічний вплив окремих функціональних сфер логістики

Функціональна сфера логістики	Екологічний вплив
Логістика поставки	- збільшення обсягу твердих відходів в процесі зберігання матеріальних ресурсів; - контакт людей з екологічно небезпечними інгредієнтами при обробці і затарюванні вантажів; - антропогенне навантаження на ґрунти при складуванні матеріальних ресурсів і їх доставці від постачальників
Інформаційна логістика	- електромагнітне випромінювання при передачі інформації технічними засобами зв'язку
Логістика збуту	- збільшення обсягу твердих відходів в процесі реалізації; - висипання, виток, випаровування вантажів через неякісну упаковку.
Логістика виробництва	- збільшення обсягу використання виробничих ресурсів; - використання земельних ділянок для розміщення виробничих об'єктів і складування відходів виробництва; - підвищення шуму і вібрації на прилеглий території
Транспортна логістика	- викиди транспортними засобами шкідливих речовин в атмосферу; - використання більш дешевих видів палива, продукти переробки яких негативно впливають на стан навколишнього середовища і здоров'я людини; - шумове і вібраційне забруднення; - використання автомобільного транспорту при можливості застосування морського, річкового або залізничного.

Джерело: складено автором на основі [67]

Як видно з таблиці 1.1, серед існуючого різноманіття логістичних систем найбільшої шкоди навколишньому середовищу завдає транспортна логістика. Транспортна логістика - це система з організації доставки, а саме з переміщення будь-яких матеріальних предметів, речовин тощо з однієї точки в іншу, використовуючи оптимальний маршрут.

Транспортна логістика України є основною складовою в загальній логістичній системі, яка допомагає:

1) сформувати ринкові зони обслуговування, спрогнозувати і обробити матеріалопотоки, а також виконати інші роботи з метою оперативного управління і регулювання матеріалопотоком;

2) розробити систему, завдяки якій можливо організувати транспортний процес (плани перевезень, плани розподілу виду діяльності, плани формування вантажопотоків, графік руху транспортних засобів і ін.);

3) управляти запасами і їх обслуговуванням; транспортом, інформаційною системою.

Яскравим прикладом для вітчизняних транспортно-логістичних компаній виступає досвід іноземних компаній, серед яких можна виділити: DHL, UPS, Green Carg, а також компанії Кореї.

Варто відзначити, що транспортно-логістична компанія DHL втілює в життя проекти сфери «зеленої логістики», а саме, Сервіс «GGreen». Згідно «GGreen» підраховуються викиди вуглекислого газу в процесі транспортування кожного вантажу. Клієнти мають право заплатити на 3% більше стандартних тарифів, а компанія, відповідно, інвестує отримані кошти в програми захисту клімату по всьому світу.

Іншою транспортно-логістичною компанією UPS придбано близько ста тридцяти автомобілів, що мають гібридні двигуни. Важливою особливістю є той факт, що у даних двигунів відзначається споживання палива на 249,84 тис. літрів менше, ніж у транспорту з двигуном внутрішнього згорання. Разом з тим спостерігається зменшення викидів вуглекислого газу на 671 тонну, ніж в минулому році.

Інвестиції в локомотиви, які мають низьке споживання енергії, здійснює транспортно логістична компанія Green Carg.

Індустрія логістики відіграє важливу роль в корейській економіці. Ці фірми пропонують своїм клієнтам транспортно-логістичні послуги, включаючи складування, транспортування, управління запасами, обробку замовлень і

упаковку. Щоб перетворити галузь логістики з найменш продуктивної галузі в «кращу» і з «брудної» галузі в екологічну, уряд Кореї розробив генеральний план підтримки галузі, збільшивши економічний внесок до 5,0% на 2020 рік. Між тим, уряд прагне знизити витрати на транспортно-логістичну діяльність на 5,5% в 2020 році і скоротити 15 мільйонів метричних тонн викидів парникових газів. Також негативний вплив транспортно-логістичної діяльності на навколишнє середовище стало важливою проблемою в Кореї, і багато послуг зазвичай призводять до декількох факторів негативного впливу на навколишнє середовище, включаючи забруднення повітря, неправильну утилізацію відходів і надмірне споживання палива. У зв'язку з цим, уряд Кореї сформував декілька нових природоохоронних стратегій, де транспортно-логістичні компанії, відповідно, почали впроваджувати кращі практики навантаження на навколишнє середовище.

Виходячи з вищевикладеного, можна сказати, що екологізація транспортно-логістичної діяльності в Україні повинна мати загальносистемний і разом з тим конкретно-цільовий характер, з огляду на специфіку відповідної галузі, оскільки логістичні процеси в кожній галузі мають свою специфіку. Кожна з галузей обумовлюється не тільки характеристиками товарів та вимогами до умов їх транспортування і зберігання, а й особливостями попиту, де ланцюг постачань формується і регулюється, перш за все, в залежності від її географії, частоти, прогнозованості, обсягів, бажаних термінів виконання замовлень.

Основні цілі і переваги екологізації транспортно-логістичної діяльності приведені на рис. 1.1 та 1.2.

До основних принципів екологічної логістики можна віднести: раціональне використання природних ресурсів; повноцінне і раціональне використання ресурсів підприємства; максимальне використання відходів виробництва, тари і упаковки, як вторсировини або їх екологічно безпечна утилізація; впровадження інновацій і технологій з метою зменшення екологічного навантаження на навколишнє середовище; підвищення екологічної освіченості і

відповідальності персоналу; економічно обґрунтоване і екологічно безпечне транспортування і складування матеріальних ресурсів; мінімальне використання сировини і упаковки, які не можуть бути утилізовані або безпечно утилізовані.

Скоротити рівень логістичних та транспортних витрат

Рисунок 1.1 – Основні цілі екологізації транспортно-логістичної діяльності

Джерело: складено автором на основі [96]

Логістика, як спосіб зменшити екологічне навантаження на навколишнє середовище, спрямована на вирішення наступних завдань: налагодити збір відходів виробництва з подальшим цільовим використанням; використовувати у виробництві екологічно чисті і безпечні матеріали і сировина; використовувати у виробничому циклі природну енергію для мінімізації забруднення навколишнього середовища (енергія сонця, води, вітру, використання кліматичних особливостей регіону); застосовувати нові технології для використання вторинної сировини, придатних для виробничої діяльності підприємства.

З плином часу потік товарної продукції неминуче трансформується в потік відходів, тому основними об'єктами, на які спрямована екологічна логістика, є:

відходи (промислові, відходи певної продукції, зменшення або збільшення витрат, вторинна сировина, тверді і рідкі побутові відходи) і забруднення (мікробіологічні, біологічні, хімічні, аерозольні, механічні, візуальні і фізичні забруднення).

Рисунок 1.2 – Основні переваги екологізації транспортно-логістичної діяльності

Джерело: складено автором на основі [96]

Повернення і утилізація відходів багато в чому вирішують екологічні проблеми, так як відходи займають великі території, отруюючи ґрунт і воду, розвіюючи і переходячи в повітряні маси, перетворюючись в одну з основних проблем сучасності, яку під силу вирішити екологічній логістиці [5].

Екологічне забезпечення логістики включає в себе наступні етапи: виявлення екологічних загроз; оцінка ризиків їх здійснення; прогноз наслідків реалізації загроз; розробка організаційних та інших заходів, спрямованих на виявлення, вилучення і зменшення ризиків виникнення загроз; облік витрат по екологічному забезпечення логістичних операцій.

1.2 Інструменти екологізації в транспортно-логістичній діяльності

Особливістю екологічної або «зеленої» транспортної логістики є вибір інструментів її впровадження в межах великих підприємств, для яких ключовим стимулом є бажання зменшити витрати, переходячи на більш дешеві енергоносії і зменшуючи їх споживання, а також можливість сформувати соціально відповідальний імідж організації.

Основні інструменти екологізації транспортно-логістичної діяльності можна побачити на рис. 1.3.

Поряд з керуванням функціональною діяльністю транспортно-логістичних підприємств необхідно вирішувати окремі комплексні завдання щодо впровадження складних стратегій і проектів, спрямованих на збереження стану навколишнього середовища. Серед основних зацікавлених суб'єктів реалізації проектів екологізації транспортно-логістичних підприємств виділяють: державу; клієнтів і споживачів зі збільшенням попиту на екологічні продукти та логістичні послуги; співробітників, які роблять акцент на безпеці і соціальної відповідальності компанії; громадськість, у якій підвищені вимоги до корпоративної соціальної відповідальності; самі компанії, що мають власну мотивацію [64].

Таким чином, формування механізмів, методів і моделей управління проектами вирішення завдань екологічної логістики транспортних підприємств є актуальною проблемою. Прикладами проектів екологічної логістики транспортного підприємства є проведення постійного аудиту вуглецевих викидів в ланцюзі постачань, передача вантажів переважно на «зелений» вид транспорту, конструювання, розробка «зелених» транспортних засобів як таких, зменшення впливу на навколишнє середовище при складуванні, підвищення екологічної ефективності палива при вантажних і пасажирських перевезеннях,

впровадження реверсивної (зворотної) логістики поводження з відходами, створення стійкої системи логістики громадського транспорту міста [92].

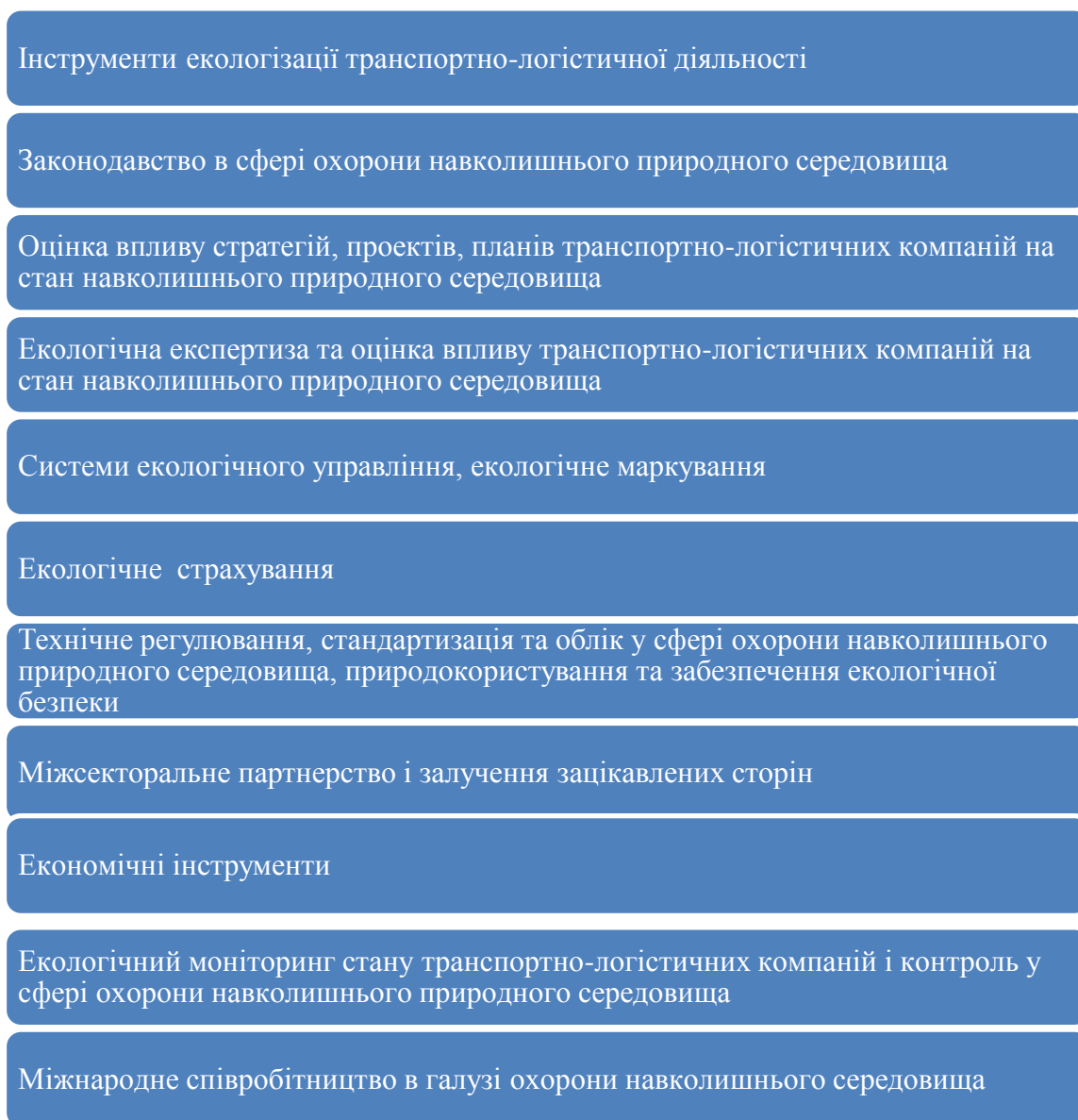

Рисунок 1.3 – Інструменти екологізації транспортно-логістичної діяльності
Джерело: складено автором на основі [11].

Система екологічного управління складається з дій, які застосовуються на мікрорівні (транспортно-логістичного підприємства), мезорівні (галузі) або макрорівні (країни). Важливо, що з їх допомогою відбувається збалансоване природокористування, стратегія якого спрямована на збереження навколишнього середовища [52, 167].

Економічні інструменти екологізації транспортно-логістичної діяльності включають в себе наступні компоненти (рис. 1.4).

Рисунок 1.4 – Економічні інструменти екологізації транспортно-логістичної діяльності

Джерело: складено автором на основі [2]

Відзначимо, що проблема екологічної відповідальності в даний час стає домінуючою темою. Наявність культури активної екологічної відповідальності швидко стає джерелом конкурентної переваги для багатьох компаній. Тим часом, лідери великих корпорацій по всьому світу все частіше стикаються з проблемою управління організаціями, які повинні відповідати очікуванням

широкого кола зацікавлених сторін і одночасно забезпечувати зворотний зв'язок відповідно до цих очікувань. В результаті практика екологічної відповідальності стала необхідним компонентом довгострокового успіху компанії. Також, з нашої точки зору, варто позначити, що підприємства з високим ступенем екологічної відповідальності, характеризуються структурою управління, яка явно враховує екологічні та соціальні вигоди компанії, на додаток до фінансових вигод. Таким чином, компанії, які управляють своїми екологічними вигодами, мають чудові фінансові вигоди і фактично створюють велику цінність для своїх акціонерів.

Згідно основоположним механізмам ринку, передбачається юридична і фінансова відповідальність підприємств за негативний антропогенний вплив, а також важелі для ліквідації екологічного порушення, і окремо - ціноутворення для ресурсів (з урахуванням факторів екологізації). Тут в економічному стимулюванні окреме місце займає керуюча система, яка жорстко проконтролює результати діяльності та дотримання нормативів (як збір природоохоронних платежів, так і запобігання незаконній діяльності) [2]. З нашої точки зору, саме економічні інструменти екологізації транспортно-логістичної діяльності важливо розвивати в найближчому майбутньому, з безумовною економічною ефективністю.

З метою зняття показників за одним або кількома напрямками діяльності транспортно-логістичних компаній, порівняння отриманих результатів з наявними нормативами, визначення відхилення, проведення поглибленого аналізу і розробки переліку можливих управлінських рішень, прийняття до використання тих з них, які могли б бути реалізовані, виходячи з можливих ресурсів, проводять екологічний моніторинг [59]. За рахунок системи екологічного моніторингу формується інформаційна база, яка показує реальну ситуацію в транспортно-логістичній діяльності [13].

Тому для сталого розвитку екологічної складової транспортної логістики в Україні важливо визначити причини, які можуть стати стримуючим фактором екологізації:

- державна система не здатна повністю контролювати логістичний ринок;
- відсутність комплексного обліку логістичних витрат;
- необхідність кардинальних змін в структурі транспортно-логістичного підприємства (перехід до гнучких організаційних структур, створення спеціалізованих служб транспортно-складського господарства).

Вважаємо, що для зменшення шкідливого впливу транспортно-логістичної діяльності на навколишнє середовище, необхідно:

- вибирати постачальників сировини, з огляду на такий критерій, як максимальне скорочення відходів виробництва;
- дотримуватися політики «нуль дефектів»;
- зменшувати товарно-матеріальні запаси, удосконалювати систему планування та нормування витрат, що призведе до зменшення потреби в складських площах, в результаті чого відбудеться зниження рівня відходів, які виробляються за аналогічний період часу;
- здійснювати транспортування згідно оптимального маршруту (скорочується порожній пробіг автотранспорту, зменшується кількість викидів вуглекислого газу в атмосферу);
- замовляти консолідацію вантажних партій в логістичних каналах, що сприяє вибору «екологічного» виду транспорту - залізничного, морського;
- виключати проміжне складування і перевалку вантажів (скорочуються втрати матеріальних ресурсів при їх доставці, знижується антропогенне навантаження на ґрунт);
- використовувати зворотні контейнери (полегшується повторне використання пакувальних матеріалів, скорочуються відходи);
- удосконалювати види упаковки, зберігає продукцію при транспортуванні і зберіганні (підвищується ефективність логістичних ланцюгів і оптимізується завантаження транспортного засобу);
- поліпшувати створення фундаментальних можливостей в області науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт (НДДКР) в галузі «зеленої» логістики, які включають в себе створення та розвиток

спеціалізованих лабораторій, що займаються питаннями екологічно чистої логістики, технічних центрів НДДКР, центрів технічного обслуговування та інших технічних інновацій в системі транспортно-логістичного обслуговування, і, що дуже важливо вже сьогодні, створення груп, підрозділів, що займаються питаннями екологізації, на транспортно-логістичних підприємствах.

Таким чином, розвиток екологічної логістики в Україні тісно пов'язаний з глобальним розвитком зеленої економіки і моделлю економічного зростання, а також трансформацією і модернізацією процесу екологізації транспортно-логістичної діяльності. В даний час екологічна стійкість є однією з цілей, яка тепер повинна бути узгоджена з такими традиційними показниками транспортно-логістичних компаній, як прибутковість, ефективність, задоволеність клієнтів і якість. За рахунок використання інструментів екологізації транспортно-логістичної діяльності та державної підтримки поліпшується швидкість доставки, якість обслуговування, експлуатаційні витрати, використання об'єктів транспортної інфраструктури та енергозбереження.

У той же час використання інструментів екологізації транспортно-логістичної діяльності спирається на досвід зарубіжних країн, що включає прискорення створення «зелених» логістичних компаній, прискорення НДДКР і застосування «зеленого» логістики. В результаті вдасться оптимізувати зелену логістичну транспортну структуру; збільшити частку використання залізниці в інтегрованому транспорті; активно сприяти ефективній організації і безперешкодному інтегруванню залізничних, автомобільних, водних шляхів, цивільної авіації, міських служб доставки і інших засобів логістики; продовжувати заохочувати спільну дистрибуцію і активно розвивати контейнерні перевезення, контейнерні перевезення та інші інтермодальні опції в транспортній логістиці; прискорити розвиток спеціалізованого транспорту як такого; поліпшити побудову міської системи розподілу в русі товару; створити

центри диспетчеризації товарів, центри консолідації та розподілу сипучих вантажів.

1.3 Стратегія реалізації еколого-орієнтованого управління логістичною системою підприємства

Ефективність логістичного управління виробничими системами визначається рівнем його впровадження в систему менеджменту виробничого підприємства та можливостями розв'язання еколого-економічних протиріч виробничої системи. Це вимагає інтеграції «зеленої» логістики в систему управління підприємством.

На нинішній час розроблено основні теоретико-методичні положення щодо інтеграції принципів логістики і раціонального природокористування (Macharis et al., 2014) [68], (McKinnn et al., 2010) [88], (Li Yanb & Liu Sngxian, 2008) [95], (Murphy, 2000) [98].

Для усвідомлення того, що слід очікувати сучасним підприємствам від логістичної екостратегії, потрібно проаналізувати потенційні екологічні проблеми. Саме вони стали рушійною силою для виникнення екологістики. У табл. 1.2 зображено три умовних етапи розвитку екологістики у світі та охарактеризовано їх основні передумови.

Метою діяльності екологістики є два напрями: зменшення шкідливого впливу логістичних процесів, що протікають всередині підприємства, на навколишнє середовище; зниження споживання невідновлюваних або частково відновлюваних енергоресурсів у логістичному ланцюгу. Таким чином, поняття логістики поширюється на весь екологічний аспект. Проте, принципове визначення екологістики повинне бути більш конкретизоване в її цілеспрямованому практичному застосуванні.

У табл. 1.3 проаналізовано та конкретизовано дві стратегічно орієнтовані цілі екологістики. Поняття «навколишнє середовище» є першою екологістичною ціллю підприємства. Воно охоплює весь простір поза виробничими системами (повітря, вода, ґрунт). Завдання виробничої, збутової, фінансової, інформаційної та логістики постачання полягає у зменшенні шкідливих викидів.

Таблиця 1.2 – Етапи розвитку екологістики у світі

Умовні етапи розвитку	Назва етапу	Характеристика
Перший етап (1960-1990 рр.)	Логістика переробки та утилізації відходів	– Занепокоєння громадськості з приводу ризиків хімічних речовин. – Систематичне звернення бізнесу до проблем навколишнього середовища та процесів екологічної реструктуризації. – Акцент екологістики на матеріально-технічне забезпечення виробничого процесу та рециклінг (переробка відходів).
Другий етап (1990-2000 рр.)	Екологістичні підприємства	– Поєднання корпоративних цілей підприємств з охороною навколишнього середовища. – Впровадження екологістичних стратегій, яке вносить позитивні кореляції між стійкістю, успіхом та прибутковістю в суспільно-виробничих відносинах підприємства. – Жорсткі екологічні правила та норми, які функціонально змінюють застосування екологістики при створенні благ.
Третій етап (2000 р. до сьогодні)	Екологістичні ланцюги поставок	– Екологічна ефективність усього логістичного ланцюга поставок (від виробничого процесу до утилізації відходів). – Підвищення енергетичної ефективності і обмеження шкідливих викидів (автомобілі з нормами Eur 5 і Eur 6). – Інвестиційне забезпечення, фінансування, розроблення інноваційних стратегій для чистих напрямів економіки та логістики, боротьба за лідерство у екологічній конкуренції між підприємствами (використання джерел відновлюваної енергії, екологічно чисті матеріали, орієнтація на високі технології). – Зростання попиту на екологічно чисті продукти і послуги, за рахунок кінцевих споживачів (екологічні сертифікати). – Акцентування уваги на екологічні характеристики

Закінчення таблиці 1.2

		товарів і послуг, ідентифікація особливим еко-значком.

Розроблено автором на основі джерел [86; 82; 109; 91; 108; 87]

Екологістика повинна працювати також всередині підприємства, захищаючи здоров'я працівників, адже шкідливі речовини, вібрації, шуми, які не виходять за виробничі об'єкти (приміщення, будівлі) підприємства або мобільні (рухомі) виробничі компоненти підприємницької діяльності, не відносяться до тих, що впливають на «навколишнє середовище» або інші сфери відповідальності (наприклад, на техніку безпеки чи ергономіку).

Таблиця 1.3 – Стратегічно орієнтовані цілі екологістики для логістичного ланцюга

Конкретизація цілі (I): скорочення викидів шкідливих речовин у межах виробничих об'єктів та в «навколишнє середовище»	Конкретизація цілі (II): скорочення споживання невідновлюваних та частково відновлюваних природних ресурсів
Підцілі: 1. Оптимізація логістичних процесів, орієнтованих на мінімізацію негативного впливу шумів, вібрацій, забруднювачів повітря: парникових газів (CO₂, CH₄); озоноруйнівних речовин (фтор, хлор-вмісні вуглеводні, тобто канцерогени); шкідливих речовин (N_x, SO₂, OD, NH₃, розчинники); пилу. 2. Рециклінг відходів (скло, папір, алюміній, асфальт, залізо, тканини та різні види пластику).	Підцілі: 1. Стимулювання логістичних процесів, спрямованих на використання альтернативних джерел енергії, взаємозамінних для таких енергетичних ресурсів: викопні джерела енергії (вугілля, нафта, природний газ); уран. 2. Екологоорієнтоване логістичне управління частково відновлюваними ресурсами: водою, деревом, земельними ділянками.

Розроблено автором на основі джерел [93; 89]

Друга екологістична ціль підприємства - орієнтація логістичних процесів (виробнича, збутова, фінансова, інформаційна та логістика постачання) на заміну викопного палива джерелами відновлюваної енергії та технологіями з пониженим рівнем викидів вуглецевих сполук у логістичному ланцюгу. Електроенергія не розглядається окремо як невідновлюваний ресурс, оскільки

існують різні альтернативні джерела енергії, такі як: сонце, вода, вітер, геотермальна енергія, біомаса. Підвищення ефективності використання упродовж всього логістичного процесу таких частково відновлюваних ресурсів, як вода, дерево, земельні ділянки [93; 49].

У рамках навчального курсу «Екологістика» поглибленого напрямку «Інтегрована логістична система» науковцями та студентами промислової інженерії вищої школи «Amberg-Weiden» під керівництвом професора Гюнтера Кумечтайнера було досліджено операційні процеси у логістичних центрах та запропоновано ефективні екологічні підходи до оптимізації логістичних процесів на таких чотирьох німецьких підприємствах:

1. «Siemens AG Healthcare (Kemnath)». Ідентифіковано потенційні відправні точки для екологічної оптимізації. Цьому посприяв цілеорієнтований аналіз внутрішньовиробничих логістичних процесів від надходження та зберігання виробів у логістичному центрі сервісного партнера «Hegele» до матеріального постачання та рециклінгу у виробничих підрозділах. Досліджено потенціал в сфері використання підйомно-транспортного устаткування (автонавантажувач з вилковим захопленням).

Очікувані результати:

- розроблено рішення для транспортних маршрутів між заводом Siemens та логістичним центром щодо уникнення зупинки сідлових тягачів з напівпричепами між промисловими об'єктами;

- розраховано економію електроенергії, зменшення кількості викидів C_2 для підйомно - транспортного устаткування при використанні підприємством сучасних зарядних пристроїв;

- обґрунтовано необхідність придбання сучасних зарядних пристроїв [89; 105].

2. «A.T.U Aut-Teile-Unger Logistik GmbH». На основі цілеспрямованого аналізу процесів та широкого аналізу даних, що протікають у логістичному центрі «ATU», були визначені пріоритетні індивідуальні підходи до екологічної оптимізації.

Очікувані результати:

- зміни щодо реорганізації складського розташування та попереднього місця розташування;

- скорочення об'їздних і піднімальних маршрутів навантажувача, спрямованого на багатоярусний стелаж;

- економічно обґрунтовано, що реорганізація не вимагатиме спеціальних інвестицій з боку підприємства, а її позитивним результатом буде зменшене споживання електроенергії, що зведе до мінімуму викиди CO₂ та призведе до економії виробничих та логістичних витрат [89; 81].

3. «Cube Bikes». Основна мета - зменшення вантажних автомобільних перевезень у роботі між двома складами (місцями розташування виробничих потужностей). Вивчення потенціалу часткового використання електроенергії для власних потреб. На дахових покриттях логістичних центрів виробляється електроенергія за рахунок фотогальванічних (сонячних) енергетичних установок. Для цього було здійснено детальне порівняння добового і річного прогнозів від профілів генерування електроенергії через фотоелектричні системи і попиту на електроенергію та різних її споживачів на підприємстві.

Очікувані результати:

- розроблено і представлено варіанти групування окремих функціональних областей на підприємстві (тип, проект складу, попередня збірка, монтаж і т. д.), а також включено попередні реструктуризаційні проекти в середньострокове планування зміни робочої структури компанії. Це зменшить вантажні автомобільні перевезення виготовлених запчастин та готових велосипедів з одного логістичного складу на інший;

- економічно обґрунтовано перенастроювання фотогальванічних (сонячних) енергетичних установок, при якому внутрішньо-складське використання електроенергії буде раціональним, враховуючи коливання поточних цін на електроенергію та витрати, пов'язані з реорганізацією цих систем [89; 84].

4. «Cnstantia Hueck Flien GmbH» - за допомогою масштабного дослідження були оцінені і представлені різні варіанти для подвійного завантаження упаковок та постачання.

Очікувані результати:

- розроблено оптимальне транспортне сполучення між структурними підрозділами фірми в Luhe та Pirkmühle в комбінації з інфраструктурними шляхами спеціального зовнішнього навантажувача;

- запропоновано створити скорочені маршрути, що зменшує витрати дизельного палива та викиди CO₂, проте впровадження можливих інновацій буде пов'язане з відносно високим рівнем інвестицій. При поданні результатів на Cnstantia Hueck Flien GmbH компанія підтвердила, що ці впровадження безумовно підвищують ефективність виробничих процесів та зроблять їхні логістичні процеси менш шкідливими для навколишнього середовища [89; 90].

Екологістичні процеси та їхні економічні, організаційні, соціальні та техніко-технологічні ефекти для представлених компаній зображені в табл. 1.4.

Таблиця 1.4 – Ефекти впровадження екологістичних стратегій в компаніях

Компанії	Економічні, організаційні, соціальні, техніко-технологічні ефекти для підприємства
1	2
Siemens	– Третина доходів спрямована на захист навколишнього середовища і клімату. – Лідер на ринку за кількістю офшорних вітрових електростанцій. – Зменшення рівня викидів C2 на 300 млн. т. (2011 р.). – Технологічний процес «Imetal Mers» – очищення вихідних газів, скорочення кількості пилу, важких металів, кислотних газів, діоксинів, оксидів азоту і летючих органічних сполук на 90%. – Енергозберігаючий двигун – заощадження до 40% потужності та зменшене використання ресурсів. – Мембранна технологія та біопроцеси оброблення стічних вод – економія 40% енергії. – Технологія «зеленого корабля» істотно скорочує викиди C2 і Nx на морі. – Енергоефективні лампочки «sgam» характеризуються довготривалою роботою, економією енергії, зменшенням викидів C2 на 1 млн. т. при їхньому виробництві. – Проекти енергоефективних будівель скорочують викиди C2 при бл. на 1,2 млн. т. – Очікуваний виробіток власних відновлюваних джерел енергії до 2030 року становитиме 5583 млрд. кВт-год порівняно з 581 млрд. кВт-год.

Закінчення таблиці 1.4

A.T.U Aut- Teile-Unger Lgistik GmbH	– Інтенсивна заготівля вторсировини та утилізація відходів, починаючи з 1992 року. – Сервісні екологістичні служби, які нараховують понад 100 співробітників, працюють із тоннами вживаної шини, відпрацьованим мастилом, використаними акумуляторними батареями, деталями зі сталі і листового металу, металобрухтом, пластмасами, папером та картоном.– Усі «відходи» обробляються і переробляються на власному обладнанні або ця сировина передається третім особам. – Інтелектуальний рециклінг відносить відпрацьовані масляні фільтри до важливої вторинної сировини у переробній промисловості. – Поділ матеріалів – вживаної шинної гуми, сталевого дроту і текстильного корду з автомобільних шин, що уможливило підвищення якості гумових гранул та їх перероблення у технологічному процесі.
Cube Bikes	– Сучасний автоматизований екологічний склад, де одночасно може зберігатися 80000 велосипедів. – Висвітлення інформації про клієнта на моніторах, для якого готується до продажу велосипед. – Мінімум персоналу на складі і підвищені екологічні стандарти роботи. – Вмонтовані в стелю дзеркальні півсфери, що запобігають зіткненню електронавантажувачів. – Електровелосипед – екологічно чистий вид транспорту, з використанням електро-режиму вбудованого генератора, який підзаряджається в процесі руху та економить час споживання електробатарей.
Cnstantia Hueck Flien GmbH	– Технологія гнучкої упаковки зменшує у десять разів відходи, пов'язані з її виготовленням, а також знижує харчові відходи в процесі споживання продуктів харчування, забезпечує економію води і знижує викиди парникових газів. – «Scalping Chemical Resistance Barrier Laminate» – ламінат з високою хімічною стійкістю та екологічністю: не змінює властивості продукту, що упакований, завдяки відсутності клейких елементів в своєму складі не збирає його активних інгредієнтів та не вступає з ними в реакцію, тому що не містить клейких елементів у своєму складі. – «Sachet Fil Frangible/Breathable» – тонка упаковка, яка дозволяє унікальний, легкий, економічний спосіб транспортування двох реактивних компонентів один біля одного. – «Sachet Fil High Chemical Resistance 2nd Generatin» – упаковка з фольги із високою хімічною стійкістю 2-го покоління, економічно ефективна альтернатива жорсткій пластиковій пляшці, що значно зменшує вуглецевий слід упаковки. – «Sachet Fil Metal H2H» – збільшення вмісту і зменшення ваги алюмінієвої упаковки, її простий дизайн і економічність, що забезпечує зменшення негативного впливу на навколишнє середовище. – Фотополімерні кліше та ультрафіолетове чорнило, які базуються на вільному розчиненні та відрізняються особливою екологічною сумісністю. – Більшість упаковок підлягають повторній переробці. – Скорочення викидів C2 на 1200 т в рік і на 20% до 2015 року. – Лакування зручним для користувача, екологічно чистим розчинником на власному лакофарбовому заводі.

Розроблено автором на основі джерел [89; 105; 81; 84; 90]

Стратегія реалізації екологічно орієнтованого логістичного управління у виробничій системі повинна здійснюватися на таких базових принципах:

- становлення еколого-орієнтованого логістичного управління як інтегрованої функції управління сукупним матеріальним потоком, що об'єднує всі етапи виробничо-господарської діяльності від постачання сировини до розміщення відходів виробництва і споживання;

- орієнтація на утримання високих конкурентних позицій на ринку завдяки соціально та екологічно відповідальній поведінці підприємства;

- інформаційне забезпечення процесів екологічно орієнтованого логістичного управління на основі використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема у сфері екологізації виробництва;

- формування ефективної системи еколого-орієнтованого логістичного управління промисловим виробництвом на основі застосування інноваційних методів та інструментів екологізації управління (зокрема шляхом впровадження системи екологічного менеджменту);

- прийняття оптимальних рішень в управлінні виробничою логістичною системою на основі оцінки екологічних витрат підприємства у складі загальних логістичних витрат;

- впровадження механізмів адаптивності логістичної системи до змінного зовнішнього середовища;

- удосконалення корпоративної екологічної культури як передумови забезпечення екологізації логістичного управління промисловими системами.

Механізм еколого-орієнтованого логістичного управління передбачає оцінку загальних логістичних витрат з урахуванням екологічних складових: витрат, що формуються у природоохоронній підсистемі та комплексного еколого-економічного збитку, що утворюється у виробничій логістичній системі. Установлення взаємозалежності логістичних витрат і результатів виробництва, ураховуючи екологічну складову, дозволяє приймати управлінські рішення, які забезпечуватимуть підвищення еколого-економічної ефективності функціонування виробничої логістичної системи.

Найбільш поширеними вважаються такі стратегії логістичного управління: мінімізації загальних витрат, поліпшення якості логістичного сервісу, мінімізації інвестицій у логістичну інфраструктуру та логістичного аутсорсингу (Bwersx & Clss, 2008; Jhnsn et al., 2005) [2; 17]. Однак для вирішення еколого-економічних завдань виробничої логістичної системи ці стратегії є недостатньо ефективними, оскільки не повною мірою враховують екологічні чинники у процесі прийняття стратегічних рішень. Наприклад, стратегія мінімізації загальних витрат пов'язана зазвичай зі скороченням інвестицій на природоохоронні заходи в системі екологічного менеджменту, що призводить до використання стратегічно неперспективних методів «кінця труби» і, відповідно, збільшення екодеструктивного впливу виробничої логістичної системи на компоненти навколишнього природного середовища.

Стратегії поліпшення якості логістичного сервісу та мінімізації інвестицій у логістичну інфраструктуру здебільшого реалізуються у формі доставки необхідних товарів у найкоротший термін (Bwersx & Clss, 2008) [2]. Але це спричинює, зокрема збільшення транспортних потоків, а відтак і екодеструктивного впливу на довкілля.

Спільне використання елементів складського господарства, характерне для стратегій мінімізації інвестицій у логістичну інфраструктуру та логістичного аутсорсингу (Jhnsn et al., 2005) [17], дозволяє частково зменшувати негативний екодеструктивний вплив, обумовлений функціонуванням складських об'єктів (зокрема, це стосується відведення земельних площ, споживання енергії, контакту персоналу з токсичними і небезпечними матеріалами та ін.). Утім, під час розміщення об'єктів виробничої інфраструктури найчастіше не враховуються екологічні фактори [29].

Узагалі, слід відмітити, що ступінь орієнтації на вплив екологічних факторів у стратегічному управлінні виробництвом залежить від прийнятої довгострокової екологічної політики підприємства, яка визначає екологічні цілі та завдання екологізації виробництва і природоохоронної діяльності. Запорукою конкурентоспроможного функціонування промислового

підприємства в довгостроковій перспективі є його екологічно орієнтована стратегія, яка повинна органічно поєднувати економічні, екологічні та соціальні складові стратегічних рішень і забезпечувати їх оптимальне співвідношення. Відповідно, постає питання про формування «зелених» логістичних стратегій. Як зазначає П. Мерфі (Murphy, 2000) [98], такі стратегії передбачають використання ряду ефективних інструментів та механізмів, зокрема рециклінгу, екологічного аутсорсингу, екологічного аудиту й оцінки життєвого циклу продукту, реінжинірингу логістичної системи, навчання персоналу, здійснення спільних проектів влади та бізнесу. Окрім того, стратегічні рішення щодо реалізації «зеленої» логістики (McKinnDn, 2010) [88], повинні охоплювати питання, пов'язані із розміщенням об'єктів виробничого призначення і складського господарства, територіальної організації логістичних мереж.

З огляду на необхідність імплементації екологічних чинників у систему логістичного менеджменту, перспективною є стратегія сталого екологічно збалансованого розвитку виробничої логістичної системи, яка повинна передбачати:

- дотримання підприємством інституціональних вимог у ресурсно-екологічній сфері;
- інноваційну діяльність, спрямовану на зниження природоємності та екологічного навантаження, спричиненого виробничо-господарською діяльністю, завдяки упровадженню нових технологічних рішень і організаційно-управлінських заходів, зокрема, шляхом установалення кооперативних зв'язків із екологічно відповідальними суб'єктами господарювання, організації гнучких виробничо-технологічних ланцюгів на регіональній основі з урахуванням можливості розв'язання еколого-економічних проблем виробництва;
- добровільне розширення сфер екологічної активності на основі принципів соціальної відповідальності бізнес-структур.

Реалізація наведених вище положень вимагає здійснення комплексної еколого-економічної оцінки широкого кола стратегічних альтернатив щодо

побудови, функціонування і розвитку виробничої логістичної системи, які на різних рівнях управління трансформуються у відповідний комплекс тактичних та оперативних рішень (рис.1.5).

Рисунок 1.5 – Комплекс управлінських рішень щодо реалізації стратегії сталого екологічно збалансованого розвитку виробничої логістичної системи

Джерело: Розроблено автором з урахуванням [88], [98]

Здійснення екологічно орієнтованого логістичного управління виробничою системою пов'язане зі зміною стратегічної поведінки підприємства на ринку. Зважаючи на тяжіння до інтеграції, притаманне логістичним утворенням,

«зелені» стратегії логістичних виробничих систем слід розглядати в контексті їх здатності впливати і на поведінку інших суб'єктів господарювання у межах логістичного ланцюга. Це дозволяє формувати логістичні ланцюги, які спрямовані на розв'язання еколого-економічних проблем галузевого та регіонального розвитку.

Основу реалізації екологічно орієнтованих логістичних стратегій також становить логістична концепція, прийнята керівництвом підприємства як базовий принцип, що визначає спосіб організації потокових процесів у виробничій логістичній системі. Диференціація технологій організації потокових процесів, як відомо, базується на взаємодії між попередньою та наступною операціями, що втілюється у принципі витягування або виштовхування. Застосування тієї чи тієї технології при організації потокових процесів у виробничій логістичній системі з урахуванням екологічних чинників залежить від низки факторів, серед яких: ступінь прогнозованості та мінливості попиту; взаємовідносини з постачальниками; тривалість виробничого циклу; тип виробництва тощо. Водночас, прийняте управлінське рішення про впровадження виштовхувальних чи витягувальних технологій впливає на рівень запасів на підприємстві; функціонування транспортної системи; організацію складського господарства та системи збуту; ефективність операційного менеджменту, визначаючи тим самим і відповідні еколого-економічні результати функціонування виробничої логістичної системи (табл.1.5).

Отже, необхідно констатувати, що реалізація принципу витягування при організації внутрішньовиробничого руху матеріальних потоків є більш ефективною з точки зору мінімізації еколого-економічних наслідків функціонування виробничих логістичних систем. З позицій екологічно орієнтованої логістики необхідна еколого-економічна оцінка стратегічних альтернатив щодо розвитку виробничої логістичної системи, зокрема таких, як технологічне оновлення транспортного господарства; аутсорсинг виробничих

операцій у сфері транспортування і розподілу; оптимізація просторово-часових параметрів вантажопотоків та ін.

Таблиця 1.5 – Основні параметри еколого-економічної оцінки логістичних технологій організації потокових процесів

Логістичні технології	Результати застосування	
	Економічні	Екологічні
Витягувальні логістичні технології: JIT, KANBAN, LP ¹	Зменшення витрат, пов'язаних із зберіганням та обслуговуванням запасів; транзакціями; організацією та утриманням системи розподілу; втратами ресурсів під час зберігання; нераціональним споживанням ресурсів та утворенням браку; утилізацією відходів	Скорочення споживання ресурсів, матеріалів та енергії; кількості відходів та втрат ресурсів; - займаної площі; захворюваності персоналу внаслідок зменшення рівня забруднення
	Збільшення витрат, пов'язаних із транспортуванням та утриманням транспортного господарства; придбанням партії ресурсів; обслуговуванням обладнання під час простоїв	Зростання викидів в атмосферу від автотранспорту; кількості відходів, що утворюються у транспортному господарстві; споживання палива
Виштовхувальні логістичні технології: MRP I / MRP II, ERP ²	Зменшення витрат, пов'язаних із транспортуванням (скорочення кількості поїздок та більші партії); придбанням ресурсів (знижки за більший обсяг закупівлі); зменшенням ризику зриву графіку поставки готової продукції; простоями	Скорочення споживання паливно-мастильних матеріалів та відходів транспортування; кількості відходів, що потрапляють у довкілля
	Зростання витрат, пов'язаних із зберіганням та обслуговуванням запасів; можливим надвиробництвом; ризиком нераціонального споживання ресурсів та їх втрат; використанням інформаційних технологій	Зростання споживання ресурсів; кількості відходів; екодеструктивного навантаження транспорту; екологічного сліду; захворюваності персоналу (зберігання на території шкідливих речовин)

Примітка: 1) JIT – Just-in-Time, LP – Lean Prductin; 2) MRP – Materials Resurce Planning; MRP II – Manufacturing Requirements Resurce Planning, ERP – Enterprise Resurce Planning

Джерело: Розроблено авторами на основі [94, 97]

Вирішення еколого-економічних проблем виробничої логістичної системи, пов'язаних із використанням виштовхувальних технологій, лежить у площині посилення виробничої і технологічної дисципліни, підвищення ініціативності та відповідальності керівництва підприємства і працівників щодо політики ресурсозбереження та поводження з відходами. Це все вимагає еколого-економічної оцінки територіальної конфігурації і структури логістичної системи, створення допоміжних виробництв, технології складських операцій та ін. (рис.1.5).

Забезпечення сталого розвитку виробничих систем потребує формування логістичних структур нового формату, у яких екологічно орієнтоване логістичне управління має комплексний характер і реалізується на стратегічному, тактичному та оперативному рівнях менеджменту підприємства. Стратегія реалізації сталого екологічно збалансованого розвитку виробничої логістичної системи передбачає еколого-економічну оцінку альтернативних рішень щодо продуктового асортименту, аутсорсингу виробничих процесів, розміщення виробничої системи, виробничих технологій і ресурсів, створення допоміжних виробництв, сервісного обслуговування тощо. Це відповідним чином зумовлює екологічну трансформацію тактичних та оперативних управлінських рішень у рамках таких функціональних логістичних підсистем, як постачання, виробнича, природоохоронна, збутова та інфраструктурна. Стратегія реалізації еколого-орієнтованого логістичного управління виробничими системами також потребує еколого-економічної оцінки логістичної технології організації виробничих процесів. Витягувальні технології при організації внутрішньовиробничого руху матеріальних потоків, порівняно з виштовхувальними, є більш ефективними з точки зору еколого-економічних результатів функціонування виробничої логістичної системи.

1.4 Висновки до розділу 1

Таким чином, розвиток екологічної логістики в Україні тісно пов'язаний з глобальним розвитком зеленої економіки і моделлю економічного зростання, а також трансформацією і модернізацією процесу екологізації транспортно-логістичної діяльності. В даний час екологічна стійкість є однією з цілей, яка тепер повинна бути узгоджена з такими традиційними показниками транспортно-логістичних компаній, як прибутковість, ефективність, задоволеність клієнтів і якість.

За рахунок використання інструментів екологізації транспортно-логістичної діяльності та державної підтримки поліпшується швидкість доставки, якість обслуговування, експлуатаційні витрати, використання об'єктів транспортної інфраструктури та енергозбереження.

У той же час використання інструментів екологізації транспортно-логістичної діяльності спирається на досвід зарубіжних країн, що включає прискорення створення «зелених» логістичних компаній, прискорення НДДКР і застосування «зеленої» логістики.

Підприємство, яке зосереджене лише на прибутках, ставить під загрозу свою репутацію, адже певні групи споживачів будуть бойкотувати його продукт, якщо стане очевидним, що виробництво завдає шкоди навколишньому середовищу. Тому потрібна впевненість, що всі партнери ланцюга постачань відповідальні за довкілля. З часом за рахунок діяльності, спрямованої на збереження навколишнього середовища, еко-продукція буде користуватися більшим попитом, особливо це стосується рециклінгу та повторного використання промислових упаковок, а введення в дію ефективної екологістичної стратегії буде основною конкурентною перевагою підприємства в сучасних умовах ведення бізнесу.

РОЗДІЛ 2

ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ ЕКОЛОГІЧНО СПРЯМОВАНОЇ ВИРОБНИЧО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДП «ФМ ЛОЖІСТІК ДНІПРО» У СКЛАДІ КОРПОРАТИВНОГО ОБ'ЄДНАННЯ

2.1 Загальна характеристика екологічного менеджменту транспортних підприємств

Домінуюче число фахівців стверджує, що менеджмент є типом управління, що найбільшою мірою відповідає потребам і умовам ринкових відносин, що формуються. З цим не можна не погодитися, оскільки абсолютно природно, що існують і інші типи управління. Це типологічна різноманітність управління визначається багатьма чинниками, серед найбільш важливих наступні: рівень розвитку об'єкту управління, чинники зовнішнього соціально-економічного середовища організації, роль людського чинника в управлінні, ступінь професіоналізму, соціально-організаційні традиції.

Система екологічного менеджменту – частина загальної системи менеджменту, що включає в себе організаційну структуру, розподілення обов'язків, розробка планів роботи, процеси і ресурси, які потрібні для розробки, введення та здобуття успіху в екологічній політиці, її перегляду та корегування. Одними з головних умов існування систем, яка займається управлінням екологічно-спрямованих робіт і відповідає за отримані результати є: сформована єдина екологічна політика та цільова програма; відповідність кадрів до норм, які встановлені для екологічного менеджменту, їх відповідність та можливість кваліфіковано виконати роботу; розуміння поставлених задач, їх осмислення, досконале виконання поставлених завдань, обов'язків; розробка та провадження на підприємстві нових планів для досягнення єдиною цілі з найкращим результатом і найменшими затратами.

Щоб мати можливість виконати всі поставлені задачі потрібно кваліфіковані спеціалісти, які для цього мають отримати відповідне навчання, має бути загальна підтримка, хороші відносини в колективі та на підприємстві, працівникам має надаватись повний спектр інформаційного та технологічного забезпечення. Для виконання поставлених цілей нам і потрібна система екологічного менеджменту.

Сьогодні досить часто можна почути визначення екологічного менеджменту, але уваги цьому приділяють мінімально, здебільшого, навіть, не береться до уваги вплив закордонних підприємств. Для того щоб мінімізувати вплив на навколишнє середовище нам потрібно зменшити вплив збудників, які завдають найбільше школи природі. Основним засобом екологізації діяльності автотранспортних систем є введення СЕМ. В разі якщо підприємство погоджується з використанням СЕМ, то вони мають нести відповідальність за результати, і розуміти, що може знизиться конкурентоспроможність як на зовнішніх ринках, так і всередині країни.

Незалежно від підходу щодо визначення екологічного менеджменту, а також різних визначень цього поняття, всі вони мають нам показати свою необхідність та розуміння чи варто використовувати екологічний менеджмент для того, щоб залишати можливість автотранспортним підприємствам конкурувати.

Основними цілями екологічного менеджменту виступають наступні чинники:

- зменшити експлуатацію матеріалів та енергії;
- скоротити негативний вплив, який може вплинути на навколишнє середовище;
- мінімізувати витрати на утилізацію відходів.

Значущою рисою для СЕМ є те, що вона має більше вигоду в разі різкого скорочення витрат на матеріали та ресурси. Основними перевагами СЕМ, які приносять успішні результати є:

- розробка, перегляд та провадження процедур;

- визначення відповідальності та виділення ресурсів;
- розробляти нові ідеї разом з усіма працівниками для кращого функціонування СЕМ;
- розробка реальних цілей і задач для можливості їх безперечного виконання;
- аналіз отриманих результатів керівництвом для подальшого покращення та збільшення ефективності.

Впровадження СЕМ допомагає нам вирішити, окрім екологічних питань ще й економічні [15]:

- підвищує інвестиційну привабливість автотранспортних підприємств;
- дозволяє понизити страхові витрати і вартість кредитів. Система економічного менеджменту надає змогу зменшити витрати та підвищити не тільки якісь продукції та послуг, а підприємства в цілому. Також буде зменшуватись негативний вплив не тільки на навколишнє середовище, а й на організм та здоров'я людини.

Можна виділити такі етапи впровадження СЕМ: ініціативний; підготовчий; концептуальний; аналітичний; практичний; організаційний; активний; сертифікаційний. Ініціативний, підготовчий, концептуальний, аналітичний етапи можуть проходити повністю на рівні керівництва компанії. Такого підходу необхідно уникати, особливо на концептуальному та аналітичному етапах.

Підготовчий рівень є визначальним для суті СЕМ, оскільки формує основу для концепції та виконавців для впровадження СЕМ.

На цьому етапі критичним є залучення фахівців на місцях, навіть за умови виконання робіт з впровадження СЕМ спеціально запрошеними експертами та консультантами.

Оцінка вихідної екологічної ситуації проводиться у формі внутрішнього екологічного аудиту, метою якого є:

- виявлення екологічних аспектів діяльності у нормальних, позаштатних та аварійних умовах;

- дослідження вже існуючих практик або елементів СЕМ, які вже набули чинності від постачальників підприємства або ж безпосередньо на підприємстві;

- відстеження законодавства і впровадження законів, які діють на території України;

- впровадження новітніх екологічних вимог, які можуть бути запозичені в міжнародних компаній;

- аналіз критичних ситуацій в компанії.

Фактично така оцінка включає повний аналіз: діяльності; персоналу; технологічних процесів; документації; управління; співробітництва між структурними підрозділами; виконання законодавчих норм.

Всі вище зазначені фактори напряму можуть впливати на співдію компанії та навколишнього середовища. Першопочатковим завданням для компанії є не аналіз, а оцінка реальної ситуації, що означає бути присутнім на кожному об'єкті та живе спілкування з співробітниками.

У разі виконання аудиту:

- можна побачити проблеми;

- можна визначити найоптимальніший шлях для впровадження СЕМ:

- визначається дійсний рівень природоохоронної діяльності;

- розраховується вартість та економічний аспект при впровадженні СЕМ.

Після того як отримуються всі результати, а саме: оцінки та опису процесів надалі екологічна політика стає основною для подальшої роботи та створення загальної структури і процесів СЕМ.

Для того щоб отримати найкращий результат СЕМ потрібно:

- ретельне документальне підтвердження;

- влучно розставити повноваження всього керівництва;

- ретельно розробити систему документообігу для подальшої роботи з можливим вдосконаленням в подальшому [44].

Ще одним дуже важливим чинником є своєчасне та вичерпне інформування та навчання персоналу.

На концептуальному етапі потрібно щоб участь приймали вся компанія. На другому етапі найважливіша робота відноситься до керівництва, якому потрібно правильно розподілити обов'язки для досягнення найефективнішого результату.

На аналітичному етапі формується основна робота СЕМ для кожної частини ланцюга та відразу ж формується завдання на наступний етап, що дає змогу організувати роботу відразу для всіх компаній, маючи конкретні результати.

Відношення тих параметрів діяльності, які ми вже маємо до впливів підприємства на якість навколишнього середовища дає нам змогу розробити подальший план підприємства для досягнення цілі.

В основі їх розробки є визначення пріоритетних аспектів діяльності та основних позаштатних ситуацій, яких необхідно уникнути [63].

Якщо провести аналіз, який покаже, що саме впоиває на навколишнє середовище, то ми бачимо такі критерії:

- забруднення ґрунту;
- забруднення повітря;
- погіршення екосистеми підводних вод;
- зливання стічних та дощових вод в каналізацію або ґрунт;
- неухажне ставлення до зберігання товару або до сировини;
- недбайливе відношення до співробітників та мешканців;
- ризик аварій та непередбачуваних ситуацій;

Для того щоб була змога успішно впровадити СЕМ має бути розроблений організаційних етап, який включає в себе:

- контроль над ініціюванням СЕМ;
- вчасно побачити всі проблеми та вирішити їх.

Всі розроблені положення опрацьовуються вже з урахуванням СЕМ, що в такому випадку має бути спільною для багатьох компаній, але це не означає, що якісь конкретні завдання можуть відрізнитись від інших [20].

Незалежно від того, яке визначення має екологічний менеджмент чи, яке поняття всі хочуть показати значущість екологічного менеджменту, який дає змогу для конкурентоспроможності всіх інших підприємств. Зменшення затрат на утилізацію відходів, зменшити використання матеріалів, збереження навколишнього середовища від пагубного впливу – це все може бути основними цілями екологічного менеджменту.

Система екологічного менеджменту розглядається трьома рівнями: міжнародному, локальному, національному.

На міжнародному рівні встановлення екологічного менеджменту здійснюється за допомогою міжнародних стандартів, розроблених організацією стандартизації IS серії 14000.

Для найефективнішого результату міжнародні стандарти екологічного менеджменту застосовують Eclogy Management System (EMS), які використовуються в сукупності з іншими частинами системи з ціллю отримання найбажанішого результату екологічної політики.

Ці стандарти необов'язково, але мають чіткі рекомендації. IS серії 14000 дає можливість побачити різні сторони екологічного менеджменту. Ця серія дає можливість компаніям покращити екологічні аспекти не тільки в своїй компанії, а х навколишнього середовища в цілому.

На міжнародному рівні регулювання екологічного менеджменту здійснюється за допомогою міжнародних стандартів, розроблених Міжнародною організацією стандартизації IS серії 14000. Рішення про розробку IS 14000 є результатом Уругвайського раунду переговорів за Всесвітньою торговельною угодою і зустрічі на вищому рівні з питань навколишнього середовища і розвитку в Ріо-де-Жанейро у 1992 р. Основним предметом IS 14000 є система екологічного менеджменту [41].

На національному рівні екологічний менеджмент регулюється Державними стандартами та технічними умовами (ДСТУ) [65]. В Україні міжнародні стандарти серії IS 14000 прийняті як національні в 1997 р. Через це компанії мають дотримуватись певних стандартів. Згідно з IS 14000:2004,

компанії мають розробити, своєчасно надавати технічну допомогу і залишати в гарному робочому стані процедури, що б дали змогу відслідкувати виникнення аварії чи катастрофи, що може вплинути на навколишній світ.

Причина на якій ґрунтується екологічна політика в Україні – це можливість мати екологічну безпеку, яка надає змогу не погіршити навколишнє середовище і залишити гарний розвиток підприємства. Для того щоб слідкувати за рівнем забруднення встановлюються нормативи з певними критеріями, які відрізняються тільки особливостями виробництва, а також скорочення природних ресурсів для того щоб була змога відновити природу.

Екологічна політика має вирішити питання і на державному рівні знайти головні важелі для того щоб як адміністративними, так і ринковими. На зараз в Україні екологічний стан регулюється за допомогою стандартизації та екологічного нормування.

На локальному рівні екологічна політика зводиться безпосередньо до екологічного менеджменту, що являє собою прописання компаніями власних нормативів, розрахунок цілей та першочергових завдань.

Для того щоб мати більше конкурентоспроможність потрібно мати також змогу брати до уваги не тільки особисті цілі, а й міжнародні, національні та локальні рівні.

Для того щоб впровадити в автотранспортних підприємствах потрібні брати до уваги закордонні компанії, які вже мають доступ. Удосконалення екологічного менеджменту дасть змогу використати вже устатковану та сформовану зарубіжну систему. Найперше, що має значення – це екологічна політика. Екологічна політика – означає, що компанія бути нести відповідальність і буде дотримуватись чинного законодавства щодо екологічної безпеки. У випадку вирішенні екологічних цілей потрібно брати до уваги інтереси суспільства та держави в цілому, для того щоб була можливість зберегти довкілля. Екологічна політика створює принципи праці підприємства з його відношенням та співдії з навколишнім середовищем. Екологічна політика встановлює загальну планку екологічної відповідальності та результативності,

яка буде важливим фактором в оцінювання підприємства та подальшій роботі. Екологічна політика повинна мати весь спектр взаємодії з навколишнім середовищем. Екологічна політика має завжди тримати планку, не відхилятися від нормативів та завжди бути на готові інновацій та покращення довкілля. Весь персонал підприємства має знати та бачити документ, який розголошується всім працівникам. Для того щоб визначити екологічні цілі та завдання потрібно брати до уваги:

- зацікавленість усіх сторін;
- принципи та обов'язки, які мають бути в його екологічній політиці;
- важливі екологічні чинники;
- вимоги, які має виконувати підприємства, що б то не було занадочі нормативні;
- зацікавленість всіх сторін;
- в разі необхідності альтернативні варіанти;
- фінансові, експлуатаційні та організаційні питання;
- остаточна думка, яку виносить все керівництво та інші цілі.

Для того щоб реалізувати екологічну політику потрібно відповідати вимогам екологічного менеджменту:

- нести відповідальність за свої рішення, які б наслідки це за собою б не несло;
- в разі необхідності оперативне вирішення екологічних проблем;
- своєчасне розв'язання проблем.

Принципи екологічного менеджменту поділяються за характером управління, а саме: механізм, система і процес управління. Під процесом управління мають на увазі принципи послідовності, цілеспрямованості. За системою управління – відповідальність, професіоналізм.

дотримання цих принципів передбачає вирішення будь-яких завдань підприємства з напрямком саме до екологічних цілей. Для того щоб бути конкурентоспроможним потрібно включити безпечні технології, мінімальну шкодити природі. Для того щоб мати успіх потрібно мінімізувати шкідливий

вплив на навколишнє середовище, заохочувати ініціаторів, створювати щось нове, тобто давати людям змогу побачити кращі результати без шкоди для довкілля.

Для того щоб створити продуктивний план підприємством програми екологічного менеджменту, яка повинна визначити цілі, дії, відповідальних осіб, строки реалізації заходів, способи та результати введення екологічного менеджменту.

Для цього потрібно включити:

- ототожнювання екологічних аспектів та виділення самого головного;
- ідентифікацію законодавчих та нормативних вимог, які обов'язово виконати підприємству;
- виокремити внутрішні критерії результативності;

сформувані цілі та задачі, розробити програму для досягнення мети.

Здебільшого, процес планування може допомогти підприємству зосередити основні ресурси в тих сферах, які найбільш важливі для досягнення поставлених цілей. Дані, які ми отримуємо в процесі планування, також можуть будуть використані для розробки і вдосконалення інших елементів системи екологічного менеджменту, таких як підготовка (навчання) персоналу, управління операціями, моніторинг і вимірювання. Планування –це регулярний процес, який постійно реалізується навіть коли знаходиться в стадії розробки і впровадження елементів системи екологічного менеджменту для їх підтримки і вдосконалення з урахування постійно змінюваних умов зовнішнього середовища, а також входів і виходів (у бізнес-процесах) системи екологічного менеджменту.

Впровадження і функціонування (дії і виконання) - це визначення структури відповідальності, можливостей і ресурсів для досягнення цілей і завдань, визначених екологічною політикою. Для того щоб система екологічного менеджменту могла продуктивно боротися з екологічними проблемами вона має бути спроектована і скоригована таким чином, щоб вона ефективно взаємодіяла та була здатна до інтеграції в існуючі процеси системи

загального менеджменту. В разі використання такої інтеграції вона допоможе підприємству вирішити або ж уникнути конфліктів між екологічними та іншими аспектами, а також створити баланс Елементами системи менеджменту, яким інтеграція приносить користь, є політика підприємства, розподіл ресурсів, управління операціями та документацією, інформаційні та допоміжні системи, навчання і розробка структурних схем і звітності, системи стимулювання, моніторингу, процесів внутрішнього аудиту, обмін інформацією та звітність. Також дуже важливим фактором є навчання персоналу. Потрібно бути готовим до будь-яких аварійних ситуацій. Отже, потрібно дуже ретельно та уважно ставитись до спеціалістів та просто працівників, потрібно приділити достатньо уваги.

Перевірки (контроль) необхідний для ефективного впровадження системи екологічного менеджменту на підприємстві, сприяє своєчасному реагуванню на відхилення від запланованих показників у ході реалізації. Підприємство повинно постійно здійснювати моніторинг екологічної політики та екологічних показників (показників результативності), а також проводити аудит системи екологічного менеджменту (екологічний аудит) на відповідність нормам підприємства та стандартам.

І останній елемент - аналіз з боку керівництва - передбачає перевірку роботи системи екологічного менеджменту на предмет її ефективності. Тут має аналізуватись робота системи екологічного менеджменту в цілому, цілі та завдання екологічної політики, а також необхідні зміни в ній, оскільки стан довкілля постійно змінюється. Підприємству необхідно постійно вдосконалювати свою систему екологічного менеджменту. Цілі та завдання екологічного менеджменту повинні постійно пов'язуватись з процесами постійного покращення та вдосконалення, що має досягатись в усіх аспектах діяльності підприємства, які впливають на довкілля.

2.2 Аналіз організації управління екологічною діяльністю на транспортних підприємствах

Нами досліджено ланцюг руху товарів у складі корпоративного об'єднання: ТДВ «Яготинський молокозавод» - ДП «ФМ ЛОЖІСТІК ДНІПРО».

Розглянемо управління екологічним менеджментом на підприємствах.

Публічне акціонерне товариство «Яготинський маслозавод», місце розташування: Київська область, м. Яготин, вул. Шевченка, 213. Вид економічної діяльності – код за КВЕД: 15.51.0 – виробництво молочних продуктів.

Структура управління, зображена на рис. 2.1. характеризує правильний підхід до організації плідної праці на заводі, налагоджену роботу всіх підрозділів.

Виробнича структура підприємства характеризує кількісне співвідношення і розміри внутрішніх структур і підрозділів підприємства, а також механізм їх взаємозв'язку.

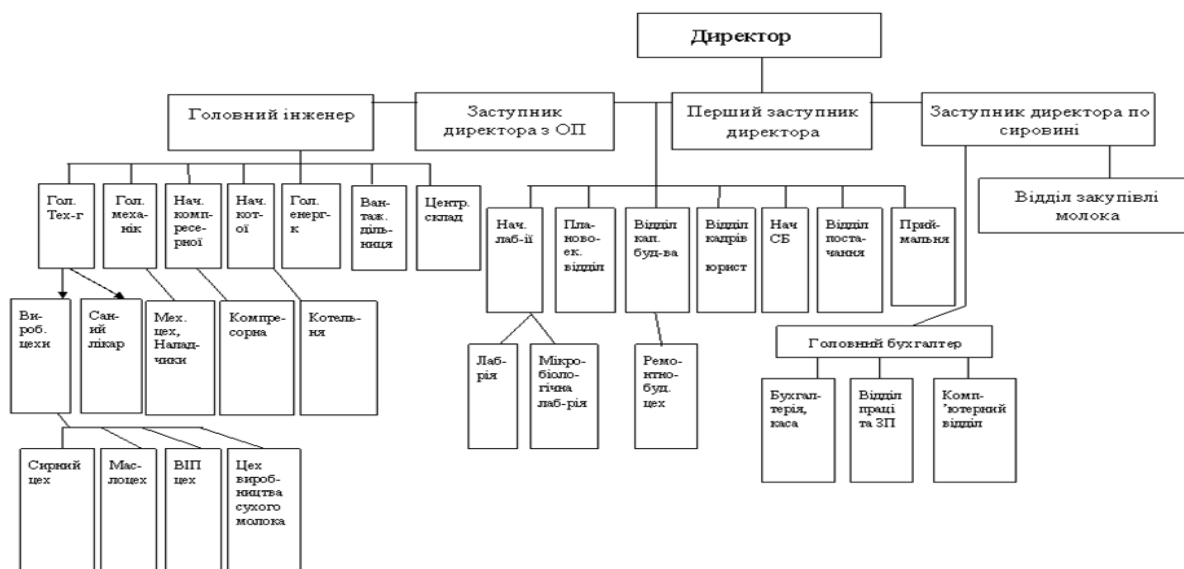

Рисунок 2.1 – Виробнича структура ПАТ «Яготинський маслозавод»

Джерело: розроблено автором на основі звітності підприємства

Виробнича інфраструктура підприємства – це сукупність підрозділів, які безпосередньо не беруть участі у створенні профільної (основної) продукції, але своєю діяльністю створюють необхідні умови для успішного функціонування основних виробничих цехів.

Розглянемо основні техніко-економічні показники підприємства на основі фінансової звітності (Додаток А).

Таблиця 2.1 – Динаміка техніко-економічних показників діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод»

№ з/п	Найменування показника	2017	2018	2019	Зміна	Темп приросту, %
1	2	3	4	5	6	7
1	Обсяг виробництва продукції в натуральному виразі у розрізі основних асортиментних груп:	тис. тонн	75116,00	82007,00	6891	9,17
2	Молоко питне	тис. тонн	48811,00	48433,00	-378	-0,77
3	Кисломолочна продукція	тис. тонн	23078,00	25708,00	2630	11,40
4	Сирно-творожна продукція	тис. тонн	3227,00	7866,00	4639	143,76
5	Обсяг виробництва продукції у вартісному виразі у діючих цінах	тис. грн.	1310823,00	1649767,00	338944	25,86
6	Чистий дохід від реалізації продукції (робіт, послуг) без ПДВ і акцизів	2024684	2706103	3201672	1176988	58,13
7	Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	1521831	2052854	2342351	820520	53,92
8	Валовий прибуток, тис. грн.	502853	653249	859321	356468	70,89
9	Чисельність працюючих, чол.	921	909	898	-23	-2,50
10	Чисельність промислово-виробничого персоналу, чол.	848	842	801	-47	-5,54

Закінчення таблиці 2.1

11	Витрати на оплату праці, тис. грн.	61650	74980	109285	47635	77,27
12	Середньомісячна заробітна плата, тис. грн./чол.	5578,18	6873,85	10141,52	4563,34	81,81
13	Середньорічна вартість активів, тис. грн.	666045	832295	1089453,5	423408,5	63,57
14	Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	168836	196206	252970	84134	49,83
15	Середньорічна вартість власного капіталу, тис. грн.	222014	318745,5	427849	205835	92,71
16	Середньорічний залишок оборотних коштів, тис. грн.	491970	593994	759258,5	267288,5	54,33
17	Продуктивність праці персоналу, тис. грн./чол.	2387,60	3213,90	3997,09	1609,49	67,41
18	Продуктивність праці пром-вироб персоналу, тис. грн. / чол.	2387,60	3213,90	3997,09	1609,49	67,41
19	Рентабельність підприємства, %	6,40	6,08	7,92	1,52	23,78
20	Чистий прибуток, тис. грн	129631	164523	253732	124101	95,73

Джерело: розроблено автором на основі звітності підприємства

Аналізуючи показник чистого доходу від реалізації продукції ТДВ «Яготинський маслозавод» слід зазначити, що його значення в 2018 році є вищим на 681419 тис. грн. або 33,66% і складає 2706103 тис. грн., аніж у 2017 році. Темпи зростання чистого доходу перевищує темпи зростання собівартості.

Аналізуючи показник чистого доходу від реалізації продукції ТДВ «Яготинський маслозавод» слід зазначити, що його значення в 2019 році є вищим на 1176988 тис. грн. або 58,13% і складає 3201672 тис. грн., аніж у 2017 році. Темпи зростання чистого доходу перевищує темпи зростання собівартості.

Збільшилась середньорічна вартість активів у 2019 році на 423408,5 тис. грн, тобто на 63,57% та середньорічна вартість основних засобів на 84134 тис. грн., або на 49,83%. Це свідчить про збільшення долі власного капіталу в майні підприємства. Якщо поглянути на тенденцію останніх років, то можемо побачити, що середньорічна вартість активів збільшилась впродовж 2017-2019 років, середньорічний залишок оборотних коштів зріс на 54,33% і негативної тенденції не спостерігається. Чисельність працюючих становить в 2019 році 801

чол. За 2017-2018 рік це показник зменшився на 47 чол., а саме на 5,54%. Негативним фактором є збільшення продуктивності праці персоналу. Одним з основних показників, що характеризують ефективність використання основних засобів та забезпечення ними є фондоозброєність. Чистий прибуток ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2019 рік відносно 2017 року збільшився на 95,73%, тобто на 124101 тис. грн.

Розглянемо логістичну систему підприємства. Комерційна служба ТДВ «Яготинський маслозавод» формує пакет замовлень для придбання сировини, матеріалів тощо. Згідно з пакетом замовлень 25 числа поточного місяця формується місячний план наступного для структурних підрозділів ТДВ «Яготинський маслозавод». Кожному із підрозділів підприємства видається щотижневий план - прогноз відвантаження продукції. Згідно з цим планом - прогнозом складається щоденний план комплектації виробництва. Недоліком такого планування є неможливість реалізації точного кількісного прогнозу за окремими позиціями номенклатури на середньостроковий період. Отже, постає проблема невизначеності обсягів реального попиту за окремими позиціями номенклатури. Відтермінувати реальний попит в нашому випадку теж неможливо. Тому сьогодні виробляється лише та партія товару, на яку є замовлення. З одного боку, це є позитивним фактором. Адже за кордоном широко використовуються саме "витягуючі" системи виробництва та розподілу.

Розглянемо ланцюг постачань ТДВ «Яготинський маслозавод».

Таблиця 2.2 – Аналіз системи логістичного ланцюга постачань для ТДВ «Яготинський маслозавод» та його основних конкурентів

Ринкові контрагенти та їхня характеристика	ТДВ «Яготинський маслозавод»	ВАТ "Ромол"	ПрАТ "Лакталіс"	ВАТ "Вімм Біль Данн"
1	2	3	4	5
Постачальники:	до 50, з них основними є: "Тетга Рак" (Швеція) і "Alfa Laval"	до 70, з них основними є: Франція,	до 30, з них основними є: підприємства	більше ніж 50

Закінчення таблиці 2.2

	(Швеція), "Eprak" (Фінляндія), "Hahn" (Германія), "Chr. Hansen" (Данія), "IFF" (Голландія), "ТВП Україна", "Рубежанський картонно-паперовий комбінат" тощо	Болгарія, Німеччина, Бельгія, Харків, Львів, Запоріжжя тощо	Києва, Полтави, Хмельницького, Харкова, Вінниці тощо	
Критерієм вибору постачальника є:	вартість та якість матеріальних ресурсів, терміни виконання замовлення, імідж постачальника	якість матеріальних ресурсів, відповідальність за виконання термінів поставок	вартість та якість матеріальних ресурсів	відповідальність за виконання термінів поставок
При постачанні матеріальних ресурсів використовує такі форми:	послуги гуртових посередників, прямі зв'язки	ярмаркова та виставкова торгівля, прямі зв'язки	роздрібна торгівля, бартерні форми, прямі зв'язки	прямі зв'язки
Потреба у матеріальних ресурсах визначається на підставі:	замовлень на продукцію підприємства	замовлень на продукцію підприємства	замовлень на продукцію підприємства	замовлень на продукцію підприємств а фактична
Поштовхом до чергової поставки сировини є:	очікувана нестача сировини у найближчі дні та планова потреба	планова потреба у матеріальних ресурсах	планова потреба у матеріальних ресурсах	відсутність матеріальних ресурсів на складі підприємств а
При формуванні замовлення за основу бере	оптимальний розмір замовлення	оптимальний розмір замовлення	диференційоване за різними видами ресурсів замовлення	мінімальне замовлення
Доставку та відвантаження продукції здійснюється транспортом:	власним та спеціалізованих транспортних підприємств	замовника та спеціалізованих транспортних підприємств	власним та замовника (50/50)	тільки власним
Джерелом інформації про ресурси є:	реклама на бігбордах, прайс-листи, письмові повідомлення	газетні оголошення, різні види реклами, прайс-листи	прайс-листи, письмові повідомлення, реклама у пресі	прайс-листи

Джерело: розроблено автором на основі даних підприємства

У табл. 2.2 наведено інформацію щодо основних конкурентних переваг підприємств, які реалізуються в процесі взаємовідносин із різними контрагентами: постачальниками, споживачами, конкурентами та іншими суб'єктами підприємництва. Як видно з наведеної в таблиці інформації, кількість постійних постачальників підприємства певною мірою залежить від ринкових позицій підприємства і, відповідно, від кількості конкурентів: ті підприємства, які є основними вендорами і належать до великих або гігантів, мають небагато конкурентів і, навпаки, велику кількість постійних постачальників (близько 100 і більше). Така закономірність пояснюється тривалістю функціонування підприємства на ринку, значними масштабами виробництва продукції, високою питомою вагою обсягу випуску продукції у галузі, які зумовлюють налагодження стабільних корпоративних зв'язків із постачальниками.

Все це впливає на структуру та особливості формування логістичних потоків як у межах підприємства, так і за його межами. ТДВ «Яготинський маслозавод» веде достатньо обґрунтовану політику взаємодії з постачальниками.

Фахівці служби логістики підприємства вважають, що пошук на ринку постачальників та налагодження із ними постійних зв'язків є умовою підвищення ефективності функціонування логістичної системи, оскільки це позитивно впливає на тривалість виконання замовлень та на якість та надійність постачання матеріально-технічних ресурсів, на зниження рівня витрат постачання, на можливість використання вільних коштів постачальника покупцем та можливість одержання останнім різних позик (товарних і грошових) з боку постачальника.

Як свідчить діагностика роботи ТДВ «Яготинський маслозавод», загалом склад працівників та функціональні обов'язки збутового персоналу дають змогу достатньо ефективно виконувати усі функції, які пов'язані з управлінням операціями поширення продукції підприємства. Проте в організації управління

операціями щодо поширення продукції ТДВ «Яготинський маслозавод» існують і недоліки. Недостатньо організована та скоординована взаємодія між менеджерами зі збуту ТДВ «Яготинський маслозавод» та між іншими структурними підрозділами підприємства, передусім з менеджерами, які займаються виробництвом. Результатом цього є незбалансованість товарних потоків - вхідних потоків, тобто надходження молочної продукції виробництва на склад підприємства в м. Дніпропетровськ, та вихідних потоків, тобто відвантаження продукції зі складу замовникам. В процесі взаємодії між менеджерами з виробництва та менеджерами зі збуту ТДВ «Яготинський маслозавод» досить типовими є такі ситуації:

- на склад надходить молочна продукція, в якій сьогодні немає реальної потреби і є її достатній запас на складі. Негативним наслідком цього є заморожування оборотних коштів ТДВ «Яготинський маслозавод» в надмірних запасах готової продукції, що відповідно знижує ефективність роботи підприємства, оскільки ці кошти можна використовувати ефективніше;

- на складі відсутня та молочна продукція, яка конче потрібна замовникам. Негативним наслідком цього є зростання кількості претензій до ТДВ «Яготинський маслозавод» з боку замовників (з можливою втратою згодом цих замовників), невиконання ТДВ «Яготинський маслозавод» взятих на себе договірних зобов'язань та відповідно застосування до підприємства штрафних санкцій, що також веде до зменшення рівня ефективності діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод».

Розподільна логістика охоплює весь комплекс задач з управління матеріальним потоком на шляху від ТДВ «Яготинський маслозавод» до споживача, починаючи з моменту постановки задачі реалізації і закінчуючи моментом виходу поставленого продукту зі сфери уваги постачальника. Склад задач розподільної логістики поділяється на два рівні - внутрішня розподільна логістика і зовнішня розподільна логістика.

У ТДВ «Яготинський маслозавод» на рівні підприємства логістика повинна розв'язувати такі задачі: організація одержання й обробки замовлення;

планування реалізації; вибір виду упакування, ухвалення рішення про асортимент, а також організація виконання інших операцій, що безпосередньо передують відвантаженню; організація відвантаження продукції; організація доставки і контроль за транспортуванням.

До задач розподільної логістики на зовнішньому рівні в ТДВ «Яготинський маслозавод» належить: вибір каналу розподілу; організація роботи з учасниками каналу розподілу (торговими посередниками); вибір стратегії розподілу продукції; стратегія ціноутворення; організація заходів щодо просування продукції підприємства на ринку; контроль за станом ринку продукції ТДВ «Яготинський маслозавод» і аналіз позицій продукції ТДВ «Яготинський маслозавод» на цільових сегментах. Важливим напрямком оптимізації управління розподілом товарної продукції ТДВ «Яготинський маслозавод» є оптимізація параметрів логістичного ланцюга при організації збуту продукції на українському ринку.

Доставку продукції споживачам в ТДВ «Яготинський маслозавод» здійснює відділ транспортної логістики.

Головним завданням, що вирішує транспортна логістична система у ТДВ «Яготинський маслозавод», є координація транспортного обслуговування споживачів за їх замовленнями, виконання всіх умов доставки з мінімізацією транспортних витрат. Для здійснення транспортного забезпечення товаропостачання в першу чергу використовується власний транспорт, а якщо власного транспорту в наявності немає, то керівник відділу здійснює пошук транспорту в сторонніх транспортно-експедиторських організаціях.

ТДВ «Яготинський маслозавод» володіє рухомим складом багатовантажних автомобілів, що відповідають екологічним вимогам «Євро-5». Рухомий склад підприємства складається з останніх моделей автомобілів провідних європейських виробників: Vlv, Mercedes, Fiat, Ives. В автопарку ТДВ «Яготинський маслозавод» є автомобілі як великої місткості (86 – 94 м³) для перевезення рефрижераторних вантажів, так і малого об'єму (3—24 м³) для перевезення малогабаритних вантажів.

Розглянемо транспортну компанію корпоративного об'єднання.

Українсько-французька компанія ДП «ФМ Ложістик Дніпро» – це дочірнє підприємство АКЦИОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО СПРОЩЕНОГО ТИПУ "ФМ ЛОЖИСТИК КОРПОРЕЙТ", м. ФАЛЬСБУРГ, ФРАНЦІЯ.

Основні напрямки діяльності ДП «ФМ Ложістик Дніпро»:

- ✓ імпорт/експорт різноманітних вантажів;
- ✓ консалтингові послуги з отримання дозвільної документації, пов'язаної з митним оформленням;
- ✓ консалтингові послуги в сфері зовнішньоекономічної діяльності;
- ✓ експедиторські послуги;
- ✓ підтримка логістичного оператора в період передпродажної підготовки;
- ✓ перевезення негабаритних великовагових і комплектних вантажів.

ДП «ФМ Ложістик Дніпро» імпортує/експортує вантажі таких підприємств, як:

- дрібнооптові національні компанії, що мають партнерів за кордоном та імпортують вантажі в Україну;
- іноземні компанії, які реалізують продукцію українським споживачам і бажають мати єдиного партнера в якості одержувача і контрактодержателя в Україні, здатного виступити гарантом в отриманні грошових коштів від кінцевого споживача;
- юридичні або фізичні особи, які бажають здійснити разові або регулярні операції з купівлі/продажу товару з-за кордону або за кордон.

ДП «ФМ Ложістик Дніпро» надає експедиторські послуги таким підприємствам, як:

- національні компанії, які мають потребу в комплексному професійному логістичному рішенні, а саме: здійснення перевезень вантажу з-за кордону повнокомплектними і збірними автомобілями, консолідація на складах у Європі, повне митне оформлення комерційних вантажів в Україні;

- іноземні компанії, або їх представництва в Україні, які мають потребу в доставці нерозмитненого вантажу на митний ліцензійний склад у Києві з подальшим повним або частковим продажем кінцевому покупцеві, незалежно від наявності у нього реєстрації на українській митниці;

- національні/іноземні компанії, які потребують якісний сервіс з перевезення вантажів за принципом «від дверей до дверей», без бюрократичного зволікання.

ДП «ФМ Ложістік Дніпро» надає кваліфіковану підтримку логістичного оператора в період передпродажної підготовки (оцінка ризику, вибір оптимального маршруту, транспорту, строків, робота з документами) з подальшим перевезенням, митним оформленням і - при необхідності - розміщенням нерозмитненого вантажу на митному ліцензійному складі в Києві.

ДП «ФМ Ложістік Дніпро» надає експедиторські послуги підприємствам, які здійснюють перевезення небезпечних, негабаритних, великовагових і комплектних вантажів, а саме:

- вантажі класу ADR («Accrd Dangereuses Rute» - договір європейських держав про міжнародні перевезення небезпечних вантажів);

- сільськогосподарська техніка;

- будівельна техніка;

- негабаритні і неподільні вузли для будівництва промислових об'єктів;

- виробничі лінії для будівництва заводів і інших підприємств.

Розглянемо організаційну структуру підприємства (рис. 2.2).

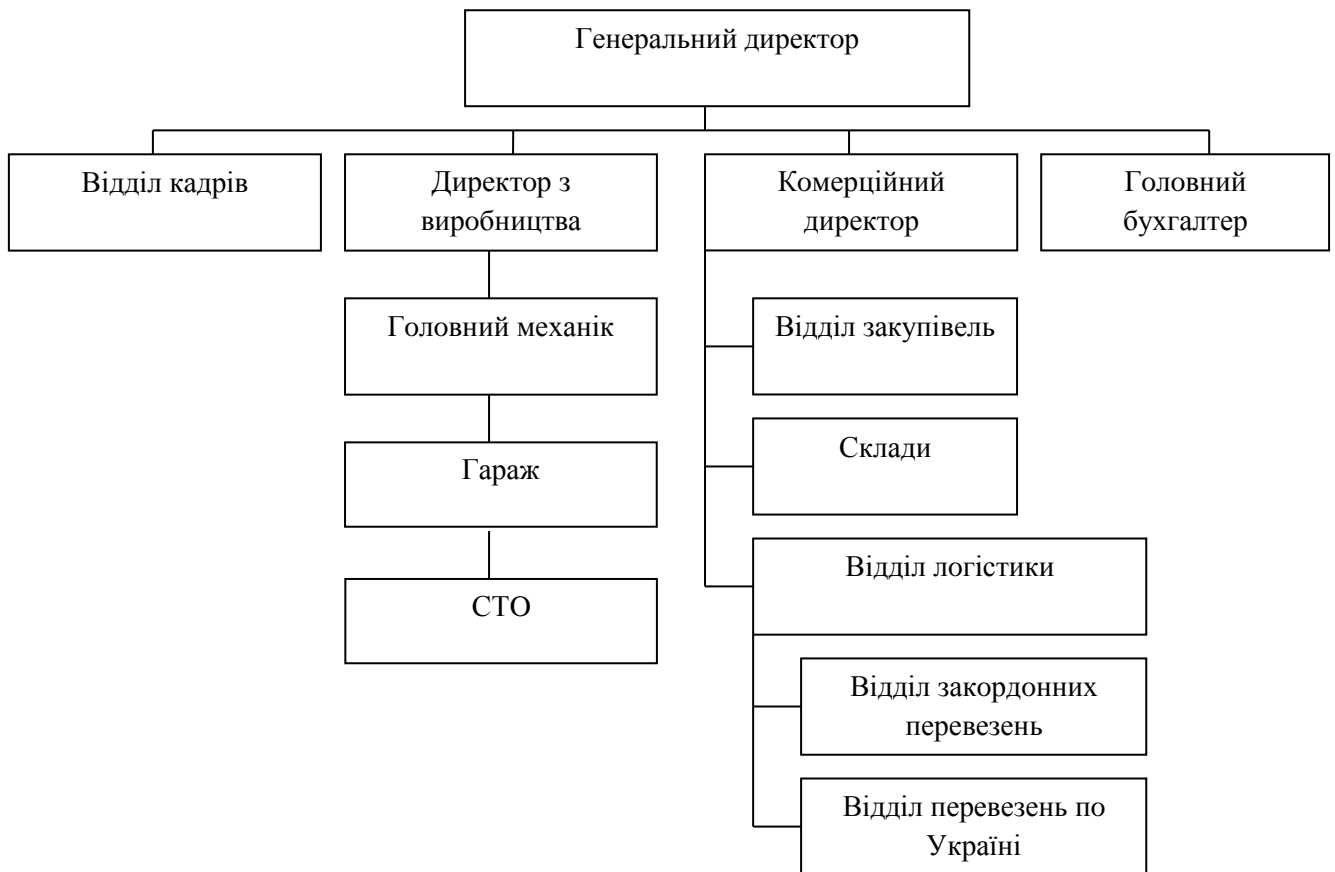

Рисунок 2.2 – Організаційна структура підприємства ДП «ФМ Ложістік Дніпро»

Джерело: розроблено автором за даними підприємства

Директор з виробництва разом з головним механіком слідкують за вірним виконанням графіку перевезень, ритмічністю роботи, витрачанням матеріальних ресурсів, загальним технічний та організаційним рівнем перевезень.

Відділ кадрів – здійснює набір працівників, організаційне забезпечення проведення атестації працівників, контролює реалізацію рішень і рекомендацій атестаційних комісій. Розглядає матеріали та готує документи для заохочення та нагородження працівників.

Відділ логістики – відповідає за перевезення по Україні та в інших країнах, за зовнішньоекономічні зв'язки підприємства, за формування цін на перевезення, за роботу з покупцями тощо.

Відділ закупівель – відповідає за вчасну доставку комплектуючих на підприємство. Відділ закупівель підпорядковуються комерційному директору, що слідкує за правильністю виконання всіх операцій, що проводяться цими відділами.

Бухгалтерія – проводить обробку первинної документації, облік операцій на підприємстві, нарахування ЗП, займається веденням фінансової документації підприємства.

За даними фінансової звітності (Додаток Б) була проведена оцінка основних показників діяльності ДП «ФМ Ложістік Дніпро» (табл. 2.3).

Таблиця 2.3 – Динаміка основних показників діяльності ДП «ФМ Ложістік Дніпро», (тис. грн.)

Назва показники	Значення показника					Абсолютне відхилення 2019/2015	Відносне відхилення 2019/2015
	2015	2016	2017	2018	2019		
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	238575	241303	235729	416132	701071	462496	193,86
Собівартість реалізованої продукції	236441	268911	242419	396254	648436	411995	174,25
Валовий прибуток/збиток	2134	-27608	-6690	19878	52635	50501	2366,49
Інші операційні доходи	10650	41919	17280	11067	20275	9625	90,38
Адміністративні витрати	18008	18977	28748	46244	61324	43316	240,54
Витрати на збут	4494	5231	3930	4615	1598	-2896	-64,44
Інші операційні витрати	41846	67750	27454	16324	21608	-20238	-48,36
Фінансові результати від операційної діяльності	-51564	-77647	-49542	-36238	-11620	39944	-77,46
Фінансові результати до оподаткування	-53707	-81300	-55343	-41339	-15171	38536	-71,75
Чистий прибуток	-53820	-81306	-55343	-41339	-15171	38649	-71,81

Джерело: розроблено автором за даними підприємства

Доход від реалізації товарів, послуг в 2019 р. склав 701071 тис. грн, що на 462496 тис. грн (193,86%) більше ніж за 2015 р. Валовий прибуток збільшився в порівнянні до 2015 року на 50501 тис. грн або на 2366,49%. Поряд з цим відбувається зростання інших операційних доходів – на 9625 тис. грн або на

90,38% відносно 2015 року. Спостерігається тенденція до збільшення адміністративних витрат, витрати на збут зменшуються.

ДП «ФМ Ложістік Дніпро» займається експедиційним обслуговуванням.

В таблиці 2.4. наведено документи, які використовуються в ДП «ФМ Ложістік Дніпро» при наданні логістичних послуг.

Таблиця 2.4 – Первинні документи на виконання договору транспортного експедирування ДП «ФМ Ложістік Дніпро»

№	Назва документу	Періодичність видачі	Примітки
1	Заявка на транспортування та виконання послуг від клієнта*	кожний раз	оригінали – клієнту та в особисту справу
2	Заявка перевізнику на транспортування від ДП «ФМ Ложістік Дніпро»	кожний раз	оригінали – в особисту справу та перевізнику
3	Договір транспортного експедирування між клієнтом та ДП «ФМ Ложістік Дніпро»	одноразово	оригінали – клієнту та в особисту справу
4	Договір на надання послуг з перевезення вантажу між ДП «ФМ Ложістік Дніпро» та перевізником	одноразово	оригінали – в особисту справу та перевізнику
5	CMR* або ТТН*	кожний раз	оригінал - в особисту справу
6	Рахунок від перевізника	кожний раз	оригінал - в бухгалтерію, копія -особисту справу
7	Податкова накладна від перевізника	кожний раз	оригінал - в бухгалтерію
8	Акт виконаних робіт від перевізника	кожний раз	оригінали – в особисту справу та перевізнику
9	Рахунок клієнту від ДП «ФМ Ложістік Дніпро»	кожний раз	оригінали – в особисту справу, в бухгалтерію, клієнту (2 екз.)
10	Податкова накладна клієнту від ДП «ФМ Ложістік Дніпро»	кожний раз	оригінали – клієнту та в бухгалтерію
11	Акт виконаних робіт клієнту від ДП «ФМ Ложістік Дніпро»	кожний раз	оригінали – клієнту та в особисту справу
12	Справка про транспортні рас ходи від перевізника	кожний раз	копія – в особисту справу
13	Справка про транспортні рас ходи клієнту	кожний раз	оригінал - в особисту справу, копія - клієнту

Джерело: розроблено автором за даними підприємства

ДП «ФМ Ложістік Дніпро» в якості інструментарію логістики використовує:

- метод встановлення економічної величини замовлення, відомий як "формула Вільсона". Аналогічний підхід може бути застосований до визначення оптимальної партії виробництва, оптимальної партії поставки, оптимальної величини готівки тощо;

- метод дослідження кількісно-вартісних зв'язків (ABC-аналіз), що ґрунтується на "правилі Парето", відомий як інтегральна крива концентрації Лоренса. ABC-аналіз використовується у разі оптимізації систем управління запасами, формуванні товарної політики тощо;

- метод дослідження кількісно-ймовірнісних зв'язків, відомий як XYZ-аналіз, та його модифікація у поєднанні з ABC-аналізом. Використовується під час оптимізації спеціалізації виробництва, в управлінні запасами;

- метод кластерного аналізу, побудований на засадах багатофакторного аналізу. Використовується для вибору постачальників, перевізників, інших учасників логістичних процесів;

- методи оптимізації фізичного походження: метод центра ваги, метод гравітації, методи промислової динаміки тощо. Використовуються для: оптимізації дистрибуційної мережі (гравітаційне правило Рейлі), розміщення складів, виробництв, кількості рівнів складування ("правило квадратного кореня"), співвідношення між рівнями складування (принципи Форрестера);

- метод повних витрат (повної вартості). Використовується в модифікаціях при виборі виробничих, транспортних, складських, інформаційних, маніпуляційних, пакувальних технологій. Придатний і в концепції "ланцюга вартості" за Портером;

- метод формування зразків (еталонів) та похідні від нього. Відомий передусім як бенчмаркінг, використовується для розроблення стандартів логістичного обслуговування.

Розглянуті інструменти прийняття рішень в управлінні логістичними процесами є певною мірою методологічно типовими (універсальними) і це дозволяє їх адаптувати до різних сфер логістичної діяльності. Так, визначення оптимальної величини замовлення (модель, відома як формула Вільсона),

визначення оптимальної партії виробництва, визначення оптимального рівня готівки на підприємстві (модель, відома як формула Баумоля) є результатом інтегрованої оптимізації такого зв'язку "trade off", коли одна складова витрат має тенденцію до пропорційного зростання, а інші складова - тенденцію до гіперболічного спадання при збільшенні величини оптимізованого параметра.

2.3 Оцінка рівня організації екологічно спрямованої логістичної діяльності підприємств транспорту відповідно до міжнародних вимог

Основні фактори, що впливають на зміну величини логістичних витрат підприємства ТДВ «Яготинський маслозавод» представлено в табл. 2.5.

Таблиця 2.5 – Фактори, що впливають на зміну величини логістичних витрат ТДВ «Яготинський маслозавод»

	ЗС	ВС	S	P	C	W	M
Ускладнення ланцюгів постачання		+	+				
Зміна у системі замовлень		+	+				
Зміна вимог споживачів	+	+		+		+	
Зміна цін на пальне	+				+		
Зміна структури логістичного персоналу		+	+	+	+	+	+
Заміна обладнання на більш сучасне		+		+			
Зміна планів виробництва		+		+			
Інші незаплановані витрати	+	+	+	+	+	+	+

ЗС, ВС - зовнішнє і внутрішнє середовище відповідно; S - постачання, P - виробництво, C - транспортування, W - збут, M - складування.

Джерело: складено автором на основі даних підприємства

Доводиться констатувати, що нині відсутня конкретна методика, котра б дозволила в повній мірі виокремити логістичні витрати. Логістичні аналітики

ТДВ «Яготинський маслозавод», які займались даною проблематикою, зробили суттєвий крок в даному напрямку, дозволивши визначити їх питому вагу в структурі загальних витрат (табл. 2.6).

Таблиця 2.6 – Структура логістичних витрат ТДВ «Яготинський маслозавод»

Статті логістичних витрат	Частка у виручці від реалізації, %	Елемент логістичної системи
1. Витрати на закупівлю	0,15	П
2. Виробничі логістичні витрати	0,30	В
3. Витрати на збут	0,20	З
4. Складські витрати	3,00	С
5. Витрати на транспортування	1,00	Т
6. Витрати на управління матеріальними потоками	0,25	П, В
7. Витрати на логістичне адміністрування	0,20	П, В, Т, З, С
8. Витрати на сервіс	0,30	З
Всього	5,40	-

П - постачання; В - виробництво; Т - транспортування; З - збут; С - складування

Джерело: складено автором на основі даних підприємства

Величина логістичних витрат залежить від виду діяльності, якою займається підприємство і розраховується за одним із методів, що передбачені «Наказом про облікову політику підприємства» ТДВ «Яготинський маслозавод». У відповідності до встановленої системи управлінського обліку структуризація логістичних витрат в розрізі окремих складових логістичної системи ТДВ «Яготинський маслозавод» представлена в таблиці 2.7.

Аналіз показав, що найбільше логістичних витрат підприємства ТДВ «Яготинський маслозавод» формується в системах складування. Найменш задіяною у логістичних процесах є технологічна система виробництва - лише 5,9 % у структурі сукупних логістичних витрат ТДВ «Яготинський маслозавод».

Таблиця 2.7 – Структуризація логістичних витрат за видами в розрізі окремих елементів логістичної системи ТДВ «Яготинський маслозавод»

Загальновиробничі витрати					Адміністративні витрати					Витрати на збут				
П	В	Т	З	С	П	В	Т	З	С	П	В	Т	З	С
+	+	+			+	+	+	+	+	+		+	+	+
Поелементна структура логістичних витрат за всіма елементами логістичної системи														
1. П - 65; Т - 35					1. П - 40; Т - 30; 3 - 30					1. П - 5; Т - 5; З - 10; С - 80				
2. В - 80; Т - 20					2. П - 5; В - 30; Т - 30; З - 5; С - 30					2. П - 10; Т - 40; З - 10; С - 10				
					3. П - 2,5; В - 2,5; Т - 90; З - 2,5; С - 2,5					3. П - 10; Т - 70; З - 10; С - 10				
					4, 5, 6, 8, 9, 10. П - 20, В - 20; Т - 20; З - 20; С - 20					- 25; Т - 25; З - 25; С - 25				
					7. П - 5; В - 5; Т - 80; З - 5; Т - 5					7. П - 10; Т - 10; З - 10; С - 70				

П - постачання; В - виробництво; Т - транспортування; З - збут; С - складування

Джерело: складено автором на даних підприємства

До задач розподільної логістики на зовнішньому рівні в ТДВ «Яготинський маслозавод» належить: вибір каналу розподілу; організація роботи з учасниками каналу розподілу (торговими посередниками); вибір стратегії розподілу продукції; стратегія ціноутворення; організація заходів щодо просування продукції підприємства на ринку; контроль за станом ринку продукції ТДВ «Яготинський маслозавод» і аналіз позицій продукції ТДВ «Яготинський маслозавод» на цільових сегментах. Важливим напрямком оптимізації управління розподілом товарної продукції ТДВ «Яготинський маслозавод» є оптимізація параметрів логістичного ланцюга при організації збуту продукції на українському ринку.

Зазначимо, що нині для ТДВ «Яготинський маслозавод» актуальний такий проект, який передбачає організацію прямого збуту, тобто обминаючи оптових посередників, на регіональних ринках в Україні. Цей варіант проекту передбачає інвестування коштів ТДВ «Яготинський маслозавод» у придбання складських приміщень, закупівлю вантажного транспорту та складського

устаткування, а також відкриття своїх збутових представництв в регіонах. Як було зазначено вище, в окремих регіонах України (переважно це стосується західних та східних областей України) у ТДВ «Яготинський маслозавод» не налагоджений прямий контакт з прямими замовниками - торговельними компаніями та супермаркетами, а тому цей регіональний збут ТДВ «Яготинський маслозавод» іде через середньооптових та дрібнооптових посередників.

Молочна продукція вимагає дотримання важливих умов транспортування. І насамперед – це, відповідним чином обладнаний усіма необхідними документами, автомобіль. Для автоперевезення молока в рідкому вигляді використовуються спеціальні молочні автоцистерни, а перевезення в упакованому вигляді (пакети, пляшки тощо.), а також у вигляді фасованих молочних продуктів (сметана, сир) ввозяться в ізотермічних фургонах. Адже дані продукти входять у категорію швидкопсувних, тому перевезення молочних продуктів вимагає дотримання певного температурного режиму.

Доставка сировини здійснюється молоковозами обсягами цистерн в 16 і 14 тонн. Для перевезення контейнерів, молокозавод користується спеціальними автомобілями-контейнеровозами.

Молочні продукти відносяться до продукції, що швидко псується, перевезення та зберігання якої вимагає особливих температурних умов. Дотримання цих умов під силу тільки професійним перевізникам, які мають багатий досвід роботи на вітчизняному логістичному ринку. Перевезення молока і молочних продуктів передбачає доставку молока і вершків, рідких кисломолочних продуктів, сиру і сметани, вершкового масла і продуктів на основі сметани. Сюди ж відносяться молочні консерви і сирні продукти, морозиво і дитяче харчування, рослинні вершкові суміші, вторинні продукти переробки молока та заготовки для приготування молочних продуктів.

Специфіка перевезення молочних продуктів полягає в дотриманні санітарних і температурних норм, вимог державних стандартів та інших нормативних документів. Головне, що потрібно для молочних продуктів - це

чітка організація процесу на всіх його етапах і суворе дотримання правил перевезення, особливо термінів доставки. У промислових масштабах перевезення молочної продукції здійснюється безперервно, відповідно до графіка, який узгоджується між вантажовідправниками, вантажоодержувачами і транспортним підприємством. Крім того, враховуються особливості вантажів. Наприклад, молоко може доставлятися як в цистернах, так і у власній тарі.

Перевезення молока і молочних продуктів передбачає дотримання цілого ряду умов і виконання жорстких вимог. Особливо актуальні ці вимоги для доставки молока в цистернах. Цистернами може перевозитися молоко з кислотністю не більше 19о за шкалою Тернера. Існують вимоги і до температури перевезеного продукту.

Температура в рефрижераторах, ізотермах і цистернах:

При перевезенні молочних продуктів в період з квітня по листопад не повинна бути вище +6 ° С, з листопада по квітень - не більше +2 ° С.

При перевезенні кисломолочних продуктів температура повинна становити від +2 ° С до +6 ° С.

Кислотність продуктів і рекомендована температура перевезення повинна вказуватися в накладній.

Для перевезення молочних продуктів можуть використовуватися виключно рефрижератори, але в деяких випадках це рішення є нерентабельним. Але навіть звичайні ізотермічні фургони повинні мати санітарні паспорти.

Також при значних обсягах збуту ТДВ «Яготинський маслозавод» було б доцільно мати на регіональних ринках власні склади, з яких планується здійснювати реалізацію безпосереднім споживачам, обминаючи дрібнооптових та середньооптових посередників. Це дало б змогу збільшити виручку підприємства, однак зазначимо, що для покриття додаткових витрат на утримання складів необхідні значні обсяги регіонального збуту.

Основні завдання складського господарства ДП «ФМ Ложістік Дніпро» полягають у збереженні споживчих якостей товарів, раціональному розміщенню

запасів, виконання усіх операцій вантажопереробки на різних етапах товароруху.

Раціональні об'ємно-планувальні рішення й розбивка складу на зони дозволяють забезпечити оптимальний процес переробки вантажу на складі при максимальнім використанні наявних потужностей (табл. 2.8).

Таблиця 2.8 – Характеристика зон першого поверху складу

Назва	Характеристика	Функції й операції
Зона приймання й карантину товару	модульна зона, регулюється відповідно до обсягів партій поставок і обсягами товару, непридатного до подальшої реалізації або товару, реалізацію якого не можна здійснювати через відсутність сертифікатів відповідності	- сортування товару й підготовка до приймання, - приймання товару по кількості, якості, строку придатності, адресація товару, - оформлення прийомного й комерційного акту, - передача товару на місця зберігання, - карантин товару з поставки - зберігання товару.
Зона зберігання й комплектації	Двоярусна зона, другий ярус використовується для зберігання, відбір здійснюється з першого ярусу й зі стелажів для штучного зберігання (залишків), у цій зоні зберігається габаритний і важкий товар з високою оборотністю	- зберігання; - відбір товару і комплектація замовлень клієнтів; - поповнення зони відбору.
Контролерська зона	Обладнані робочі місця: стіл пакувальний, сканер, пакувальні матеріали	- перевірка відповідності відібраного товару замовленню клієнта, - упакування: формування вантажних місць
Транспортна експедиція	Зона обладнана стелажми по периметру, двох'ярусне зберігання готових замовлень.	- приймання товару зі складу (по місцях), - консолідація вантажів по накладних і по клієнтах, консолідація вантажів у партії відправлення (по маршрутах), - зберігання вантажів до моменту відвантаження, - видача вантажів водіям (по маршруту), стороннім грузоперевізникам, клієнтам.

Окремою складовою успішності компанії є їх розвинена інформаційно-технічна структура. Інформаційне обслуговування складів підприємства ДП «ФМ Ложістик Дніпро» передбачає управління інформаційними потоками виконує роль елемента сполучення для ефективного функціонування всіх

служб складу. В залежності від технічної оснащеності управління інформаційними потоками може бути, як самостійною системою, так і складовою частиною загальної автоматизованої системи управління матеріальними та інформаційними потоками.

З початку 2014 року компанія розпочала впровадження унікальної для українського ринку технології, спрямованої на поліпшення результативності процесу продажів і розвитку бізнесу – програмного керування маршрутами торгових команд (Route Engineering) і логістики (Track Engineering). Дана система розроблена американською компанією UPS Logistic Grup і вже успішно застосовується міжнародними компаніями, такими як Pepsi, Nestle, Prcter and Gamble та ін. У багатьох країнах світу. Програма надає компанії комплекс можливостей для оптимізації процесу продажів і логістики. Таких як, віртуальне моделювання маршрутів торгових агентів і логістики з побудовою оптимальних шляхів руху, візуальним відображенням торгових точок і маршрутів на карті, визначення часу і тривалості торгових візитів, рекомендацій днів і тижнів візитів, наданням детальних інструкцій для експедиторів і багатьом іншим.

Також була впроваджена система планування компанії Prevail-Avail, що дозволяє автоматично інтегрувати всі елементи операційного планування компанії: від прогнозів продажів з урахуванням всіх запланованих маркетингових акцій і доставки готової продукції на філії компанії, до складання виробничих графіків і планування поставок сировини.

Можна виділити декілька основних переваг, які виконує програмне забезпечення від компанії UPS, що було впроваджено на ДП «ФМ Ложістік Дніпро».

1) Передове комплексне рішення для управління транспортом. Contract Logistics охоплює комплекс функцій по оптимізації транспортних планів і управління одним або декількома складськими майданчиками і транспортом amount u aval. Модуль призначений для замовників, експедиторів та перевізників. Відповідає вимогам різних учасників логістичного ланцюга.

2) Допомога в прийнятті рішень і плануванні.

Персоналізована система Cntract Lgistics бере до уваги частоту оброблюваних товарних потоків. Допомагаючи організувати транспортний процес, Cntract Lgistics автоматизує транспортне планування і комбінує власні, орендовані і лізингові транспортні засоби.

3) Рішення, адаптоване під різні типи потоків.

Рішення Cntract Lgistics пропонує різні операційні моделі: постійні потоки можуть бути згруповані, заплановані і запущені в роботу. Навіть в разі, якщо вам необхідно вручну змінити деякі транспортні замовлення, ви миттєво це зробите, а також швидко запустить замовлення в роботу завдяки численним операційним інтерфейсів, адаптованим до всіх змін ринку. Cntract Lgistics пропонує найкращий розподіл транспортного планування, враховуючи всі обмеження по транспорту і доставку своїх клієнтів. Це дозволяє ефективно обробляти велику кількість замовлень.

4) Диференціальна експлуатація в залежності від логістичного потоку.

Cntract Lgistics пропонує різні способи експлуатації: частина логістичних потоків може експлуатуватися і плануватися автоматично. «Плаваючі» транспортні замовлення обробляються максимально оперативно завдяки численним інтерфейсів ручної експлуатації. Cntract Lgistics пропонує ефективні транспортні плани за рахунок оптимізаційного модуля, який розуміє і враховує особливості транспорту і доставки в рамках постійно мінливих товарних потоків.

При підключенні до будь-якого WMS модуль Cntract Lgistics отримує статуси про збірку і навантаженні кожного замовлення і кожної поїздки на платформу в режимі реального часу.

Клієнт може відстежувати дані про дотримання планів, стані навантаження і статус доставки: від створення транспортного замовлення до підтвердження доставки. Відстеження виходить максимально точним завдяки вивантажується інформації, геолокації транспортного засобу в режимі реального часу і архівації

товарно-транспортних накладних. Операції передаються в транспортний підрозділ для поліпшення швидкості реагування і контролю доставки.

5) Управління інструментами, що допомагають у прийнятті рішень.

Contract Logistics надає систему звітів і персоналізованих показників для точного і ефективного аналізу. Вся транспортна інформація зберігається в базі даних. Відділ експлуатації може:

- визначати найбільш важливі показники і оцінювати ефективність експлуатації за певними критеріями;

- підвищувати рентабельність по клієнту або сектору доставки;

- оцінювати ефективність підрядників і власних коштів (наприклад своєчасність надання постачальником транспортних послуг).

- Contract Logistics допомагає в прийнятті стратегічних рішень на системному рівні.

Щодо недоліків, то програмне забезпечення досить складне у використанні і тому потребує навчання, але на підприємстві це передбачено і тому виділяється потрібна кількість грошей та часу, для того, щоб новий персонал міг розібратись з логістичним інформаційним забезпеченням.

Другий недолік полягає у відсутності в даному програмному забезпеченні візуально-моделюючої частини стосовно саме питань завантаження транспортних засобів. Нажаль поки що на ринку немає подібних програм. Створення такого додатку допоможе підприємству значно заощаджувати час під час розвантаження транспортних засобів та дасть змогу виконувати план постачань максимально точно.

2.4 Висновки до розділу 2

Призначення СЕМ полягає в постійній оцінці результативності, вдосконаленні існуючих практик, програм та встановленні нових вищих цілей.

Діюча СЕМ на автотранспортних підприємствах дозволяє:

- звести до мінімуму негативний вплив даних об'єктів на навколишнє середовище;

- підвищити ефективність роботи підприємства загалом;

- знизити ризики для здоров'я працівників та населення прилеглих територій;

- зменшити ризики нештатних та аварійних ситуацій.

Впровадження СЕМ ставить за мету не одноразове підвищення рівня

екологічної безпеки об'єкту, а постійну роботу в напрямі підвищення пріоритетів охорони навколишнього середовища в загальній діяльності компанії.

Для забезпечення реалізації цілей екологічного менеджменту автотранспортним підприємствам необхідно впроваджувати екологічно безпечні виробництва, усувати негативний вплив на навколишнє природне середовище, здійснювати заходи з економії різних видів ресурсів шляхом впровадження новітніх технологій. Для забезпечення конкурентоспроможності необхідно здійснювати екологічний менеджмент на підприємствах, щоб визначати оптимальні співвідношення між витратами ресурсів та отриманим ефектом. У ході впровадження СЕМ необхідно враховувати зарубіжний досвід та принципи, на яких повинна ґрунтуватись ця система, а також послідовність дій, які визначає система екологічного менеджменту. Доцільно обґрунтовувати цілі та завдання, на яких будується екологічна політика підприємства з метою постійного вдосконалення і покращення системи екологічного менеджменту.

ТДВ «Яготинський маслозавод», місце розташування: Київська область, м. Яготин, вул. Шевченка, 213. Вид економічної діяльності – код за КВЕД: 15.51.0 – виробництво молочних продуктів.

Аналізуючи показник чистого доходу від реалізації продукції ТДВ «Яготинський маслозавод» слід зазначити, що його значення в 2019 році є вищим на 1176988 тис. грн. або 58,13% і складає 3201672 тис. грн., аніж у 2017 році. Темпи зростання чистого доходу перевищує темпи зростання собівартості.

Доставка сировини здійснюється молоковозами обсягами цистерн в 16 і 14 тонн. Для перевезення контейнерів, молокозавод користується спеціальними автомобілями-контейнеровозами.

Молочні продукти відносяться до продукції, що швидко псується, перевезення та зберігання якої вимагає особливих температурних умов. Дотримання цих умов під силу тільки професійним перевізникам, які мають багатий досвід роботи на вітчизняному логістичному ринку. Перевезення молока і молочних продуктів передбачає доставку молока і вершків, рідких кисломолочних продуктів, сиру і сметани, вершкового масла і продуктів на основі сметани. Сюди ж відносяться молочні консерви і сирні продукти, морозиво і дитяче харчування, рослинні вершкові суміші, вторинні продукти переробки молока та заготовки для приготування молочних продуктів.

Для перевезення молочних продуктів ПАТ «Яготинський маслозавод» використовує виключно рефрижератори.

Українсько-французька компанія ДП «ФМ Ложістик Дніпро» – це дочірнє підприємство АКЦИОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО СПРОЩЕНОГО ТИПУ "ФМ ЛОЖИСТИК КОРПОРЕЙТ", м. ФАЛЬСБУРГ, ФРАНЦІЯ.

Доход від реалізації товарів, послуг в 2019 р. склав 701071 тис. грн, що на 462496 тис. грн (193,86%) більше ніж за 2015 р. Валовий прибуток збільшився в порівнянні до 2015 року на 50501 тис. грн або на 2366,49%. Поряд з цим відбувається зростання інших операційних доходів – на 9625 тис. грн або на 90,38% відносно 2015 року. Спостерігається тенденція до збільшення адміністративних витрат, витрати на збут зменшуються.

Собівартість реалізованої продукції зростає меншими темпами ніж дохід від реалізації, так у 2019 році вона зменшилась на 411995 тис. грн. або на 174,25% відносно 2015 року.

. Інформаційне обслуговування складів підприємства ДП «ФМ Ложістік Дніпро» передбачає управління інформаційними потоками виконує роль елемента сполучення для ефективного функціонування всіх служб складу. В залежності від технічної оснащеності управління інформаційними потоками може бути, як самостійної системою, так і складовою частиною загальної автоматизованої системи управління матеріальними та інформаційними потоками.

З початку 2014 року компанія розпочала впровадження унікальної для українського ринку технології, спрямованої на поліпшення результативності процесу продажів і розвитку бізнесу – програмного керування маршрутами торгових команд (Route Engineering) і логістики (Track Engineering).

Також була впроваджена система планування компанії Prevail-Avail, що дозволяє автоматично інтегрувати всі елементи операційного планування компанії: від прогнозів продажів з урахуванням всіх запланованих маркетингових акцій і доставки готової продукції на філії компанії, до складання виробничих графіків і планування поставок сировини.

РОЗДІЛ 3

УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КОРПОРАТИВНОГО ОБ'ЄДНАННЯ НА ОСНОВІ ЕКОЛОГІЧНО СПРЯМОВАНОЇ КОНЦЕПЦІЇ

3.1 Обґрунтування доцільності запровадження екологічних принципів в логістичну діяльність

З метою запровадження екологічних принципів у логістичну діяльність ТДВ «Яготинський молокозавод» нами запропоновано створення відділу доставки продукції за допомогою велорикш, що дозволить знизити витрати на доставку продукції в великих містах.

Велорикша Мураха Z1 Холодильник Стандарт - ще один представник комерційного транспорту для малого бізнесу (табл. 3.1). Ця модель велорикші стане незамінна в жаркий сезон. Надійна морозильна камера відмінно збереже продукцію і охолодить її.

Економія велорикш ні у кого не викликає сумніву! За рахунок змінного акумулятора вам не доведеться витратити час на перезарядку. Просто замініть його і можна знову вирушати в дорогу.

Комплектація:

- Морозильна камера 12V (автономне збереження холоду 6-9 годин), 2 АКБ або ГЕЛЬ 140А \ ч, або Кислотні 120А \ ч З.У., професійний трансформатор з індикацією напруги 24V-220V-3000W (чиста синусоїда) для постійного охолодження морозильника . Трансформатор з 24V-12V

- Електрообладнання для підключення до мережі 220В
- Стилізація задньої частини під Harley Davidsn, передні каплевидні об'ємні крила
- Додаткова віброізоляція морозильного відсіку

Таблиця 3.1 – Характеристики обладнання «Велорикша мураха Z1»

Найменування, параметр	Показники про виконання
Ширина по базі, мм	1200
Довжина по базі, мм	2100
Висота по ручки, мм	1180
Висота з дахом, мм	1980
Розміри пластика зовнішні, мм	1000x1200x800
Розміри морозильної скрині внутрішні, мм	довжина 854x висота 914x ширина 700
Колісні диски задні	шпигцевий 24 (20) дюймів
Колісні диски передні	Легкосплавні литі диски 17 "з посиленою гумою
Тип приводу	Задній
Кількість передавальних зірок на осі, шт	1
Кількість передавальних зірок на шатунах, шт.	1
Місткість	1 людина
Передача	шатунна педальна ланцюгова на заднє колесо
Гальма	приводяться в дію педаллю
Вантажопідйомність, кг	260
Маса без навантаження, кг	93
Колір передньої частини, даху	Червоний, синій, жовтий, зелений, колір на вибір
Колір задньої, велосипедної частини	Червоний, синій, жовтий, зелений, колір на вибір
Елементи безпеки	світловідбивачі бічні, задні, передні, звуковий сигнал
Допоміжні засоби	насос ручної

Додаткове обладнання

Комплект дооснащення №1 для автономної роботи

У комплект входить зарядний пристрій, блок управління живленням, професійний трансформатор напруги з 24В в 220В на 3кВ, вольтметр, індикатор споживання, трансформатор напруги з 24В в 12В, подовжувач для підключення до 220 Вольт, перемикачі управління режимів, роботи по монтажу обладнання і проводки.

Рисунок 3.1 – Зображення обладнання «Велорикша мураха Z1»

Без АКБ. Доукомплектувати необхідно 2-ма АКБ на вибір кислотними або Гелевими.

АКБ свинцево кислотний 60А \ год

АКБ Гелевий 70А \ год

АКБ Гелевий 100 А \ год

Комплект сонячного обладнання для автономної підзарядки (Комплект№1),

АКБ 2шт ГЕЛЬ по 70А \ год, блок зарядки від сонця, Зарядний пристрій 24В від мережі 220В, жорстка металева пластиковий дах, дизайнерський багажник на дах для кріплення сонячних панелей, окантовка даху тканиною, включаючи роботи по монтажу. Робота морозильника днем - необмежена кількість часу, рух вночі до 5 годин.

Докомплект сонячного обладнання для автономної підзарядки (Комплект№2 при встановлених АКБ),

Блок зарядки від сонця, жорстка металева пластиковий дах, дизайнерський багажник на дах для кріплення сонячних панелей, окантовка даху тканиною, включаючи роботи по монтажу. Робота морозильника днем - необмежену кількість часу, рух вночі до 5 годин.

Комплект установки - електродвигун 16А, з мотоциклетної ланцюгом передачі тяги, обгінної муфтою, курок газу, блок управління двигуна, включаючи роботи по монтажу, без АКБ.

Задня частина приводна посилена з литим колесом і можливістю перемикання 6 швидкостей і можливістю установки електро двигуна.

Комплект дооснащення для доріг загального користування світлодіодний Електропроводка, габаритні вогні з двох сторін, поворотні повторювачі передні і задні, включаючи роботи по монтажу обладнання.

Світлодіодне оформлення - по периметру даху або контуру велорикші, освітлення входу в рикшу, роз'єми для підключення до АКБ, проводка, роботи по установці і запуску. Без АКБ, зарядного пристрою та подовжувачів з бабиної.

Обклеювання плівкою (з інтер'єрної печаткою) зовнішніх площ. Сумарна площа близько 11 кв. метрів. Обклеювання одноколірної плівкою з логотипами ТДВ «Яготинський маслозавод», або плівкою з повнокольоровою інтер'єрною печаткою за дизайн макетами без ламінації.

Обклеювання плівкою (з інтер'єрною печаткою) внутрішніх площ. Сумарна площа близько 2 кв. метрів. Можливе обклеювання як одноколірної плівкою з логотипами, так і плівкою з повнокольоровим інтер'єрним друком + ламінація зносостійкою прозорою плівкою.

Розглянемо вартість та комплектацію обладнання (табл. 3.2).

Таблиця 3.2 – Вартість та комплектація обладнання

Найменування	Стандарт	Люкс	Автономне	Автономне - сонячне	Автономне- сонячне- електро
1	2	3	4	5	6
Вартість, грн.	27720	35880	46360	71560	95480
Морозильна камера 220V автономне збереження холоду 1-2 години з можливістю швидкої заморозки від 220V	+	+	-	-	-
Морозильна камера 12V автономне збереження холоду 6-9 годин, 2 АКБ або ГЕЛЬ 110А \ ч, або Кислотні 120А \ ч 3.У., професійний трансформатор з індикацією напруги 24V-220V-3000W (чиста синусоїда) для постійного охолодження морозильника. Трансформатор з 24V-12V	можливо доукомплектувати надалі	можливо доукомплектувати надалі	+	+	+
Електрообладнання для підключення до мережі 220В	+	+	+	+	+
Комплект Сонячних панелей для збереження холоду необмеженого часу в денний час	-	-	можливо доукомплектувати надалі	+	+
Стилізація задньої частини під Харлей Девідсон, передні каплевидні об'ємні крила	+	+	+	+	+
Мультимедійний комплекс з USB і акустикою	-	+	-	+	+

Закінченні таблиці 3.2

Світлодіодне освітлення по периметру з підготовкою під установку АКБ і ЗУ	-	+	-	+	+
Обклеювання плівкою з інтер'єрною печаткою + ламінація прозорою плівкою. Зовнішні площі, заднє крило	-	-	-	-	+
Додаткова віброізоляція морозильної скрині	+	+	+	+	+
Посилена задня частина з литим колесом, мотоциклетної ланцюгом і можливістю перемикання 6 швидкостей	-	-	можливо доукомплектувати надалі	можливо доукомплектувати надалі	+
Електро двигун 500W редукторного типу, ручка газу, контролер управління	-	-	-	-	+

Потреба в велорикшах складає 10 одиниць для міста Києва, для базування велорикш потрібне невелике приміщення, яке будемо орендувати на вул. Дегтярівська, 35, у ТОВ «Ваб-Імпекс» за 4000 грн на місяць.

Обладнання буде працювати протягом 183 днів, з 16 квітня до 15 жовтня.

Планується, що кожна з велорикш буде з 100% завантаженням 260 кг робити два маршрути удень та 1 вночі, тобто розвезення продукції кожною велорикшею на 1 день складає $260 \cdot 3 = 780$ кг.

Розглянемо економію коштів при використанні велорикш.

Потреба в ресурсах для кожного управлінського рішення, яке направлене на підвищення ефективності діяльності логістичного центру, в вартісному виразі відображена в табл. 3.3.

Таблиця 3.3 – Додаткова потреба в ресурсах для модернізації доставки ПАТ «Яготинський маслозавод»

№ п/п	Управлінські рішення	Постачальник	Ресурси	Додаткова потреба в ресурсах, грн
1	Закупівля 10 велорикш Мураха Z1 в комплектації автономний Сонячний	ТОВ «ЖЕК 21а», м. Армавір	Нерозподілений прибуток	10*71560 = 715600,00
2	Доставка та розмитнення - 10%	ТОВ «ЖЕК 21а», м. Армавір	Нерозподілений прибуток	71560,00
3	Разом	-	-	787160,00

Як видно з наведеної табл. 3.3, для втілення кожного управлінського рішення необхідно власних ресурсів в сумі 787,16 тис грн, які входять у майно підприємства.

Розглянемо економію коштів. Перевезення $780 \cdot 10 = 7800$ кг проводиться за 10 районам м. Києва, що складає $25 \cdot 0 = 250$ км на день. Машини що використовуються 2 одиниці MAN TGM - рефрижератор місткістю 5 т.

Потреба в паливі 14л / 100 км по місту + 5 л на годину витрати на холодильну установку, пальне - дизель.

Витрати на пальне на добу становить

$$2 \cdot (14 \cdot 250 / 100 + 3 \cdot 24) = 214 \text{ л.}$$

Вартість дизельного пального на 14.11.20 - 29,76 грн/л

Вартість пального на добу становить

$$214 \cdot 29,76 = 6268,04 \text{ грн}$$

Вартість пального на 183 дні становить

$$9225,6 \cdot 183 = 1688284,80 \text{ грн}$$

Заробітна плата водія становить 9500 грн на місяць на 2021 рік

На кожному маршруті працює 4 водія

Отже, витрати на оплату праці водіїв з нарахуваннями ЄСВ складає на місяць:

$$9500 \cdot 2 \cdot 4 \cdot 1,22 = 92720,00 \text{ грн}$$

На кожній велорикші буде працювати 3 особи

Заробітна плата кожного велорикши складатиме 6000 грн.

Отже, витрати на оплату праці велорикш з нарахуваннями ЄСВ складає на місяць:

$$6000 * 3 * 10 * 1,22 = 219600 \text{ грн}$$

Розглянемо економію витрат в табл. 3.4.

Таблиця 3.4 – Економія витрат при купівлі обладнання «Велорикша Мураха Z1», грн.

Статті	При традиційному розвезенні		При розвезенні велорикшею		Економія коштів
	На 1 добу	На 183 дні/6 міс	На 1 добу	На 183 дні/6 міс	
Пальне	6368,64	1165461,12			1165461,12
Заробітна плата		556320,00		1317600,00	-761280,00
Оренда на 1 рік				48000,00	-48000,00
Разом		1721781,12		1365600,00	356181,12

Таким чином, проведені розрахунки свідчать, що загальна потреба в ресурсах складає 787160 грн. Але економія коштів складає за рахунок економії пального 356181,12 грн на рік.

Для удосконалення управління логістичною системою на принципах екологічної логістики ТДВ «Яготинський маслозавод» доцільно оптимізувати службу доставки, а також змінити підходи до виконання управлінських рішень шляхом підвищення рівня взаємодії структурних підрозділів підприємства.

3.2 Визначення вибору логістичного оператора для перевезення з використанням екологічних принципів в логістичну діяльність

Для впровадження в діяльність ДП «ФМ Ложістік Дніпро» екологічних принципів запроваджено впровадження нових послуг - доставку товарів за допомогою морського транспорту та впровадження логістичного складу.

Актуальність даної проблеми підтверджується як в цілому щорічно зростаючим контейнерообігом в області імпорту вантажів морським транспортом, так і тимчасовими законодавчими обмеженнями, що є актуальними станом на осінь 2020 року.

Представники компанії ДП «ФМ Ложістік Дніпро», відповідаючи на питання про обов'язкові критерії, яким повинен відповідати потенційний постачальник послуг з морського транспортуванні контейнерних вантажів по території міста і регіону, відзначали наступні аспекти:

- Надійність постачальника;
- Можливість відстеження вантажів на протязі маршруту;
- Можливість перевезення всіх типів контейнерів;
- Послуги зі страхування вантажів;
- Технічний стан суден;
- Чисельність рейсів не менше 50 на рік;
- Успішний і тривалий досвід роботи в галузі;
- Вартість транспортування 20-ти футового контейнера до м. Одеса;
- Наявність системи знижок.

Основоположним критерієм, очікувано, став критерій надійності постачальника, вимірюваний в своєчасності терміну доставки, так як успішне виконання саме цього критерію забезпечує вирішення проблеми тимчасових затримок на етапі вивезення контейнерних вантажів з терміналу компанії.

Крім того, в якості найбільш значущих критеріїв можна виділити можливість перевезення основних типів контейнерів, тобто як 20-ти футових,

так і 40-ка футових моделей, а також обмеження за мінімальним значенням чисельності рейсів потенційного логістичного посередника. Решта критеріїв, виявлення експертним методом, дозволять компанії підібрати надійного і стабільного логістичного посередника, здатного забезпечувати потреби організації з транспортування необхідної кількості контейнерів в повному обсязі і мінімізувати ризик виникнення необхідності повторного пошуку постачальника логістичних послуг внаслідок незадоволення якістю послуг постачальника, відібраного від початку. Потенційний постачальник послуг повинен володіти успішним і як можна більш багатим досвідом роботи на ринку, так як передбачувані обсяги перевезень можуть бути нездійсненими для новачка на ринку компанії.

Розвиток глобальної морської торгівлі контейнерами багато в чому обумовлено високою діловою активністю азіатського регіону (рис. 3.2).

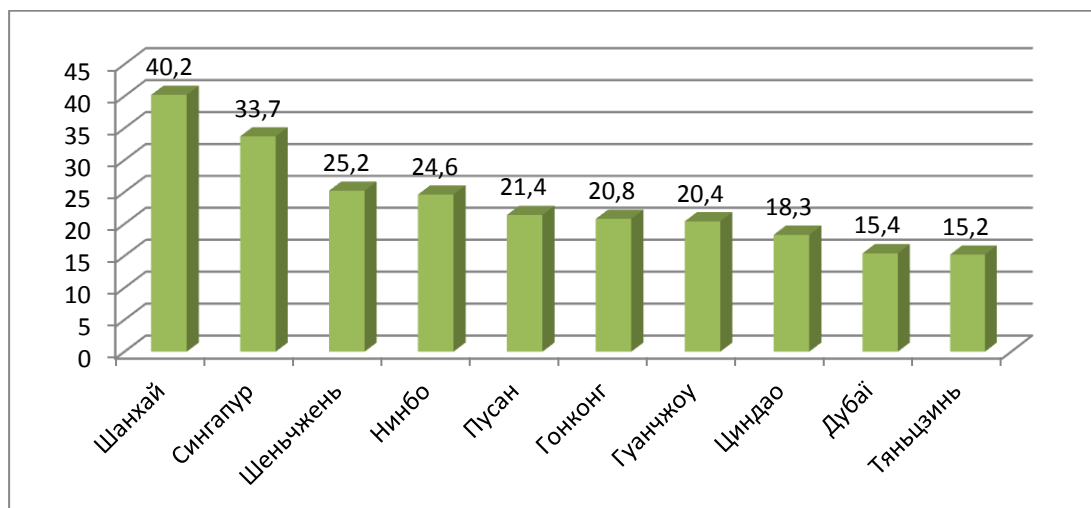

Рисунок 3.2 – Пропускна здатність 10-ти найбільших портів, млн TEU (2017 р.)

Джерело: [14]

Найбільш завантаженим портом є Шанхай, пропускна здатність якого в 2017 році склала 40,23 млн TEU. За ним слідують: Сінгапур - 33,67 млн TEU, Шеньчжень - 25,21 млн TEU, Нінбо - 24,6 млн TEU і Пусан - 21,4 млн TEU. В цілому, в країнах Азії сконцентровано 42% портів. У той час як в Європі - 28%.

Збільшення двосторонньої торгівлі між Китаєм і Європейським союзом допомогло за рік збільшити обсяг контейнерних перевезень в основних портах Європи на 5% до 135 млн TEU.

У 2018 році через 10 найбільш завантажених контейнерних портів тільки в двох було зафіксовано зниження обсягу контейнерообігу - в Гонконзі і Дубаї.

Перевалка контейнерів в порту Гонконгу впала на 5,6% до 19,6 млн. TEU у 2018 році. У 2019 падіння продовжилося - експерти зафіксували 10-процентне зниження обсягу в першому кварталі 2019 року в порівнянні з першим кварталом 2018 року.

Зниження контейнерообігу в 2018 році стало результатом зосередження на прибуткових вантажах, а не на товарах з невисокою торговою націнкою. Обсяг контейнерообігу в першому кварталі 2019 року знизився на 0,6% в річному обчисленні, але очікується, що ситуація покращиться в другому півріччі.

У 2018 року лідером з пропускної здатності знову став Шанхай, який обробив 42 млн TEU. Сінгапур був названий другим по завантаженості портом в світі з 36,6 млн. TEU, що на 8,7% більше в порівнянні з минулим роком. На думку експертів, це є відображенням сильного зростання в країнах Асоціації держав Південно-Східної Азії (АСЕАН) [85].

Обсяг контейнерообігу у внутрішній Азії виріс на 3% в 2018 році до 30 млн TEU, і IHS Markit прогнозує зростання на 5% в рік після 2021 року.

Що стосується транс-тихоокеанської торгівлі між Азією і Північною Америкою, експерти відзначають, що 5-відсоткове зростання обсягу в 2018 році відбувся почасти через те, що вантажовідправники попередньо завантажують імпорт з Китаю напередодні введення Сполученими Штатами нових тарифів. У 2019 році контейнерооборот знизиться до 3,3%, а в 2020 році повернеться назад до показника в 5%.

Для Північної Америки прогнозується зростання експорту на 4,4% в цьому році, але експортери США очікують, що в цьому році ситуація з експортом буде невтішна.

Відповідно до звітів, контейнерні перевезення з Європи в Північну Америку виросли на 4,8% до 4,96 млн TEU в минулому році, в 2019 році прогнозується зростання на 5% і на 3,3% в 2020 році.

Експорт з Північної Америки до Європи зріс на 14,5% до 3,48 млн. TEU у 2018 році, що на 400 тис. Контейнерів більше, ніж в 2017 році. IHS Markit прогнозує зростання обсягу трансатлантичних контейнерних перевезень в східному напрямку в 2019 і 2020 роках на 2,7% і 4% відповідно.

Помітний вплив на цінову політику в галузі зробила хвиля злиттів і поглинань, що підсилила консолідацію. Так, частка трьох найбільших судноплавних ліній - Maersk, MSC, CMA CGM - на 1 червня 2018 року склала близько 38%.

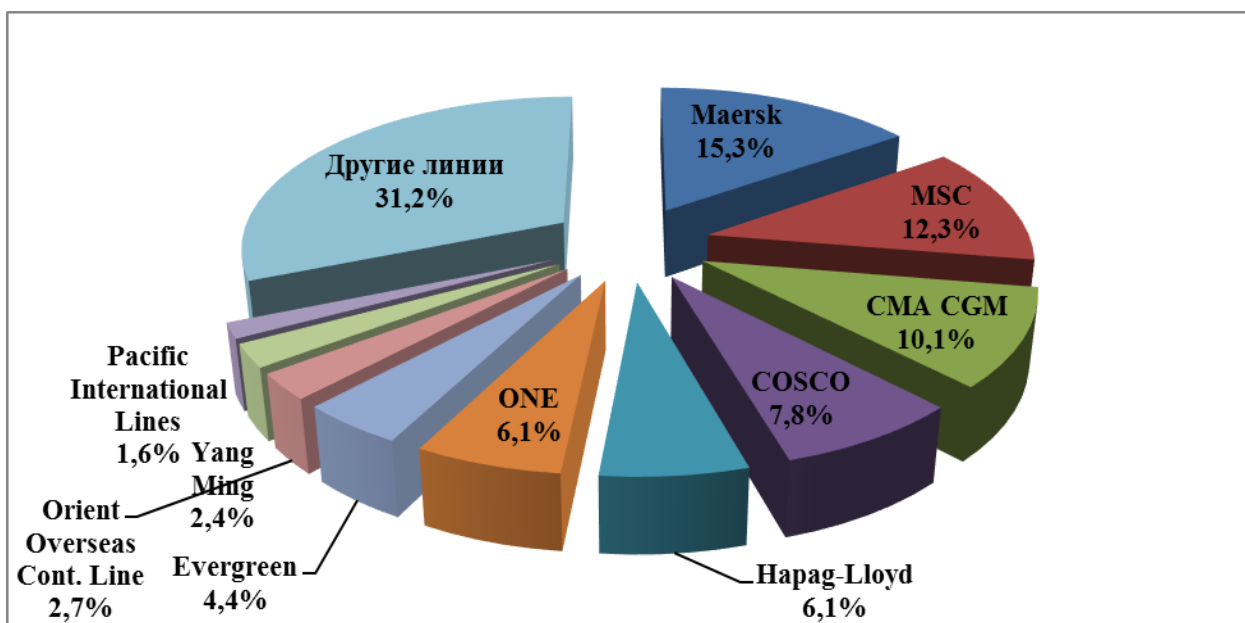

Рисунок 3.3 – Ринкова частка судноплавних ліній на 1 червня 2018 року (в еквіваленті млн TEU)

Джерело: [22]

Ринок морських контейнерних перевезень зазнав серйозних змін у зв'язку зі скороченням кількості гравців в період 2016-2018 рр. (рис. 3.3). В результаті злиття свої ринкові частки збільшили Нарпаг-Llyd, Csc Shipping і Maersk. У квітні 2018 році завершилася операція з формування альянсу трьох японських

компаній, результатом якої стало створення судноплавної лінії NE, що займає тепер 6-е місце в світовому рейтингу.

Консолідація галузі веде до обмеження впливу більш дрібних гравців і створює можливості для зловживання ринковою владою, що істотно знижує рівень конкуренції і стимулює зростання фрахтових ставок.

Постійним лідером з точки зору обробки контейнерних вантажів є «Контейнерний термінал Одеса». В 2017 р. було оброблено 145 555 TEU (+ 10,1 %). Частка терміналу в загальному обсязі вантажообігу України зросла до 42,8 %. Обробка суден здійснюється на двох терміналах компанії - головному і новому глибоководному - на Карантинному молі. Найбільші покупці послуг КТО - Maersk Line, ZIM і MSC, але з квітня 2018 р. судна відомого данського перевізника Maersk Line - найбільшої в світі компанії з доставки контейнерів - не будуть заходити в Одеський морський торговий порт. Натомість Maersk Line пропонує своїм клієнтам на вибір два варіанти суднозаходів - порт Чорноморськ (рибний термінал) або порт «Південний» (термінал ТІС) [24].

Слід зазначити, що за підсумками 2017 року Одеський контейнерний термінал займає друге місце в рейтингу операторів контейнерних майданчиків Чорноморського регіону.

Другий термінал в Одеському порту - «Бруклінсько-Київський порт» збільшив перевалку на 10 %, більш 100 тисяч TEU. Частка терміналу продовжує зростати. Компанія вже обробляє більше третини всього українського контейнерного потоку. Контейнерні кораблі CMA CGM, третього контейнерного перевізника у світі, є клієнтами терміналу. CMA CGM є партнером порту Бруклін-Київ та співвласником цього терміналу в Одеському морському торговельному порту.

Ще один термінал - «TIS КТ» в порту «Південний». Обсяги перевалки вантажів в цьому порту в 2017 році також показали тенденцію до зростання.

За підсумками 2017 року приріст загального вантажообігу всіх українських портів склав +0,6 %. Це перше зростання загального вантажообігу всіх

українських портів за період 2013-2016 роки. Всього у 2017 році всі порти України обробили 132,6 млн. т. вантажів.

У 2017 році термінал «TIS КТ» переробив 26,012 млн. т., що склало п'яту частину від загального обороту портів України.

Світовий лідер у контейнерних перевезеннях Maersk Line залишається провідною компанією на українському ринку. Компанія здійснює третину від загального обсягу контейнерних потоків, що проходить через порти України - більше 90 тисяч TEU у першій половині 2017 року.

Більше половини загального ринку контейнерних перевезень в Україні контролює три найбільші перевізники: Maersk Line, CMA CGM та MSC. Вони складають 60 % ринку, або 205 тисяч TEU. Частка 15 провідних перевізників у загальному обсязі контейнерів, що перевозяться через українські порти, зростає з 96 % до 99 %.

Нами запропоновано зміна оператора логістичних послуг для перевезення пиво-безалкогольних напоїв з Китаю. Для цього нами було визначено найбільш привабливий логістичний оператор.

Для більш глибокого аналізу були обрані наступні 6 постачальників послуг з морських контейнерних перевезень, що відповідають всім основним критеріям, які забезпечують обов'язкові вимоги керівництва організації до потенційного посередника: Maersk Line, CMA, Miles Logistics, CGM, MSC, Miles.

У таблиці 3.5 наведено порівняльний аналіз відібраних вище потенційних постачальників транспортних послуг по раніше виявлених експертним шляхом критеріям, а також представлена оцінка аналізованих організацій по кожному критерію.

Таблиця 3.5 – Порівняльний аналіз відібраних логістичних посередників

	MSC	CMA	Miles Lgistics	CGM	Maersk Line	Miles
1	2	3	4	5	6	7
Надійність	8	8	6	7	8	7
Відстеження	є	частково	частково	немає	немає	Є
Всі типи контейнерів	так	так	так	так	так	Так
Страховання	немає	є	є	частково	є	Частково
Технічний стан	7	9	8	6	9	7
Частота не менш 50 рейсів на рік	так	так	так	так	так	Так
Досвід роботи, років	6	7	4	10	20	4
Вартість 20фт. За 1000 км, грн	7 300	5 200	7 500	8 000	6 500	7 000
Система знижок	немає	немає	так	немає	так	Немає

Реалізація методів вибору логістичних посередників будемо виконувати за методом рейтингових оцінок.

Скоригована таблиця разом з встановленими керівним складом ДП «ФМ Ложістік Дніпро» вагами критеріїв представлена нижче. Крім того, з цієї таблиці були виключені критерії, яким позитивно і однаково відповідають всі потенційні постачальники транспортних послуг для ДП «ФМ Ложістік Дніпро» для найбільш точного відображення результату, так як розгляд таких критеріїв не вплине на підсумковий рейтинг розглянутих організацій (табл. 3.6).

Таблиця 3.6 – Нормалізовані значення критеріїв

	Вага критерію	MSC	CMA	Miles Lgistics	CGM	Maersk Line	Miles
1	2	3	4	5	6	7	8
Надійність	0.2	1	1	0.75	0.875	1	0.875
Відстеження	0.09	1	0,5	0,5	0	1	1
Страховання	0.15	0	1	1	0,5	1	0,5

Закінчення табл. 3.6

Технічний стан	0.12	0,78	1	0,89	0,67	1	0,78
Досвід роботи, років	0.14	0.3	0.35	0.2	0.5	1	0.2
Вартість 20фт. За 1000 км, грн	0.18	0.71	1	0.69	0.65	0.8	0.74
Система знижок	0.12	0	0	1	0	1	0
Разом	1	0,5534	0,744	0,724	0,5174	0,964	0,5948

Підводячи підсумки реалізації різних методів вибору постачальника логістичних послуг для ДП «ФМ Ложістік Дніпро», варто відзначити лідерство альтернативи №5 - транспортної компанії «Maersk Line». Більш того, «Maersk Line» займає лідируючі позиції як згідно з експертними критеріями, так і згідно з аналітичними.

Електронне митне декларування товарів на ДП «ФМ Ложістік Дніпро» спрямоване на скорочення часових та фінансових витрат при митному оформленні, а також виключає вплив суб'єктивних факторів і корупційних складових при веденні зовнішньоекономічної діяльності підприємством.

В якості удосконалення логістичних послуг підприємства розглянемо впровадження для керування роботою логістичного центра систему керування складом Qguar WMS Pr.

Метою проекту є:

- автоматизація процесів обліку приймання, зберігання, комплектації й відвантаження готової продукції, сировини й матеріалів кондитерської сировини й допоміжних матеріалів з різними видами структур упакувань;
- точний стан залишків у режимі реального часу;
- своєчасне виконання замовлень споживачів з дотриманням їхніх індивідуальних вимог: різні типи завантажень (палетні, ручні, комбіновані), партії, дати виробництва готової продукції;
- індивідуальний облік праці всіх працівників складу;
- реалізація принципів FIF, FEF в автоматичному режимі;
- скорочення пробігів техніки й переміщень комплектувальників;

- реєстрація всіх складських операцій;
- скорочення часу інвентаризації;
- вилучений оперативний контроль;
- наявність інформації, необхідної для проведення аналізу ефективності роботи складу в цілому, як і кожної категорії працівників окремо.

У складський комплекс входить складське приміщення, що розділене на два склади:

- Склад готових до перевезення палет, на якому зберігаються товари, готові до перевезення на ДП «ФМ Ложістик Дніпро»,
- Склад незапалетованих товарів. На даному складі будуть зберігатися товари, що буде запалетовані для перевезення.

На складському комплексі ДП «ФМ Ложістик Дніпро» будуть виділені наступні складські зони (табл. 3.7).

Таблиця 3.7 – Складські зони логістичного комплексу

№п/п	Склад	Номер	Назва	Клас
1	СККР	ДГ1.1 ... ДГ21.2	Зона входу– виходу складу запалетованих товарів	ЗВВ
2	СККР	ДЖ1.2 ... ДЖ8.2	З/д зона входу– виходу складу запалетованих товарів	ЗВВ
3	СККР	ДС1.1 ... ДС14.2	Зона входу– виходу незапалетованих товарів	ЗВВ
5	СККР	СГ	Зона збору запалетованих товарів	ЗХ
6	СККР	СС	Зона збору незапалетованих товарів	ЗХ
	СККР	ХГ	Зона складування (зберігання) запалетованих товарів	ЗХ
7	СККР	ХС	Зона складування (зберігання) незапалетованих товарів	ЗХ
8	СККР	ДПВХД	Зона входу. Виробнича лінія.	ЗВВ
9	СККР	ДПВИХ	Зона виходу. Виробнича лінія.	

Джерело: розроблено автором за даними підприємства

Складський комплекс ДП «ФМ Ложістик Дніпро» обслуговує два види артикулів:

- запалетовані товари,
- запчастини, допоміжні й рекламні матеріали.

Диспетчери відповідальні за реалізацію поставок будуть вводити дані накладні в систему Qguar WMS Pr. Уведення даних буде проходити в ручному режимі. Для полегшення процесу можна використати спеціальний файл Excel з використанням макросів, наданий компанією Квантум. Принцип роботи: користувач "вклеює" у даний файл зміст накладній, потім натискає кнопку імпорт, після чого вводить логин, пароль, назва бази дані системи Qguar WMS Pr (для роботи з даним файлом немає необхідності залогінюватися при імпорті наступного замовлення).

З метою оптимізації пробігу всіх складських транспортних засобів у системі Qguar WMS Pr у компанії ДП «ФМ Ложістік Дніпро» використовуються, так звані "Ділянки маршрутування". Ділянка маршрутування визначає діапазон складських місць, доступний для одного або декількох складських транспортних засобів даного типу. У системі Qguar будуть визначені відстані між кожною ділянкою маршрутування. При призначенні доручень для окремих транспортних засобів система буде враховувати відстані між ділянками й останнє місце знаходження транспортних засобів.

Всі місця в одному проїзді між стелажми на складі будуть визначені, як окремі ділянки маршрутування.

До кожного місця існує прив'язка класу місця, що визначає більшість параметрів, пов'язаних з фізичними й логічними властивостями місця. Крім того розташування місця може бути описано чотирма координатами: ряд, секція, рівень, місце.

Стандартна конфігурація складських місць у стелажі на складі ДП «ФМ Ложістік Дніпро» має таку схему, що в кожному прольоті стелажа на кожному рівні буде три окремих місця під палети EUR. У кожному прольоті буде три секції на нижньому траверсі кожної секції буде наклеєний ярлик місця. Кожне місце буде прив'язано до класу місцю, у якому буде визначені максимальна

вантажопідйомність і габарити для місця. Кожен тип носія, що з'явиться на складі необхідно прив'язати до класу місця. У даній прив'язці вказується число носіїв, що може помістити дане місце. Тобто палета EUR буде займати 1 осередок прольоту стелажа.

Для зберігання в стелажах палет більших розмірів, ніж палети EUR (наприклад: промислова палета), а також палет, які занадто важкі для прольотів розділених на 3 частині, необхідно використати інший клас складських місць для двох крайніх місць прольоту стелажа, при чому блокувати середній осередок прольоту стелажа. У цих місцях кожен проліт стелажа розділений на 2 частині, тому кожне місце буде мати збільшену ємність, а також збільшений параметр максимального навантаження. До даного типу місць будуть прив'язані, як промислові палети так і палети EUR, однак якщо дану палету EUR можна буде складувати, як у прольоті розділеному на 3 частині, так й у прольоті 2 місцевому, то система завжди в першу чергу призначить для даної палети місце в тримісному прольоті.

Передбачається, що товар на місцях напідлогового зберігання на складі буде складований у два яруси (палета на палеті).

Кожен носій на складі в системі Qguar має додаткову властивість - статус якості. Статус якості привласнюється носію під час приймання артикула на склад (у момент створення носія). Визначення статусу якості для носія в поставці буде одним з вирішальних елементів при автоматичному призначенні місця для окремих носіїв.

Запуск в експлуатацію системи Qguar WMS Pr на складському комплексі ДП «ФМ Ложістік Дніпро» залежить від виконання двоякого роду умов :

- технічних (табл. 3.8);
- організаційних (табл. 3.9).

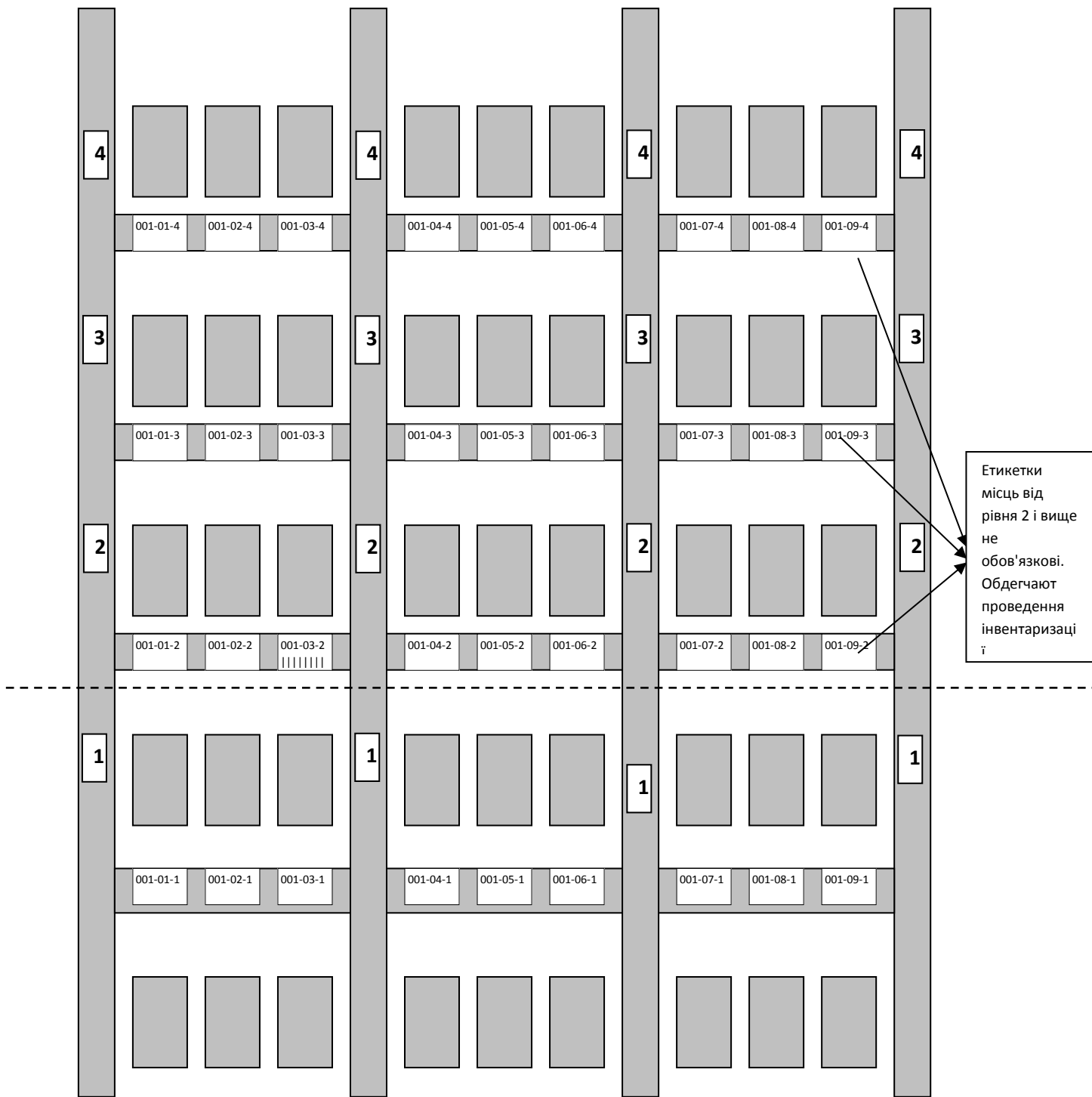

Рисунок 3.4 – Схема маркування складських місць

Джерело: розроблено автором за даними підприємства

Таблиця 3.8 – Технічні умови

Технічні умови	Відповідальність
1	2
Придбання й установка технічного складського обладнання	ДП «ФМ Ложістік Дніпро»
Прокладення кабелів (СКС) для комп'ютерної й радіо мережі в місцях впровадження системи Qguar WMS Pr - мережний кабель до кожного робочого місця системи Qguar WMS Pr а також до всім access pointам радіо мережі.	ДП «ФМ Ложістік Дніпро»
Інсталяція робітників місць для системи Qguar WMS Pr- комп'ютер з операційною системою й доступом до мережі через кабель.	ДП «ФМ Ложістік Дніпро»
Придбання радіо терміналів, лазерних принтерів, принтерів штрих-кодів і радіо мережі (access pointy, switchи, ящики, антени)	ДП «ФМ Ложістік Дніпро»
Мережа WiFi - інсталяція, конфігурація й інтеграція із цілою мережею	Квантум. Постачальник радіо обладнання.
Настроювання радіо терміналів, персональних принтерів штрих-кодів і радіо мережі.	Квантум. Постачальник радіо обладнання, згідно вимогам Квантум
Встановлення телеінформаційного зв'язку між місцем впровадження й офісом Quantum software S.A. Даний зв'язок дозволить співробітничати особам ведучим впровадження в клієнта з офісом Quantum.	Рошен, Квантум.
Придбання програмного забезпечення бази даних gacle.	ДП «ФМ Ложістік Дніпро», Квантум
Придбання сервера із програмним забезпеченням: - сервер по специфікації Quantum - операційна система з відповідними ліцензіями клієнтів сервера - ліцензії користувачів сервера - ліцензії клієнтів служб терміналів	ДП «ФМ Ложістік Дніпро», , згідно вимогам Квантум.
Інсталяція програмного забезпечення на сервері бази даних.	Квантум
Інсталяція робітників місць - система Qguar на стаціонарних місцях і радіо терміналах.	Квантум

Джерело: розроблено автором за даними підприємства

Таблиця 3.9 – Організаційні умови

Організаційні умови	Відповідальність
1	2
Призначення з боку ДП «ФМ Ложістік Дніпро» керівника впровадження.	ДП «ФМ Ложістік Дніпро»

Закінчення таблиці 3.9

1	2
Призначення з боку ДП «ФМ Ложістік Дніпро» адміністратора системи, що буде брати участь у всіх фазах впровадження й може досягнути всі інформаційно-організаційні аспекти роботи системи Qguar WMS Pr у ДП «ФМ Ложістік Дніпро»	ДП «ФМ Ложістік Дніпро»
Адаптація системи Qguar WMS Pr	Квантум
Навчання співробітників компанії ДП «ФМ Ложістік Дніпро»	Квантум, ДП «ФМ Ложістік Дніпро»
Маркування складських місць	ДП «ФМ Ложістік Дніпро»
Введення основних даних у систему: - структура складу й логістичної організації складу (опис складу, складських зон, ділянок складування окремих груп, складських місць), - контрагенти і їхні адреси, - артикули і їхня структура впакування (файл Excel).	ДП «ФМ Ложістік Дніпро», Квантум

Джерело: розроблено автором за даними підприємства

Потреба в ресурсах для кожного управлінського рішення, яке направлене на підвищення ефективності діяльності логістичного центру, в вартісному виразі відображена в табл. 3.10.

Таблиця 3.10 – Додаткова потреба в ресурсах для модернізації складу ДП «ФМ Ложістік Дніпро»

Управлінські рішення	Постачальник	Ресурси	Додаткова потреба в ресурсах, грн
Впровадження системи (включаючи вартість ліцензій)	"Quantum Sftware SA", м. Краків, Польща	Нерозподілений прибуток	1953528,75
Допоміжне програмне забезпечення (Linux, Citrix, racle, Windws - серверне й термінальні) + налаштування	ТОВ "Логістика й склад"	Нерозподілений прибуток	487280,00
Обладнання для створення Wi-фі інфраструктури всередині складів + налаштування	ТОВ "Логістика й склад"	Нерозподілений прибуток	340800,00

Закінчення таблиці 3.10

Обладнання для роботи персоналу із системою + налаштування (термінали збору інформації, принтера - штрих кодів)	ТОВ "Торговий дім "Система"	Нерозподілений прибуток	1340112,00
Серверне обладнання для установки системи + налаштування	ТОВ "Логістика й склад"	Нерозподілений прибуток	82640,00
Разом	-	-	4204360,75

Джерело: розроблено автором за даними підприємства

Як видно з наведеної табл. 3.10, для втілення кожного управлінського рішення необхідно власних ресурсів в сумі 4204,36 тис. грн, які входять у майно підприємства.

Таким чином, проведені розрахунки свідчать, що загальна потреба в ресурсах складає 4204361 грн. Для удосконалення управління логістичною системою ДП «ФМ Ложістік Дніпро» доцільно оптимізувати структуру складських приміщень, а також змінити підходи до виконання управлінських рішень шляхом підвищення рівня взаємодії структурних підрозділів підприємства.

3.3 Економічне обґрунтування запропонованих пропозицій

В результаті впровадження велорикш ТДВ «Яготинський маслозавод» планує зменшення витрат та, відповідно, отримання додаткового прибутку. Збільшення випуску продукції ПАТ «Яготинський маслозавод» не планує.

Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції в проектному році складе:

$$3201672 + 0 = 3201672 \text{ тис. грн.}$$

Знайдемо величину повних витрат в проектному році.

Повні витрати на виробництво і реалізацію продукції в базисному році склали 2838837 тис. грн. в тому числі: постійні витрати 496486 тис. грн., змінні витрати – 2342351 тис. грн.

Розрахуємо обсяг змінних витрат в проектному році:

$$2342351 + 0 = 2342351 \text{ тис. грн.}$$

Оскільки зменшення витрат, пов'язані з впровадженням даного заходу за своєю суттю є постійними, то зменшення постійних витрат в цьому разі дорівнює зменшенню повних витрат.

Повні витрати в проектному році складуть:

$$2838837 - 356,18 = 2838480,82 \text{ тис. грн.}$$

Обчислимо приріст прибутку від реалізації продукції ($\Delta\text{Пр}$) в проектному році:

$$0 + 356,18 = 356,18 \text{ тис. грн.}$$

Отже, прибуток від реалізації продукції складе:

$$859321 + 356,18 = 859677,18 \text{ тис. грн.}$$

Де: 859321 тис. грн. - прибуток від реалізації продукції в базовому році.

Приріст чистого додаткового прибутку від реалізації продукції становитиме:

$$356,18 * (1 - 0,18) = 292,07 \text{ тис. грн.}$$

Таким чином, чистий прибуток в проектному році дорівнюватиме:

$$253732 + 292,07 = 254024,07 \text{ тис. грн.}$$

Наведемо очікувані результати від модернізації складу в табл. 3.11.

Таблиця 3.11 – Очікувані результати від впровадження розвезеннями продукції велорикшами, тис. грн.

Показники	Значення показника
Приріст чистого доходу (виручки) від реалізації продукції	0
Приріст повних витрат на виробництво та реалізацію продукції	-356,18
Приріст прибутку від реалізації продукції	356,18
Приріст чистого прибутку	292,07

Отже, внаслідок впровадження нових технологій доставки чистий дохід (виручка) від реалізації продукції в проектному періоді залишиться таким же. Повні витрати на виробництво і реалізацію продукції зменшаться на 356,18 тис. грн. Прибуток від реалізації продукції зросте на 356,18 тис. грн., а чистий прибуток - на 292,07 тис. грн.

В результаті впровадження складського комплексу ДП «ФМ Ложістик Дніпро» планує збільшення обсягу реалізації і, відповідно, отримання додаткового прибутку.

Спрогнозуємо зростання обсягу надання послуг ДП «ФМ Ложістик Дніпро» за допомогою методу стандартного розподілу вірогідностей:

$$ОП = (О + 4 * В + П) / 6$$

де:

ОП – очікувані продажі;

О - оптимістичний прогноз;

В - найбільш вірогідний прогноз;

П - песимістичний прогноз.

Для визначення прогнозних обсягів збуту в проектному році на підприємстві було опитано провідних спеціалістів та керівників відділів і отримано такі результати (табл. 3.12).

Таблиця 3.12 – Результати опитування експертів

Експерти	1	2	3	4	5	6	7
Приріст чистого доходу (виручки) від реалізації, тис. грн.	4520	4684	5240	3480	4610	4250	4500

Джерело: розроблено автором за даними підприємства

Величини даного прогнозу необхідно перевірити на надійність і типовість. Визначасмо середнє квадратичне відхилення, що характеризує розсіювання думок окремих експертів відносно середнього значення.

Таблиця 3.13 – Проміжні розрахунки для визначення середньоквадратичного відхилення

1.	Експерти	1	2	3	4	5	6	7	Разом
2.	Приріст чистого доходу (виручки) від реалізації, тис. грн.	4520	4684	5240	3480	4610	4250	4500	-
3.	$O_{\text{сеп}}$	4469,1							-
4.	Відхилення $\Delta O = O_i - O_{\text{сеп}}$	50,9	214,9	770,9	-989,1	140,9	-219,1	30,9	-
5.	ΔO^2	2590,8 1	46182	59428 7	97831 9	19852, 8	48004, 8	954,81	16901 90,87

Джерело: розроблено автором за даними підприємства

Знаходимо середнє арифметичне прогнозних значень чистого доходу (виручки) від реалізації:

$$O_{\text{сеп}} = (4520 + 4684 + 5240 + 3480 + 4610 + 4250 + 4500) / 7 = 4469,1 \text{ тис. грн.}$$

$$\alpha = \sqrt{\frac{\sum (O_i - O)^2}{n}} = \sqrt{\frac{1690190,87}{7}} = 491,38$$

Визначаємо коефіцієнт варіації (ω), який характеризує однорідність сукупності думок експертів.

$$w = \frac{\alpha}{O_c} \times 100\% = \frac{491,38}{4469,1} \cdot 100\% = 10,99\%$$

Оскільки $\omega < 33\%$, то сукупність думок експертів можна вважати однорідною, що вказує на можливість використання даних експертних оцінок для подальших розрахунків.

За найбільш вірогідний (В) приріст чистого доходу (виручки) від реалізації продукції приймаємо 4520 тис. грн.

За оптимістичним прогнозом (О) приріст чистого доходу (виручки) від реалізації продукції становитиме 5240 тис. грн., песимістичний прогноз (П) складає 3480 тис. грн.

Розраховуємо очікуване значення прогнозу приросту чистого доходу (виручки) від реалізації продукції:

$$ОП = (O + 4 * B + П) / 6 = (5240 + 4 * 4520 + 3480) / 6 = 4466,67 \text{ тис.}$$

грн.

Розраховуємо приріст чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (у відсотках):

$$4466,67 / 701071 * 100\% = 0,637\%$$

Де: 701071 - базове значення чистого доходу (виручки) від реалізації продукції.

Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції в проектному році складе:

$$701071 + 4466,67 = 705537,67 \text{ тис. грн.}$$

Знайдемо величину повних витрат в проектному році.

Повні витрати на виробництво і реалізацію продукції в базисному році склали 711358 грн. в тому числі: постійні витрати 62922 тис. грн., змінні витрати – 648436 тис. грн.

Розраховуємо приріст змінних витрат в проектному році за рахунок збільшення обсягів реалізації на 0,006%:

$$648436 * 0,637\% = 4131,32 \text{ тис. грн.}$$

Оскільки додаткові витрати, пов'язані з впровадженням даного заходу за своєю суттю є змінними, то приріст змінних витрат в цьому разі дорівнює приросту повних витрат.

Повні витрати в проектному році складуть:

$$711358 + 4131,32 = 715489,32 \text{ тис. грн.}$$

Обчислимо приріст прибутку від реалізації продукції ($\Delta\text{Пр}$) в проектному році:

$$4466,67 - 4131,32 = 335,35 \text{ тис. грн.}$$

Отже, прибуток від реалізації продукції складе:

$$52635 + 335,35 = 52970,35 \text{ тис. грн.}$$

Де: 52635 тис. грн. - прибуток від реалізації продукції в базовому році.

Приріст чистого додаткового прибутку від реалізації продукції становитиме:

$$335,35 * (1 - 0,18) = 274,99 \text{ тис. грн.}$$

Таким чином, чистий прибуток в проектному році дорівнюватиме:

$$-15171 + 274,99 = -14896,01 \text{ тис. грн.}$$

Наведемо очікувані результати від модернізації складу в табл. 3.14.

Таблиця 3.14 – Очікувані результати від впровадження модернізації складу, тис. грн.

Показники	Значення показника
Приріст чистого доходу (виручки) від реалізації продукції	4466,67
Приріст повних витрат на виробництво та реалізацію продукції	4131,32
Приріст прибутку від реалізації продукції	335,35
Приріст чистого прибутку	274,99

Джерело: розроблено автором за даними підприємства

Отже, внаслідок модернізації складу чистий дохід (виручка) від реалізації послуг в проектному періоді збільшиться на 4466,67 тис. грн. Повні витрати на виробництво і реалізацію послуг збільшаться на 4131,32 тис. грн. Прибуток від реалізації продукції зросте на 335,35 тис. грн., а чистий прибуток - на 274,99 тис. грн.

На основі проведених розрахунків можна зробити висновок про доцільність модернізації складу задля покращення надання логістичних послуг імпортеру.

Аналіз плану доходів і видатків показує, що запропонований проект є прибутковим: річний чистий прибуток становить 274,99 тис. грн.

3.4 Висновки до розділу 3

На підставі отриманої оцінки рівня використання інструментів стратегічного управління в ТДВ «Яготинський маслозавод» можна зробити наступний висновок: в цілому компанія помірно використовує інструменти логістичного управління, але готова до покращення транспортування продукції.

Отриманні результати дослідження ефективності діяльності ПАТ «Яготинський маслозавод» є основою для розробки методологічного і практичного підходу до встановлення основної стратегічної мети діяльності підприємства, визначення його загального напрямку розвитку і стратегічних альтернатив.

Впровадження транспортування за допомогою велорикш на підприємстві ТДВ «Яготинський маслозавод» допоможе зменшити витрати на доставку продукції по місту. Загальні капіталовкладення складають 812,98 тис грн, за результатами впровадження даного інвестиційного проекту компанія отримує економію коштів.

Внаслідок впровадження запропонованих заходів матимемо зменшення витрат на доставку продукції на 356,18 тис. грн. і проектне його значення становитиме 2838480,82 тис. грн. Прибуток від реалізації продукції збільшиться на 356,18 тис. грн. В проектному році чистий прибуток збільшиться на 292,07 тис. грн. порівняно з базовим роком.

Тож, внаслідок впровадження даних заходів ми отримали покращення по майже усім економічним показникам діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод». Тож запропоновані заходи можна реалізовувати в життя.

Нами запропоновано зміна оператора логістичних послуги для перевезення фіброцементних плин з Китаю. Для цього нами було визначено найбільш привабливий логістичний оператор.

Підводячи підсумки реалізації різних методів вибору постачальника логістичних послуг для ДП «ФМ Ложістік Дніпро», варто відзначити лідерство

альтернативи №5 - транспортної компанії «Maersk Line». Більш того, «Maersk Line» займає лідируючі позиції як згідно з експертними критеріями, так і згідно з аналітичними.

Впровадження автоматизованої системи складу на підприємстві ДП «ФМ Ложістик Дніпро» допоможе надати послуги імпортерам та експортерам з складування, палетування та зберігання товарів. Загальні капіталовкладення складають 4204,36 тис грн, за результатами впровадження даного інвестиційного проекту компанія отримує економію коштів. Реальні зміни після впровадження ІТ-технологій відбуваються не відразу, деякі з них носять суб'єктивний характер і погано піддаються кількісній оцінці в грошовому вираженні. Тому економічна ефективність проекту завжди носить умовний характер. До цього можна додати й чисто українську специфіку. Якщо західні компанії міняють свої системи після того, як вони застарівають, або відбувається модернізація бізнес-процесів (що відбувається в середньому раз у п'ять років), то в Україні всі по-іншому. Наприклад, економії робочої сили не надається такого значення, як у західних компаніях. Витрати робочого часу, матеріальне стимулювання - все це відходить на другий план. Вигідність або невивідність впровадження інформаційної системи означає відповідність або невідповідність результатів роботи системи цілям компанії. Основними вигодами від впровадження є: зниження операційних й управлінських витрат, економія оборотних коштів, зменшення циклу реалізації продукції, зниження комерційних витрат, зменшення дебіторської заборгованості, збільшення оборотності засобів.

Внаслідок впровадження запропонованих заходів матимемо зростання чистого доходу (виручки) від реалізації послуг на 4466,67 тис. грн. Повні витрати на виробництво і реалізацію послуг збільшаться на 4131,32 тис. грн. Прибуток від реалізації продукції зросте на 335,35 тис. грн., а чистий прибуток - на 274,99 тис. грн.

На основі проведених розрахунків можна зробити висновок про доцільність модернізації складу задля покращення надання логістичних послуг імпортеру.

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Таким чином, розвиток екологічної логістики в Україні тісно пов'язаний з глобальним розвитком зеленої економіки і моделлю економічного зростання, а також трансформацією і модернізацією процесу екологізації транспортно-логістичної діяльності. В даний час екологічна стійкість є однією з цілей, яка тепер повинна бути узгоджена з такими традиційними показниками транспортно-логістичних компаній, як прибутковість, ефективність, задоволеність клієнтів і якість.

За рахунок використання інструментів екологізації транспортно-логістичної діяльності та державної підтримки поліпшується швидкість доставки, якість обслуговування, експлуатаційні витрати, використання об'єктів транспортної інфраструктури та енергозбереження.

У той же час використання інструментів екологізації транспортно-логістичної діяльності спирається на досвід зарубіжних країн, що включає прискорення створення «зелених» логістичних компаній, прискорення НДДКР і застосування «зеленої» логістики.

Підприємство, яке зосереджене лише на прибутках, ставить під загрозу свою репутацію, адже певні групи споживачів будуть бойкотувати його продукт, якщо стане очевидним, що виробництво завдає шкоди навколишньому середовищу. Тому потрібна впевненість, що всі партнери ланцюга постачань відповідальні за довкілля. З часом за рахунок діяльності, спрямованої на збереження навколишнього середовища, еко-продукція буде користуватися більшим попитом, особливо це стосується рециклінгу та повторного використання промислових упаковок, а введення в дію ефективної екологістичної стратегії буде основною конкурентною перевагою підприємства в сучасних умовах ведення бізнесу.

Призначення СЕМ полягає в постійній оцінці результативності, вдосконаленні існуючих практик, програм та встановленні нових вищих цілей.

Діюча СЕМ на автотранспортних підприємствах дозволяє:

- звести до мінімуму негативний вплив даних об'єктів на навколишнє середовище;
- підвищити ефективність роботи підприємства загалом;
- знизити ризики для здоров'я працівників та населення прилеглих територій;
- зменшити ризики нештатних та аварійних ситуацій.

Впровадження СЕМ ставить за мету не одноразове підвищення рівня екологічної безпеки об'єкту, а постійну роботу в напрямі підвищення пріоритетів охорони навколишнього середовища в загальній діяльності компанії.

Для забезпечення реалізації цілей екологічного менеджменту автотранспортним підприємствам необхідно впроваджувати екологічно безпечні виробництва, усувати негативний вплив на навколишнє природне середовище, здійснювати заходи з економії різних видів ресурсів шляхом впровадження новітніх технологій. Для забезпечення конкурентоспроможності необхідно здійснювати екологічний менеджмент на підприємствах, щоб визначати оптимальні співвідношення між витратами ресурсів та отриманим ефектом. У ході впровадження СЕМ необхідно враховувати зарубіжний досвід та принципи, на яких повинна ґрунтуватись ця система, а також послідовність дій, які визначає система екологічного менеджменту. Доцільно обґрунтовувати цілі та завдання, на яких будується екологічна політика підприємства з метою постійного вдосконалення і покращення системи екологічного менеджменту.

ТДВ «Яготинський маслозавод», місце розташування: Київська область, м. Яготин, вул. Шевченка, 213. Вид економічної діяльності – код за КВЕД: 15.51.0 – виробництво молочних продуктів.

Аналізуючи показник чистого доходу від реалізації продукції ТДВ «Яготинський маслозавод» слід зазначити, що його значення в 2019 році є вищим на 1176988 тис. грн. або 58,13% і складає 3201672 тис. грн., а ніж у 2017 році. Темпи зростання чистого доходу перевищує темпи зростання собівартості.

Доставка сировини здійснюється молоковозами обсягами цистерн в 16 і 14 тонн. Для перевезення контейнерів, молокозавод користується спеціальними автомобілями-контейнеровозами.

Молочні продукти відносяться до продукції, що швидко псується, перевезення та зберігання якої вимагає особливих температурних умов. Дотримання цих умов під силу тільки професійним перевізникам, які мають багатий досвід роботи на вітчизняному логістичному ринку. Перевезення молока і молочних продуктів передбачає доставку молока і вершків, рідких кисломолочних продуктів, сиру і сметани, вершкового масла і продуктів на основі сметани. Сюди ж відносяться молочні консерви і сирні продукти, морозиво і дитяче харчування, рослинні вершкові суміші, вторинні продукти переробки молока та заготовки для приготування молочних продуктів.

Для перевезення молочних продуктів ПАТ «Яготинський маслозавод» використовує виключно рефрижератори.

Українсько-французька компанія ДП «ФМ Ложістик Дніпро» – це дочірнє підприємство АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО СПРОЩЕНОГО ТИПУ "ФМ ЛОЖИСТИК КОРПОРЕЙТ", м. ФАЛЬСБУРГ, ФРАНЦІЯ.

Доход від реалізації товарів, послуг в 2019 р. склав 701071 тис. грн, що на 462496 тис.грн (193,86%) більше ніж за 2015 р. Валовий прибуток збільшився в порівнянні до 2015 року на 50501 тис. грн або на 2366,49%. Поряд з цим відбувається зростання інших операційних доходів – на 9625 тис. грн або на 90,38% відносно 2015 року. Спостерігається тенденція до збільшення адміністративних витрат, витрати на збут зменшуються.

Собівартість реалізованої продукції зростає меншими темпами ніж дохід від реалізації, так у 2019 році вона зменшилась на 411995 тис. грн. або на 174,25% відносно 2015 року.

Інформаційне обслуговування складів підприємства ДП «ФМ Ложістик Дніпро» передбачає управління інформаційними потоками виконує роль елемента сполучення для ефективного функціонування всіх служб складу. В залежності від технічної оснащеності управління інформаційними потоками

може бути, як самостійної системою, так і складовою частиною загальної автоматизованої системи управління матеріальними та інформаційними потоками.

З початку 2014 року компанія розпочала впровадження унікальної для українського ринку технології, спрямованої на поліпшення результативності процесу продажів і розвитку бізнесу – програмного керування маршрутами торгових команд (Route Engineering) і логістики (Track Engineering).

Також була впроваджена система планування компанії Prevail-Avail, що дозволяє автоматично інтегрувати всі елементи операційного планування компанії: від прогнозів продажів з урахуванням всіх запланованих маркетингових акцій і доставки готової продукції на філії компанії, до складання виробничих графіків і планування поставок сировини.

На підставі отриманої оцінки рівня використання інструментів стратегічного управління в ТДВ «Яготинський маслозавод» можна зробити наступний висновок: в цілому компанія помірно використовує інструменти логістичного управління, але готова до покращення транспортування продукції.

Отриманні результати дослідження ефективності діяльності ПАТ «Яготинський маслозавод» є основою для розробки методологічного і практичного підходу до встановлення основної стратегічної мети діяльності підприємства, визначення його загального напрямку його розвитку і стратегічних альтернатив.

Впровадження транспортування за допомогою велорикш на підприємстві ТДВ «Яготинський маслозавод» допоможе зменшити витрати на доставку продукції по місту. Загальні капіталовкладення складають 812,98 тис грн, за результатами впровадження даного інвестиційного проекту компанія отримує економію коштів.

Внаслідок впровадження запропонованих заходів матимемо зменшення витрат на доставку продукції на 356,18 тис. грн. і проектне його значення становитиме 2838480,82 тис. грн. Прибуток від реалізації продукції

збільшиться на 356,18 тис. грн. В проектному році чистий прибуток збільшиться на 292,07 тис. грн. порівняно з базовим роком.

Тож, внаслідок впровадження даних заходів ми отримали покращення по майже усім економічним показникам діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод». Тож запропоновані заходи можна реалізовувати в життя.

Нами запропоновано зміна оператора логістичних послуги для перевезення фіброцементних плин з Китаю. Для цього нами було визначено найбільш привабливий логістичний оператор.

Підводячи підсумки реалізації різних методів вибору постачальника логістичних послуг для ДП «ФМ Ложістік Дніпро», варто відзначити лідерство альтернативи №5 - транспортної компанії «Maersk Line». Більш того, «Maersk Line» займає лідируючі позиції як згідно з експертними критеріями, так і згідно з аналітичними.

Впровадження автоматизованої системи складу на підприємстві ДП «ФМ Ложістік Дніпро» допоможе надати послуги імпортерам та експортерам з складування, палетування та зберігання товарів. Загальні капіталовкладення складають 4204,36 тис грн, за результатами впровадження даного інвестиційного проекту компанія отримує економію коштів. Реальні зміни після впровадження ІТ-технологій відбуваються не відразу, деякі з них носять суб'єктивний характер і погано піддаються кількісній оцінці в грошовому вираженні. Тому економічна ефективність проекту завжди носить умовний характер. До цього можна додати й чисто українську специфіку. Якщо західні компанії міняють свої системи після того, як вони застарівають, або відбувається модернізація бізнес-процесів (що відбувається в середньому раз у п'ять років), то в Україні всі по-іншому. Наприклад, економії робочої сили не надається такого значення, як у західних компаніях. Витрати робочого часу, матеріальне стимулювання - все це відходить на другий план. Вигідність або невивідність впровадження інформаційної системи означає відповідність або невідповідність результатів роботи системи цілям компанії. Основними вигодами від впровадження є: зниження операційних й управлінських витрат,

економія оборотних коштів, зменшення циклу реалізації продукції, зниження комерційних витрат, зменшення дебіторської заборгованості, збільшення оборотності засобів.

Внаслідок впровадження запропонованих заходів матимемо зростання чистого доходу (виручки) від реалізації послуг на 4466,67 тис. грн. Повні витрати на виробництво і реалізацію послуг збільшаться на 4131,32 тис. грн. Прибуток від реалізації продукції зросте на 335,35 тис. грн., а чистий прибуток - на 274,99 тис. грн.

На основі проведених розрахунків можна зробити висновок про доцільність модернізації складу задля покращення надання логістичних послуг імпортеру.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алексеева Е. С. Порівняльний аналіз сучасного стану та розвитку різних форм судноплавства. [Електронний ресурс] / Алексеева Е. С. - Режим доступу: <https://cyberleninka.ru/article/v/sravnitelnyy-analiz-sovremennogo-sostoyaniya-i-razvitiya-razlichnyh-form-sudohodstva>
2. Алимов А.Х. Логистическое управление потоками вторичных ресурсов: дис. ... канд. экон. наук.: М. 2010. 134 с.
3. Бабій І. В. Проведення моніторингу базових параметрів розвитку зовнішньоекономічної діяльності в механізмі стратегічного управління підприємством / І. В. Бабій // Інтелект XXI. - 2018. - № 1. - С. 33-35. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/int_XXI_2018_1_8.
4. Бауэрсокс Д. Дж. Логистика: интегрированная цепь поставок / Д. Дж. Бауэрсокс, Д. Дж. Клосс ; пер с англ. Н. Н. Барышниковой, Б. С. Пинскера. - 2-е изд. - М. : Олимп-Бизнес, 2008. - 640 с.
5. Боняр С. М. Кон'юнктура фрахтового ринку і основні показники її вивчення. [Електронний ресурс] / Боняр С. М. - Режим доступу: file:///C:/Users/Admin/Downloads/efek_2012_7_56.pdf
6. Буров В.І. Основні тенденції розвитку сучасного лінійного судноплавства. [Електронний ресурс] / Буров В.І. - Режим доступу: <http://publikacia.net/archive/2015/10/1/19>
7. Вантажні перевезення за січень-квітень 2013 року [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
8. Вельможин А. В. Грузовые автомобильные перевозки / А.В. Вельможин, В.А. Гудков, Л.Б. Миротин. - М. : Транспорт, 2007. - 559 с.
9. Верещака Ю. А. Роль контейнерных перевозень в новой экономике. - [Електронний ресурс] / Верещака Ю. А. - Режим доступу: <https://cyberleninka.ru/article/v/rol-konteynernih-perevozok-v-usloviyah-novoy-ekonomiki>

10. Вишневська О. Д., Вишневський Д.О. Формування вартості перевезення в лінійному і трамповому судноплавстві. [Електронний ресурс] / Вишневська О. Д., Вишневський Д.О. - Режим доступу: <http://www.sworld.com.ua/konfer35/762.pdf>
11. Власова Е.Я. Экология урбанизированных территорий. Екатеринбург: Изд-во УрГЭУ, 2007. 448 с.
12. Горб К.М. Проблеми територіальної організації митної справи України/ К. М. Горб // Вісник Академії митної служби України. — 2009. — № 4 (12). — С. 72—76
13. Гридин В.Г., Кобяков А.А., Умнов В.А. и др. Экология: природа и общество - вопросы регулирования: учебник /Под ред. А.В. Корчака, В.А. Харченко. М.: Студент, 2011. 255 с.
14. Гриліцька А. Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства / А. Гриліцька, І. Синиця // Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки. – 2014. – Вип. 36(3). – С. 63-67.
15. Дайман С.Ю. Системы экологического менеджмента для практиков [Текст] / С.Ю. Дайман, Т.В. Островкова, Е.А. Заика, Т.В. Сокорнова; под ред. С.Ю. Даймана. - М.: РХТУ им. Д.И. Менделеева, 2004. - 248 с.
16. Дегтярева О.И. Внешнеэкономическая деятельность / О.И. Дегтярева, Т.Н. Полянова, С.В. Саркисов. - Издательство: Дело, 2009. - 424 с.
17. Джонсон Дж. С. Современная логистика, 7е издание / Дж. С. Джонсон, Д. Ф. Вуд, Д. Л. Вордлоу, П. Р. Мерфи- мл ; пер. с англ. А. И. Мороза, С. Г. Тригуб. - М. : Вильямс, 2005. - 624 с.
18. Джусов О. А. Стратегічні альтернативи розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємств [Електронний ресурс] / О. А. Джусов, А. Д. Прокоф'єва // Вісник Дніпропетровського університету. Серія : Менеджмент інновацій. - 2014. - Т. 22, вип. 3. - С. 24-31. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdumi_2014_22_3_6

19. Дмитриев А.В. Логистические основы функционирования транспортно-экспедиторских систем // Известия Санкт-Петербургского государственного экономического университета. 2015. № 1(91). С. 79-85.
20. ДСТУ ISO 14004:2006. Системи екологічного управління. Загальні настанови щодо принципів, систем та засобів забезпечення (ISO 14004:2004, IDT) [Текст]. - Введ. 2006-07-01. - К.: Держспоживстандарт УКРАЇНИ, 2006. - 38 с.
21. Дуднікова І.І. Становлення і розвиток екологічного менеджменту: теоретико-методологічний контекст //Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. - 2014. - №. 58. - С. 259-268.
22. Екологічний менеджмент: навчальний посібник / [Гришук О. К., Матейчик В. П. та ін.]; за ред. М.Ф. Дмитриченка. - К.: НТУ, 2010. - 250 с.
23. Зеркалов Д. В. Транспортно-експедиторська діяльність [Електронний ресурс] : Монографія / Д. В. Зеркалов. - Електрон. дані. - К.: Основа, 2012.
24. Зосимова Ж.С. Проблеми та умови покращення зовнішньоекономічної діяльності вітчизняних підприємств / Ж.С. Зосимова // Економіка. Управління. Інновації.2013. Вип. 2 (10). С. 119–124.
25. Кальченко А. Г. Логістика : навч.-метод. посіб. [для самост. вивч. дисципліни] / А. Г. Кальченко. - К. : КНЕУ, 2005. - 253 с.
26. Кендал Л. К. Экономика и организация работы флота: пер. с англ / Л.К Кендал -. М.: Транспорт, 1978. - 264 с.
27. Кірсанова Т.О. Екологічний контролінг в системі управління підприємством :автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.08.01 "Економіка природокористування і охорони навколишнього середовища "/Кірсанова Т.О.; Сум.держ. ун-т. — Суми, 2004. — 20 с.
28. Коблянская Н. И. Структурно-функциональные основы формирования эколого-ориентированой логистики / Н. И. Коблянская // Вісник СумДУ. Серія "Економіка". - 2009. - №1. - С. 91-98.

29. Ковальська Л. Л. Транзитний потенціал регіону: оцінка та напрями оптимізації / Л. Л. Ковальська, Л. В. Савош, Л. В. Павлюк // Економічний часопис- XXI. - 2014. - № 3-4(1). - С. 82-85.
30. Коган Л. А. Контейнерные перевозки на зарубежных железных дорогах / Л.А. Коган. - М. : Высш. шк., 1957. - 157 с.
31. Кожушко Л.Ф. Науково-практичні основи екологічного менеджменту осушуваних земель Полісся України : монографія / Л.Ф. Кожушко, П. М. Скрипчук. - Рівне : Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування, 2007. - 134 с.
32. Козак Ю. Г. Функціонально-вартісний аналіз в удосконаленні організаційної структури управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства / Ю. Г. Козак, Н. С. Логвінова, А. Ю. Козак // Економіка: реалії часу. – 2014. – № 1. – С. 83-89. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/econrch_2014_1_14.
33. Козлов Ю. Т. Автоматизация управления контейнерными перевозками / Ю.Т. Козлов. - М. : Транспорт, 1984. - 158 с.
34. Контейнерна індустрія: минулий рік і перспектива. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://ports.com.ua/articles/konteynerna-ya-industriya-minuvshiy-god-i-perspektiva> (дата 23.01.18). - Назва з екрану.
35. Контейнерні перевезення вантажів. - [Електронний ресурс] - Режим доступу : http://synergostans.com/index.php?option=com_content&view=article&id=78&Itemid=199 (дата 23.01.18). - Назва з екрану.
36. Косенко С.В. Теоретичні положення зовнішньоекономічної діяльності підприємства: визначення та класифікація / С.В.Косенко [Електронний ресурс] //Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі. – 2011. - №3. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Eupmbg/2011_3/Kosenko.pdf
37. Косовская В.А. Морская перевозка груза как частно - правовой институт [Електронний ресурс] / Косовская В.А. - Режим доступу: <https://law.wikireading.ru/1946>

38. Котлубай О.М. Економічні механізми розвитку торговельного мореплавання в Україні / О.М. Котлубай – Одеса: ППРЕЕД НАН України, 2004 – 453 с.
39. Кретов И.И. Логистика во внешнеторговой деятельности: учеб. пособие / И.И. Кретов. - 3-е изд., перераб. и доп./ - М.: Дело Сервис, 2011. - 262с.
40. Крикавський Є. В. Логістичне управління : [підручник] / Є. В. Крикавський. - Львів : Видавництво НУ «Львівська політехніка», 2005. - 684 с.
41. Купалова Г.І. Формування ефективної системи екологічного менеджменту та аудиту / Г.І. Купалова, Д.К. Ульянова // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. - 2011. - №1 (11). - С. 48-53.
42. Ларіна Р. Р. Логістика : [навчальний посібник] / Р. Р. Ларіна. - Д. : ВІК, 2005. - 335 с.
43. Маркс К., Превращение прибыли в среднюю прибыль // Маркс К., Энгельс Ф. Соч: пер с англ. /2-е изд. -. т. 25 ч. I. – 209 с.
44. Масленникова И.С. Экологический менеджмент: Учебное пособие [Текст]/И.С. Масленникова, Л.М. Кузнецов, В.Н. Пшенин. - Санкт-Петербург, 2005. - 200 с.
45. Мащак Н. М. Стратегічна узгодженість логістичної діяльності підприємства на засадах логістики / Н. Мащак // Маркетинг і менеджмент інновацій, 2011. - №4. - Т. II. - С. 273-282.
46. Мащак Н. М. Стратегічна узгодженість логістичної діяльності підприємства на екологічних засадах / Н. М. Мащак // Маркетинг і менеджмент інновацій. - 2011. - № 4. - Т. 2. - С. 273-282.
47. Миколаєва Л. Л., Цимбал М. М. Морські перевезення / Миколаєва Л.Л., Цимбал М.М. - Одеса: Фенікс, 2005. - 425 с.
48. Мішенін Є. В. Логістичне управління промисловим виробництвом у контексті розвитку «зеленої» економіки в Україні / Є. В. Мішенін, І. І. Коблянська // Економіст. - 2012. - № 1. - С. 8-12.

49. Мних О. Б. Інтелектуальний потенціал логістичних систем / О. Б. Мних // Економіка логістичних систем : [монографія] / [за науковою ред. проф. Крикавського Є. В., Кубіва С.]. - Львів : Вид-во НУ «Львівська політехніка», 2008. - С. 89-121.
50. Мних О. Б. Необхідність реструктуризації бізнесу в розвитку капіталізаційних процесів: роль маркетингу і логістики / О. Б. Мних // Вісник ХНУ. Економічні науки. - 2012. - № 5. - Т. 3. - С. 72-75.
51. Мясков А.В. Экологическая безопасность: направления снижения негативных воздействий горнодобывающих предприятий на природные экосистемы // Вестник научного центра по безопасности работ в угольной промышленности. 2018. №3. С.30-44.
52. Мясков А.В., Бирюлина Е.Ю., Коликова М.К., Стоянова И.А. Анализ методических подходов к определению воздействия на природные экосистемы // Горный информационно-аналитический бюллетень. 2008. №8. С. 166-168.
53. Нагорний Є. В. Динаміка обсягів перевезень за основними видами транспорту в Україні / Є. В. Нагорний, А. В. Потапенко // Восточно-Европейский журнал передових технологій. - №6/7(42). - 2009 р. - С. 55-58.
54. Найбільший в світі контейнерний перевізник Maersk Line йде з Одеського порту. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://dumskaya.net/news/maersk-line-uhodit-iz-odessy-083176/>(дата 23.01.18). - Назва з екрану.
55. Огляд ринку контейнерів в портах України в 2017. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://ports.com.ua/articles/obzor-rynka-konteynerov-v-portakh-ukrainy-v-i-polugodii-2017> (дата 23.01.18). - Назва з екрану.
56. Огляд ринку контейнерного тоннажу в 2017 року. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://sudohodstvo.org/en-overview-of-container-tonnage-market-in-3d-quarter-of-2017-part-2/> (дата 23.01.18). - Назва з екрану.

57. Официальный сайт Федеральной службы государственной статистики [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://www.gks.ru/wps/portal> (дата обращения: 24.01.2020).
58. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
59. Петров И.В., Савон Д.Ю., Стоянова И.А. Эколого-экономические последствия реструктуризации угольной промышленности восточного Донбасса и пути их решения // Горный информационно-аналитический бюллетень (научно-технический журнал). 2014. С.276-283.
60. Піддубняк Т. А. Впровадження логістичної концепції конкурентоспроможності порту, як основа розробки проектів у морській галузі України / Т.А. Піддубняк, І.І. Покотилів // Економічний аналіз, м. Тернопіль, 2011. - С. 148-152.
61. Плужников К. І., Чунтомова Ю. А. Транспортне експедирування / Плужников К.І., Чунтомова Ю.А. - М.: Радіо, 2006. - 236 с.
62. Резер С. М. Контейнеризація вантажних перевезень / С.М. Резер. - М.: ВІНІТІ РАН. - 2012. - 678 с.
63. Рижков С.С. Екологічний менеджмент і аудит [Текст] / С.С. Рижков, С.М., Літвак, В.А. Скороходов. - К: Професіонал 2009. - 208 с.
64. Рудковский И.Ф. Управление проектами в логистике. СПб.: Изд-во СПбГУЭФ, 2011. 83 с.
65. Системи екологічного управління. Вимоги та настанови щодо застосовування. ДСТУ ISO 14001:2006 (ISO 14001:2004, IDT) [Текст]. - Введ. 2006-05-15. - К.: Держспоживстандарт України, 2006. - 17 с.
66. Ситник М. Д. Развитие контейнерных и пакетных перевозок на транспорте / М.Д. Ситник // Материалы Всесоюзного семинара лекторов «Технико-экономические проблемы развития транспорта СССР». - М.: Транспорт, 1972. - 29 с.

67. Смирнов И.Г. Клиент-ориентированная логистика: как учесть потребительский фактор в цепях поставок в условиях экономического кризиса // Логистика. Проблемы и решения. 2009. № 4. С. 70-85.
68. Смирнов І. Г. Логістика: просторово-територіальний вимір / І. Г. Смирнов. - К. : Обрії, 2004. - 335 с.
69. Современная логистика / [Джонсон С. Д., Вуд Д. Ф., Вордлоу Д. Л., Мерфи-мл. Поль Р.] ; [пер. с англ.]. - [7-е издание]. - М. : Издательский дом «Вильямс», 2002. - 624 с.
70. Соколовська В.М. Формування експортного потенціалу підприємства в сучасних умовах господарювання / В.М.Соколовська [Електронний ресурс]// Ефективна економіка. – 2009. - №2. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1092>.
71. Статистичний збірник «Транспорт і зв'язок України – 2018»/ За редакцією І. Петренко. - Житомир.: Бук-Друк, 2019 - 154 с.
72. Степанова К. В. Проблеми та перспективи участі України у міжнародних морських вантажоперевезеннях [Електронний ресурс] / К. В. Степанова. - Режим доступу: http://sfpk.at.Ua/_fr/0/3038170.doc
73. Стефаненко М.М. Методологічні заходи організації зовнішньоекономічної діяльності підприємства / М.М.Стефаненко [Електронний ресурс]// Економіка фінанси, право. – 2012. - №8. – Режим доступу: http://archive.nbuiv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Efp/2012_8/1.pdf.
74. Стоянова И.А. Эколого-экономическое моделирование рисков возникновения ущерба окружающей среде при закрытии угольных шахт // Горный журнал. 2011. № 12. С. 79-82.
75. Стратегія розвитку морських портів України на період до 2038 року [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/Laws/show/548-2013-p>
76. Сучасні тенденції формування екологічної інфраструктури природокористування / [Харічков С. К. та ін.] ; НАН України, ін-т пробл. ринку та екон.-екол. дослідж. - Одеса, 2012. - 375 с.

77. Транспортная логистика / под общ. ред. Л. Б. Миротина. М. : Экзамен, 2002. 512 с.
78. Федулова Л. І. Менеджмент організацій : підручник / Л.І. Федулова. - К. :Либідь.
79. Хасанов А. А. Исследование вопросов совершенствования планирования и организации контейнерных перевозок : автореф. дис... на соискание уч. степ. канд. техн. наук : 05.22.01 / А. А. Хасанов. - М., 1975. - 27 с.
80. Яндыганов Я.Я., Власова Е.Я., Никулина Н.Л. Экологическая безопасность региона (социально-эколого- экономический аспект) // Экономика региона. 2008. №3. С.144-153.
81. Atu [Электронный ресурс]. - Режим доступа: <http://www.atu.de/shop>
82. Baumgarten H. Supply Chain Steuerung und Services. Logistik Dienstleister managen globale Netzwerke- Best Practices / H. Baumgarten, I.-L. Darkow. - H. (Hg.) Zadek; Berlin : Springer; Auflage. 2004 - 293 p.
83. Brdulak H. Zielona logistyka, ekologistyka, zrownowazony rozwoj w logistyce / H. Brdulak, K. Michniewska // Konceptje i strategie logistyczne. - Logistyka. - 2009. - №. 4. - P. 8-1.
84. Cube [Электронный ресурс]. - Режим доступа: <http://www.cube.eu/>
85. Essentials of Container Shipping. - [Электронный ресурс]. - Режим доступа : <https://www.thebalance.com/what-you-need-to-know-about-container-shipping-1361441>.
86. Gopfert I. Logistik Führungskonzeption: Gegenstand, Aufgaben und Instrumente des Logistikmanagements und - Controllings / I. Gopfert. - Vahlen Franz GmbH, 2005. - 420 p.
87. Göpfert I. Logistik-Controlling der Zukunft / I. Göpfert // Controlling-Wissen. - 2001. - №. 7. - P. 300-350.
88. Green Logistics: Improving the Environmental Sustainability of Logistics ; by editing A. C. McKinnon, S. L. Cullinane, M. Browne, A. Whiteing. - London, UK : Kogan Page, 2010. - 384 p.

89. Hochschule Amberg-Weiden [Elektronный ресурс]. - Доступ до ресурсу : <http://www.haw-aw.de/kummetsteiner/weiterbildung/oekologistik>
90. Hueck [Elektronный ресурс]. - Режим доступу: <http://hueck.cflex.com/>
91. Hülsmann M. Nachhaltigkeit und Logistik-Management - Konzeptionelle Betrachtungen zu Kompatibilität - Komplexität - Widersprüchen - Selbststeuerung / M. Hülsmann, J. Grapp. In: G. Müller-Christ, L. Arndt, I. Ehnert (Hrsg.): Nachhaltigkeit und Widersprüche - Eine Managementperspektive. LIT Verlag. - Hamburg, 2007. - P. 83-126.
92. Krawczyk S., Michniewska K. Koncepcje i Strategie logistyczne // Logistyka. 2005. № 6. P.10-14
93. Kummetsteiner G. Handbuch «Ökologistik» / G. Kummetsteiner. - Hochschule Amberg-Weiden, 2011. - 115 S.
94. Lean Manufacturing in a Make-To-Order Environment: Deconstructing Lean Methodologies // White Paper Infor IP Holdings C. V. - Birmingham, UK : Ashted Lock, Aston Science Park, 2005. - 15 p.
95. Li Yanbo. The Forms of Ecological Logistics and Its Relationship Under the Globalization / Li Yanbo, Liu Songxian // Ecological Economy. - 2008. - № 4. - P. 290-298.
96. McKinnon A., Cullinane S., Whiteing A., M. Browne. Green logistics: Improving the environmental sustainability of logistics. India : Replika Press Pvt Ltd. 2010. 372 p.
97. Melnyk S. A. Green MRP: identifying the material and environmental impacts of production schedules / S. A. Melnyk, R. P. Sroufe, F. L. Montabon, T. J. Hinds // International Journal of Production Research. - 2000. - Vol. 39(8). - P. 1559-1573.
98. Murphy Paul R. Green Logistics Strategies: An Analysis of Usage Patterns / [Electronic resource] Paul R. Murphy // Transportation Journal. - 2000. - Winter. - Accessed mode : <http://www.entrepreneur.com/tradejournals/article/74527732.html>

99. Потапінська Г. О. Управління ланцюжком поставок в режимі реального часу. *Практичні та теоретичні питання розвитку науки та освіти*: II міжнар. наук.-техн. конф. м. Львів, 19-20 грудня 2020 р. Львів, 2020 р.
100. Потапінська Г. О. Організація екологічної спрямованої логістичної діяльності корпоративного об'єднання. *Актуальні проблеми економіки, менеджменту та права*: Центр фін.-економ. наук. досл., 18 грудня 2020 р. м. Полтава 2020 р.
101. Потапінська Г. О. Сучасні підходи до управління прибутком підприємства. *Світ економічної науки*: Економ. наук. інтер.-конф., 23 грудня 2020 р., м. Тернопіль 2020 р.
102. Nathan S. Environmental impacts of Just-in-Time: Effects of Altered Supplier Transportation / Sarah Nathan [Electronic resource] // An Independent Study, 2007. - 30 p. - Accessed mode : <http://www.scribd.com> 12. Sanchez-Rodrigues V. Supply Chain Management, Transport and the Environment - a Review / V. Sanchez-Rodrigues // Green Logistics White Consortium Working Paper. - 2006. - 57 p.
103. Paul R. Murphy. Green logistics: Comparative views of environmental progressives, moderates, and conservatives [Електронний ресурс] / Paul R. Murphy, Richard F. Poist, Ch. Braunschweig // Council of Logistics Management. - 1996. Режим доступу: http://findarticles.com/p/articles/mi_qa3705/is_199601/ai_n8748499/print
104. Review of maritime, 2018 Report by the UNCTAD secretariat. United nations conference on trade and development. - United Nations, New York and Geneva, 2019. - 213 p.
105. Siemens [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.siemens.com/entry/de/de/>
106. Sustainable logistics ; by editing K. Macharis, S. Melo, J. Woxenius, T. van Lier [Electronic resource]. - Bingley, UK : Emerald group publishing limited, 2014. - 337 p. - Accessed mode : <https://books.google.com.ua>

107. UNCTAD secretariat on the basis of data supplied by the Royal Netherlands Shipowners' Association (data for 1984-2016) and conferences engaged in the respective trades (data for 1990–2017).

108. Weber J. Logistik-Controlling - Konzept und empirischer Stand / J. Weber, H. Blum // Kostenrechnungspraxis Zeitschrift für Controlling Accounting & System-Anwendungen. - 2001. - 45 Jg. - Heft-Nr. 5. - P. 275-282.

109. Weber J. Logistikkostenrechnung. Kosten-, Leistungs- und Erlösinformationen zur erfolgsorientierten Steuerung der Logistik / J. Weber. - Springer-Verlag Berlin and Heidelberg GmbH & Co. KG; 2012. - 389 p.

Додаток А

Звіт про фінансовий стан 2015-2019 рр.

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ	
Підприємство Дочірнє підприємство "ФМ Ложістик Дніпро"	2015	12	31
Територія КИЇВСЬКА	за ЄДРПОУ	20071893	
Організаційно-правова форма господарювання Дочірнє підприємство	за КОАТУУ	3220883601	
Вид економічної діяльності Діяльність екстериторіальних організацій	за КОПФГ	160	
Середня кількість працівників 1 335	за КВЕД	99.00	
Адреса, телефон вулиця Леніна, буд. 2/2, с. ДУДАРКІВ, БОРИСПІЛЬСЬКИЙ РАЙОН, КИЇВСЬКА обл., 08330 5931859			
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)			
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):			
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	V		
за міжнародними стандартами фінансової звітності	-		

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на **31 грудня 2015** р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	416	433
первісна вартість	1001	644	800
накопичена амортизація	1002	228	367
Незавершені капітальні інвестиції	1005	6 016	15 946
Основні засоби	1010	16 624	16 372
первісна вартість	1011	27 709	29 882
знос	1012	11 085	13 510
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	113	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	23 169	32 751
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	1 746	2 064
Виробничі запаси	1101	1 746	2 064
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	33 761	50 583
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	21	183
з бюджетом	1135	206	2 232
у тому числі з податку на прибуток	1136	205	245
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2 833	5 845
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	8 534	6 776
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	8 534	6 776
Витрати майбутніх періодів	1170	177	252
Частина перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	589	390
Усього за розділом II	1195	47 867	68 325
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	71 036	101 076

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	42 561	75 627
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	2 250
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	8	8
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(16 864)	(70 684)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	25 705	7 201
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	17 704	44 544
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	17 704	44 544
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	17 089	24 264
розрахунками з бюджетом	1620	664	96
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	194	266
розрахунками з оплати праці	1630	602	864
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	1	1
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	1 379
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	9 077	22 461
Усього за розділом III	1695	27 627	49 331
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	71 036	101 076

Керівник

Нестеренко Андрій Володимирович

Головний бухгалтер

Петровська Олена Валеріївна

¹ Визначається в порядку, встановленому постановою Кабінету Міністрів України від 07.07.2009 № 1099 виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство	Дочірнє підприємство "ФМ Логістик Дніпро"	Дата (рік, місяць, число)	2017	01	01
Територія	КИЇВСЬКА	за ЄДРПОУ	20071893		
Організаційно-правова форма господарювання	Дочірнє підприємство	за КОАТУУ	3220883601		
Вид економічної діяльності	Діяльність екстериторіальних організацій	за КОПФГ	160		
Середня кількість працівників	1 229	за КВЕД	99.00		
Адреса, телефон	вулиця Леніна, буд. 2/2, с. ДУДАРКІВ, БОРИСПІЛЬСЬКИЙ РАЙОН, КИЇВСЬКА обл., 08330		5931859		

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

V
-

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на **31 грудня 2016** р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	433	2 458
первісна вартість	1001	800	3 384
накопичена амортизація	1002	367	926
Незавершені капітальні інвестиції	1005	15 946	420
Основні засоби	1010	16 372	38 750
первісна вартість	1011	29 882	56 504
знос	1012	13 510	17 754
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	32 751	41 628
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	2 064	2 571
Виробничі запаси	1101	2 064	2 571
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховання	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	50 583	46 075
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	183	439
з бюджетом	1135	2 232	1 814
у тому числі з податку на прибуток	1136	245	244
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	5 845	657
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	6 775	21 395
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	6 775	21 154
Витрати майбутніх періодів	1170	253	382
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	390	946
Усього за розділом II	1195	68 325	74 279
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	101 076	115 907

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	75 627	133 159
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	2 250	1 065
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	8	8
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(70 684)	(151 990)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	7 201	(17 758)
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	44 544	66 273
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	44 544	66 273
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	24 264	30 867
розрахунками з бюджетом	1620	96	747
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	266	63
розрахунками з оплати праці	1630	864	828
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	1	3 632
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	1 379	4 548
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	22 461	26 707
Усього за розділом III	1695	49 331	67 392
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	101 076	115 907

Керівник

Нестеренко Андрій Володимирович

Головний бухгалтер

Петровська Олена Валеріївна

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	Дочірнє підприємство "ФМ Ложістик Дніпро"	Дата (рік, місяць, число)	2018	01	01
Територія	КИЇВСЬКА	за ЄДРПОУ	20071893		
Організаційно-правова форма господарювання	Дочірнє підприємство	за КОАТУУ	3220883601		
Вид економічної діяльності	Діяльність екстериторіальних організацій	за КОПФГ	160		
Середня кількість працівників	1 392	за КВЕД	99.00		
Адреса, телефон	вулиця Незалежності, буд. 2/2, с. ДУДАРКІВ, БОРИСПІЛЬСЬКИЙ РАЙОН, КИЇВСЬКА обл., 08330		5931859		

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на **31 грудня 2017** р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	2 458	3 088
первісна вартість	1001	3 384	5 083
накопичена амортизація	1002	926	1 995
Незавершені капітальні інвестиції	1005	420	1 293
Основні засоби	1010	38 750	47 044
первісна вартість	1011	56 504	70 995
знос	1012	17 754	23 951
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізичні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	41 628	51 425
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	2 571	3 303
Виробничі запаси	1101	2 571	3 303
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрашування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	46 075	48 579
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	439	298
з бюджетом	1135	1 814	1 159
у тому числі з податку на прибуток	1136	244	101
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	657	2 679
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	21 395	22 650
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	21 154	22 650
Витрати майбутніх періодів	1170	382	534
Частка перестраховика у страхових резервах у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1180	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-

резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	946	702
Усього за розділом II	1195	74 279	79 904
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	115 907	131 329

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	133 159	189 879
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у доошнках	1405	1 065	1 162
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	8	8
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(151 990)	(207 582)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	(17 758)	(16 533)
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	66 273	74 439
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань		-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	66 273	74 439
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	30 867	26 595
розрахунками з бюджетом	1620	747	1 344
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	63	141
розрахунками з оплати праці	1630	828	1 320
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	3 632	1 955
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	4 548	3 707
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	26 707	38 361
Усього за розділом III	1695	67 392	73 423
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	115 907	131 329

Керівник ЕЦП Лардельє С. Д. Ж.-П. М. Лардельє Себастьян Дені Жан-Поль Марсель

Головний бухгалтер ЕЦП Петровська О.В. Петровська Олена Валеріївна

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	Дочірнє підприємство "ФМ Ложістик Дніпро"	Дата (рік, місяць, число)	2019	01	01
Територія	КИЇВСЬКА	за ЄДРПОУ			20071893
Організаційно-правова форма господарювання	Дочірнє підприємство	за КОАТУУ			3220883601
Вид економічної діяльності	Діяльність екстериторіальних організацій	за КОПФГ			160
Середня кількість працівників	1 510	за КВЕД			99.00
Адреса, телефон	вулиця Незалежності, буд. 2/2, с. ДУДАРКІВ, БОРИСПІЛЬСЬКИЙ РАЙОН, КИЇВСЬКА обл., 08330				5931859

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2018 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	3 088	5 979
первісна вартість	1001	5 083	9 710
накопичена амортизація	1002	1 995	3 731
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1 293	143
Основні засоби	1010	47 044	88 240
первісна вартість	1011	70 995	124 753
знос	1012	23 951	36 513
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиторські витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	51 425	94 362
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	3 303	6 485
Виробничі запаси	1101	3 303	6 485
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	48 579	117 166
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	298	775
з бюджетом	1135	1 159	2 189
у тому числі з податку на прибуток	1136	101	101
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2 679	7 982
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	22 650	12 862
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	22 650	12 862
Витрати майбутніх періодів	1170	534	390
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-

резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	702	1 398
Усього за розділом II	1195	79 904	149 247
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	131 329	243 609

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	189 879	281 263
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у доошнках	1405	1 162	1 124
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	8	8
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(207 582)	(248 921)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	(16 533)	33 474
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	74 439	80 917
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань		-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	74 439	80 917
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	7 000
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	26 595	54 811
розрахунками з бюджетом	1620	1 344	4 515
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	141	212
розрахунками з оплати праці	1630	1 320	3 009
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	1 955	280
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	3 707	6 240
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	38 361	53 151
Усього за розділом III	1695	73 423	129 218
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	131 329	243 609

*ЕЦП Лардельє С.
Д.Ж.-П. М.*

Лардельє Себастьян Дені Жан-Поль Марсель

*ЕЦП Моргуєвська
Л.В.*

Моргуєвська Людмила Василівна

Визначено в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	Дочірнє підприємство "ФМ Ложістик Дніпро"	Дата (рік, місяць, число)	2020	01	01
Територія	КИЇВСЬКА	за ЄДРПОУ	20071893		
Організаційно-правова форма господарювання	Дочірнє підприємство	за КОАТУУ	3220883601		
Вид економічної діяльності	Діяльність екстериторіальних організацій	за КОПФГ	160		
Середня кількість працівників	851	за КВЕД	99.00		
Адреса, телефон	вулиця Незалежності, буд. 2/2, с. ДУДАРКІВ, БОРИСПІЛЬСЬКИЙ РАЙОН, КИЇВСЬКА обл., 08330		5931859		

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2019 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	5 979	5 239
первісна вартість	1001	9 710	10 922
накопичена амортизація	1002	3 731	5 683
Незавершені капітальні інвестиції	1005	143	4 764
Основні засоби	1010	88 240	92 593
первісна вартість	1011	124 753	143 926
знос	1012	36 513	51 333
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	94 362	102 596
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	6 485	5 526
Виробничі запаси	1101	6 485	5 471
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	-	55
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	117 166	161 070
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	775	404
з бюджетом	1135	2 189	301
у тому числі з податку на прибуток	1136	101	101
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	7 982	805
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	12 862	21 029
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	12 862	21 013
Витрати майбутніх періодів	1170	390	454
Частка перестраховика у страхових резервах у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1180	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1181	-	-
	1182	-	-

резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	1 398	1 026
Усього за розділом II	1195	149 247	190 615
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	243 609	293 211

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	281 263	430 036
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	1 124	690
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	8	8
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(248 921)	(264 174)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	33 474	166 560
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	80 917	21 997
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	80 917	21 997
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	7 000	-
Векселі видачі	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	54 811	53 689
розрахунками з бюджетом	1620	4 515	4 572
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	212	-
розрахунками з оплати праці	1630	3 009	3 451
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	280	462
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	6 240	9 771
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	53 151	32 709
Усього за розділом III	1695	129 218	104 654
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
1700		-	-
V. Чиста вартість активів недержавного фонду			
1800		-	-
Баланс	1900	243 609	293 211

Керівник

Головний бухгалтер

Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

СЕБАСТ'ЯН
ДЕНІЖАН-ПОЛЬ
МАРСЕЛЬ
ЕП Моргунська
Л.В.

Лардельє Себастьян Дені

Моргунська Людмила Васиївна

резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	1 398	1 026
Усього за розділом II	1195	149 247	190 615
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	243 609	293 211

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	281 263	430 036
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	1 124	690
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	8	8
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(248 921)	(264 174)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	33 474	166 560
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	80 917	21 997
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	80 917	21 997
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	7 000	-
Векселі видачі	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	54 811	53 689
розрахунками з бюджетом	1620	4 515	4 572
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	212	-
розрахунками з оплати праці	1630	3 009	3 451
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	280	462
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	6 240	9 771
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	53 151	32 709
Усього за розділом III	1695	129 218	104 654
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
V. Чиста вартість активів недержавного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	243 609	293 211

Керівник

Головний бухгалтер

Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

СЕБАСТ'ЯН
ДЕНІЖАН-ПОЛЬ
МАРСЕЛЬ
ЕП Моргунська
Л.В.

Лардельє Себастьян Дені

Моргунська Людмила Васиївна

Додаток Б

Звіт про сукупний дохід 2015-2019 рр.

	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Підприємство <u>Дочірнє підприємство "ФМ Логістікс Дніпро"</u> (найменування)	за ЄДРПОУ	2016 01 01 20071893

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2015 р.

Форма N2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	238 575	178 308
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	<i>2010</i>	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	<i>2011</i>	-	-
<i>премії, передані у перестраховання</i>	<i>2012</i>	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	<i>2013</i>	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	<i>2014</i>	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(236 441)	(162 271)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	<i>2070</i>	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	2 134	16 037
збиток	2095	(-)	(-)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	<i>2105</i>	-	-
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	<i>2110</i>	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	<i>2111</i>	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	<i>2112</i>	-	-
Інші операційні доходи	2120	10 650	3 480
<i>у тому числі:</i>	<i>2121</i>	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	<i>2122</i>	-	-
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2123</i>	-	-
Адміністративні витрати	2130	(18 008)	(14 095)
Витрати на збут	2150	(4 494)	(2 339)
Інші операційні витрати	2180	(41 846)	(4 034)
<i>у тому числі:</i>	<i>2181</i>	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	<i>2182</i>	-	-
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2182</i>	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	-
збиток	2195	(51 564)	(951)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	-	14
<i>у тому числі:</i>	<i>2241</i>	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>	<i>2241</i>	-	-
Фінансові витрати	2250	(2 143)	(1 223)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
<i>Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті</i>	<i>2275</i>	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	-
збиток	2295	(53 707)	(2 160)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(113)	(155)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	-
збиток	2355	(53 820)	(2 315)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(53 820)	(2 315)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	7 151	7 006
Витрати на оплату праці	2505	27 348	22 205
Відрахування на соціальні заходи	2510	8 644	7 251
Амортизація	2515	5 885	3 455
Інші операційні витрати	2520	87 845	35 844
Разом	2550	136 873	75 761

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Головний бухгалтер

Нестеренко Андрій Володимирович

Петровська Олена Валеріївна

Квитанція №2

Підприємство: 20071893 Дочірнє підприємство "ФМ Ложистік Дніпро"

Звіт: Ф2. Звіт про фінансові результати (в тисячах)

За період: Рік, 2014 р.

Звіт доставлено до Центру обробки електронних звітів Держстату України 26.02.2015 у 16:52:58

Реєстраційний номер звіту: 9002666327 (322080020071893s010021210000560122014.xml)

Звіт відповідає визначеному Держстатом України формату.

Електронні цифрові підписи перевірено.

Звіт прийнято для подальшої обробки. У випадку виявлення помилок при здійсненні обробки даних звіту в органах державної статистики та(або) необхідності надання уточнень Вам буде повідомлено додатково.

Відправник: Центр обробки електронних звітів Держстату України

[\Показати документ](#)

Текст:

Підприємство Дочірнє підприємство "ФМ Логістік Дніпро"
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2017	01	01
20071893		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за **Рік 2016** р.

Форма N2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	241 303	238 575
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	<i>2010</i>	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	<i>2011</i>	-	-
<i>премії, передані у перестраховання</i>	<i>2012</i>	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	<i>2013</i>	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	<i>2014</i>	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(268 911)	(236 441)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	<i>2070</i>	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	-	2 134
збиток	2095	(27 608)	(-)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	<i>2105</i>	-	-
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	<i>2110</i>	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	<i>2111</i>	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	<i>2112</i>	-	-
Інші операційні доходи	2120	41 919	10 650
<i>у тому числі:</i>	<i>2121</i>	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2122</i>	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	<i>2123</i>	-	-
Адміністративні витрати	2130	(18 977)	(18 008)
Витрати на збут	2150	(5 231)	(4 494)
Інші операційні витрати	2180	(67 750)	(41 846)
<i>у тому числі:</i>	<i>2181</i>	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2182</i>	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	-
збиток	2195	(77 647)	(51 564)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	126	-
Інші доходи	2240	542	-
<i>у тому числі:</i>	<i>2241</i>	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(4 184)	(2 143)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(137)	(-)
<i>Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті</i>	<i>2275</i>	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	-
збиток	2295	(81 300)	(53 707)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(6)	(113)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	-
збиток	2355	(81 306)	(53 820)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(81 306)	(53 820)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	8 671	7 151
Витрати на оплату праці	2505	31 043	27 348
Відрахування на соціальні заходи	2510	8 583	8 644
Амортизація	2515	5 501	5 885
Інші операційні витрати	2520	141 361	87 845
Разом	2550	195 159	136 873

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Нестеренко Андрій Володимирович

Головний бухгалтер

Петровська Олена Валеріївна

Підприємство Дочірнє підприємство "ФМ Логістік Дніпро"
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДН		
2018	01	01
20071893		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2017 р.

Форма N2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	235 729	241 303
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	<i>2010</i>	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	<i>2011</i>	-	-
<i>премії, передані у перестраховання</i>	<i>2012</i>	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	<i>2013</i>	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	<i>2014</i>	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(242 419)	(268 911)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	<i>2070</i>	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	-	-
збиток	2095	(6 690)	(27 608)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	<i>2105</i>	-	-
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	<i>2110</i>	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	<i>2111</i>	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	<i>2112</i>	-	-
Інші операційні доходи	2120	17 280	41 919
<i>у тому числі:</i>	<i>2121</i>	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2122</i>	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	<i>2123</i>	-	-
Адміністративні витрати	2130	(28 748)	(18 977)
Витрати на збут	2150	(3 930)	(5 231)
Інші операційні витрати	2180	(27 454)	(67 750)
<i>у тому числі:</i>	<i>2181</i>	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2182</i>	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	-
збиток	2195	(49 542)	(77 647)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	106	126
Інші доходи	2240	138	542
<i>у тому числі:</i>	<i>2241</i>	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(4 883)	(4 184)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(1 162)	(137)
<i>Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті</i>	<i>2275</i>	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	-
збиток	2295	(55 343)	(81 300)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	(6)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	-
збиток	2355	(55 343)	(81 306)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(55 343)	(81 306)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	10 707	8 671
Витрати на оплату праці	2505	33 677	31 043
Відрахування на соціальні заходи	2510	6 202	8 583
Амортизація	2515	8 177	5 501
Інші операційні витрати	2520	115 311	141 361
Разом	2550	174 074	195 159

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

ЕЦП Лардельє С.
Д. Ж.-П. М.

Лардельє Себастьян Дені Жан-Поль Марсель

Головний бухгалтер

ЕЦП Петровська
О. В.

Петровська Олена Валеріївна

Підприємство Дочірнє підприємство "ФМ Логістік Дніпро"
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДН		
2019	01	01
20071893		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2018 р.

Форма N2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	416 132	235 729
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	<i>2010</i>	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	<i>2011</i>	-	-
<i>премії, передані у перестраховання</i>	<i>2012</i>	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	<i>2013</i>	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	<i>2014</i>	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(396 254)	(242 419)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	<i>2070</i>	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	19 878	-
збиток	2095	(-)	(6 690)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	<i>2105</i>	-	-
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	<i>2110</i>	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	<i>2111</i>	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	<i>2112</i>	-	-
Інші операційні доходи	2120	11 067	17 280
<i>у тому числі:</i>	<i>2121</i>	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2122</i>	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	<i>2123</i>	-	-
Адміністративні витрати	2130	(46 244)	(28 748)
Витрати на збут	2150	(4 615)	(3 930)
Інші операційні витрати	2180	(16 324)	(27 454)
<i>у тому числі:</i>	<i>2181</i>	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2182</i>	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	-
збиток	2195	(36 238)	(49 542)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	36	106
Інші доходи	2240	401	138
<i>у тому числі:</i>	<i>2241</i>	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(5 157)	(4 883)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(381)	(1 162)
<i>Прибуток (збиток) з впливу інфляції на монетарні статті</i>	<i>2275</i>	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	-
збиток	2295	(41 339)	(55 343)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	-
збиток	2355	(41 339)	(55 343)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(41 339)	(55 343)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	15 939	10 707
Витрати на оплату праці	2505	69 362	33 677
Відрахування на соціальні заходи	2510	14 249	6 202
Амортизація	2515	15 299	8 177
Інші операційні витрати	2520	129 689	115 311
Разом	2550	244 538	174 074

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Головний бухгалтер

ЕЦП Лардельє С.
Д. Ж.-П. М.ЕЦП Моргуцька
Л.В.

Лардельє Себастьян Дені Жан-Поль Марсель

Моргуцька Людмила Василівна

Підприємство Дочірнє підприємство "ФМ Логістик Дніпро"
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2020	01	01
20071893		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2019 р.

Форма N2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	701 071	416 132
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестраховування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(648 436)	(396 254)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	52 635	19 878
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	20 275	11 067
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(61 324)	(46 244)
Витрати на збут	2150	(1 598)	(4 615)
Інші операційні витрати	2180	(21 608)	(16 324)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	-
збиток	2195	(11 620)	(36 238)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	272	36
Інші доходи	2240	766	401
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(4 270)	(5 157)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(319)	(381)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	-
збиток	2295	(15 171)	(41 339)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	-
збиток	2355	(15 171)	(41 339)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(15 171)	(41 339)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	27 880	15 939
Витрати на оплату праці	2505	120 777	69 362
Відрахування на соціальні заходи	2510	26 763	14 249
Амортизація	2515	17 726	15 299
Інші операційні витрати	2520	190 805	129 689
Разом	2550	383 951	244 538

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Головний бухгалтер

ЕП ЛАРДЕЛЬЄ
СЕБАСТЬЯН
ДЕНІ ЖАН-ПОЛЬ
МАРСЕЛЬ

ЕП Моргуєвська
Л.В.

Лардельє Себастьян Дені

Моргуєвська Людмила Василівна

